POWIAT JAWORSKI
www.jaworskie.pl

2024

RAPORT O STANIE POWIATU JAWORSKIEGO

Starostwo Powiatowe w Jaworze, ul. Wrocławska 26, 59-400 Jawor

76 729 01 00

powiat-jawor@powiat-jawor.pl

Szanowni Państwo,

przedkładam Państwu raport o stanie Powiatu Jaworskiego za rok 2024. Stanowi on podsumowanie działalności Zarządu Powiatu z uwzględnieniem realizacji polityk, programów, strategii oraz uchwał Rady Powiatu. Przedstawia aktualną sytuację społeczno-gospodarczą powiatu oraz najważniejsze aspekty jego rozwoju. Prezentuje cele oraz kierunki działań, jakie wyznaczają sobie władze powiatu oraz zmiany, które udało się zapoczątkować.

Raport powstał na podstawie przepisów art. 30 a ust. 1 i 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym. Jego zadaniem jest przekazanie Radzie Powiatu Jaworskiego oraz mieszkańcom informacji o działaniach Zarządu Powiatu oraz ich efektach w roku 2024. Podstawą jego przygotowania były materiały przedstawione przez dyrektorów i kierowników wydziałów Starostwa Powiatowego w Jaworze oraz powiatowych jednostek organizacyjnych. Obejmuje wszystkie ważne dla Powiatu Jaworskiego obszary: budżet, edukację, ochronę zdrowia, pomoc społeczną, bezpieczeństwo, inwestycje, kulturę, sport i promocję. Przedstawia też projekty realizowane ze środków zewnętrznych oraz wnioski złożone na realizację zadań. Stanowi źródło wiedzy na temat funkcjonowania samorządu powiatowego i jest podstawą do dyskusji nad kierunkami rozwoju Powiatu Jaworskiego.

Dziękuję Radnym Rady Powiatu Jaworskiego, burmistrzom i wójtom gmin naszego powiatu, pracownikom Starostwa oraz jednostek organizacyjnych, a także wszystkim osobom i podmiotom, które wspierały Powiat Jaworski w realizacji zadań w 2024 roku.

Michał Bander

Starosta Jaworski

Spis treści:

I. Wprowadzenie 5
II. Ogólna charakterystyka powiatu 5
III. Zarząd Powiatu Jaworskiego 7
III.1. Skład Zarządu Powiatu Jaworskiego 7
III.2. Wykonanie uchwał Rady Powiatu Jaworskiego 7
IV. Informacje finansowe za 2024 rok 11
IV.1. Dochody Powiatu Jaworskiego 11
IV.2. Wydatki Powiatu Jaworskiego 12
V. Edukacja publiczna 15
V.1. Sieć szkół w powiecie jaworskim 15
V.2. Zadania Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze 20
V.3. Kadra pedagogiczna, administracyjna i obsługa oraz system doskonalenia zawodowego 22
V.4. Średnie wynagrodzenie nauczycieli w 2024 r. 24
V.5. Realizacja projektów edukacyjnych, profilaktycznych i sportowych 24
V.6. Informacja o wynikach egzaminów maturalnych oraz egzaminów zawodowych 26
V.7. Inwestycje i remonty oraz budżet szkół i placówek oświatowych 29
VI. Promocja i ochrona zdrowia 31
VI.1. Organizacja opieki zdrowotnej na terenie powiatu jaworskiego 31
VI.2. Działalność ratownictwa medycznego 32
VI.3. Apteki na terenie powiatu jaworskiego 32
VI.4. Realizacja zadań w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025 33
VII. Polityka społeczna oraz wspieranie osób niepełnosprawnych 33
VII.1. Rodzinna piecza zastępcza 34
VII.2. Instytucjonalna piecza zastępcza 39
VII.3. Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej 42
VII.4. Dom Pomocy Społecznej w Jaworze 43
VII.5. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej 44
VII.6. Rehabilitacja zawodowa i zatrudnienie 45
VII.7. Rehabilitacja społeczna 47
VII.8. Dofinansowanie zadań na rzecz osób z niepełnosprawnościami ze środków PFRON 50
VIII. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywacja lokalnego rynku pracy 52
IX. Inwestycje i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych 53
IX.1. Inwestycje 54
IX.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych 64
IX.3. Zamówienia publiczne 67
X. Komunikacja i drogownictwo 68
X.1. Transport drogowy 69
X.2. Zarządzanie ruchem drogowym i funkcjonowanie układu komunikacyjnego 69
X.3. Stacje kontroli pojazdów 69
X.4. Szkolenie kierowców 69
X.5. Wykorzystanie dróg w sposób szczególny 69
X.6. Publiczny transport zbiorowy 70
X.7. Realizacja zadań wynikających z art. 130 a ustawy Prawo o ruchu drogowym 71
X.8. Zarządzanie drogami publicznymi, utrzymanie ich i bieżące remonty 71

X.9. Kierujący pojazdami 73
XI. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli 74
XII. Ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa oraz zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska 78
XIII. Obronność 79
XIV. Administracja architektoniczno-budowlana 80
XV. Geodezja, kartografia i kataster 81
XVI. Gospodarka nieruchomościami, gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe 84
XVI.1. Zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami 84
XVI.2. Zadania z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych 85
XVI.3. Zadania z zakresu gospodarki wodnej i ochrony środowiska 85
XVI.4. Zadania z zakresu leśnictwa, rybactwa lądowego, łowiectwa, ochrony środowiska i przyrody oraz nadzoru i kontroli nad pracami geologicznymi 85
XVII. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna 87
XVIII. Ochrona praw konsumenta 88
XIX. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych 89
XX. Promocja powiatu 90
Spis materiałów wykorzystanych w tekście 92

I. Wprowadzenie

Funkcjonowanie powiatów reguluje ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2024 poz. 107). Zgodnie z art. 30 a. ust. 1 i 2 ustawy zarząd powiatu co roku do dnia 31 maja przedstawia radzie powiatu raport o stanie powiatu. Raport obejmuje podsumowanie działalności zarządu powiatu w roku poprzednim, w szczególności realizację polityk, programów i strategii, uchwał rady powiatu i budżetu obywatelskiego.

Raport o stanie Powiatu Jaworskiego za rok 2024 jest dokumentem przedkładanym Radzie Powiatu Jaworskiego oraz prezentowanym mieszkańcom. Stanowić ma podstawę do debaty nad jego treścią oraz do oceny działalności Zarządu Powiatu Jaworskiego w 2024 r. jako organu wykonawczego samorządu powiatowego, a tym samym do podjęcia uchwały w sprawie udzielenia bądź nieudzielenia zarządowi wotum zaufania.

II. Ogólna charakterystyka powiatu

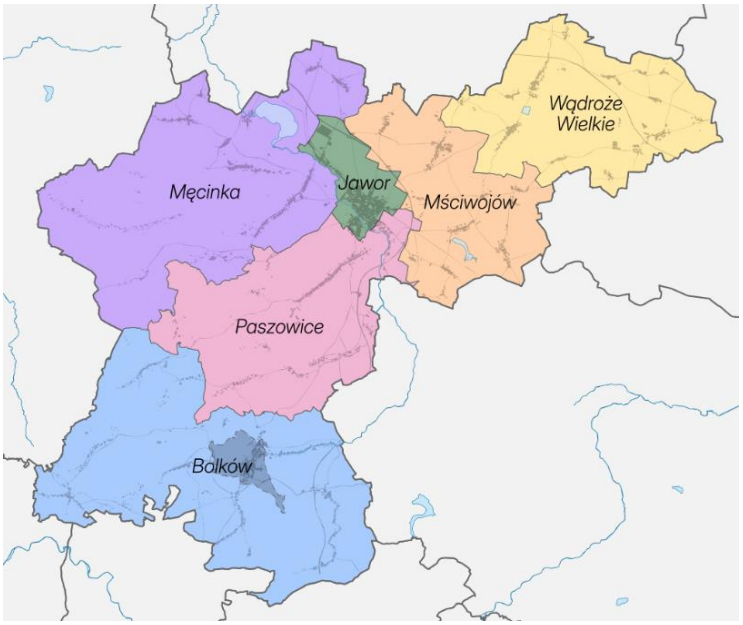
Powiat jaworski położony jest w środkowej części województwa dolnośląskiego. Graniczy z powiatem legnickim, średzkim, świdnickim, kamiennogórskim, wałbrzyskim, karkonoskim i złotoryjskim.

W skład powiatu wchodzi 6 gmin:

1. Jawor – gmina miejska,
2. Bolków – gmina miejsko – wiejska,
3. Męcinka – gmina wiejska,
4. Mściwojów – gmina wiejska,
5. Paszowice – gmina wiejska,
6. Wądroże Wielkie – gmina wiejska.

Powiat jaworski zajmuje powierzchnię 581,10 km², co stanowi 2,91% powierzchni województwa dolnośląskiego. Największą jego część zajmują grunty rolne (69,4%) oraz leśne (23,1%). Zabudowanych i zurbanizowanych jest 6,1% terenów, pod wodami znajduje się ich 1,4%.

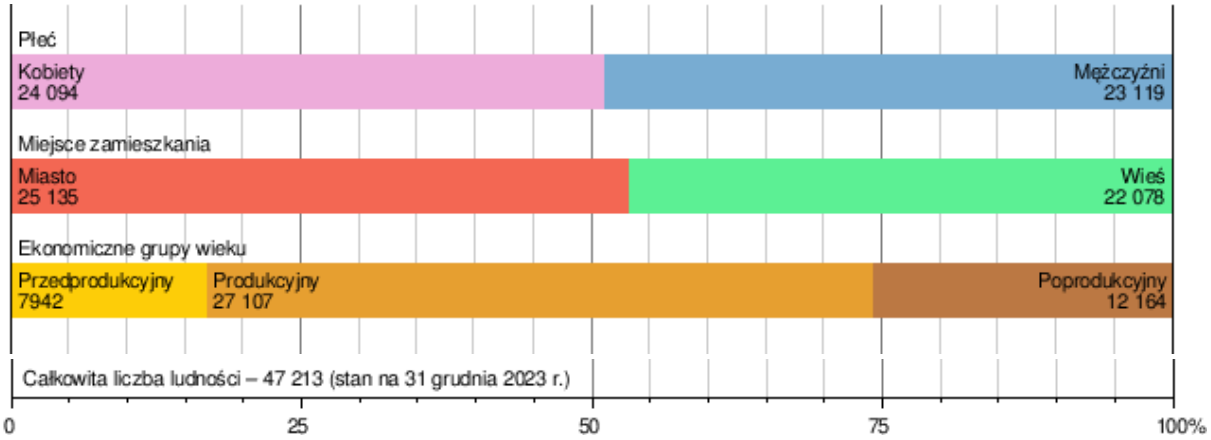
Rys. II.1.: Mapa administracyjna powiatu jaworskiego

Źródło: Powiat jaworski; https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_jaworski [dostęp: 3 marca 2025 r.].

Według Banku Danych Lokalnych Głównego Urzędu Statystycznego powiat jaworski zamieszkuje 47 tys. mieszkańców: 24 tys. kobiet (51,0% ludności) i 23 tys. mężczyzn (49,0%). Gęstość zaludnienia w powiecie wynosi 81 osób na km². Wskaźnik urbanizacji wynosi 53,2%, w miastach zamieszkuje 25 tys. osób, na wsi 22 tys. osób.

Wykres. II.1.: Sytuacja demograficzna w powiecie jaworskim na dzień 31 grudnia 2023 r.

Źródło: Powiat jaworski; https://pl.wikipedia.org/wiki/Powiat_jaworski [dostęp: 3 marca 2025 r.].

III. Zarząd Powiatu Jaworskiego

III.1. Skład Zarządu Powiatu Jaworskiego

Z uwagi na przeprowadzone w Polsce 7 kwietnia 2024 r. wybory samorządowe, w omawianym okresie sprawozdawczym nastąpiła zmiana składu Rady Powiatu Jaworskiego oraz składu Zarządu Powiatu.

W skład Zarządu Powiatu Jaworskiego w kadencji 2018 – 2024 wchodzili:
1. Aneta Kucharzyk – Przewodnicząca Zarządu Powiatu, Starosta Jaworski,
2. Stanisław Laskowski – Wicestarosta Jaworski,
3. Anna Róg – Członek Zarządu,
4. Wiesława Łęgosz – Członek Zarządu,
5. Jan Grygorcewicz – Członek Zarządu.

Na mocy uchwały Rady Powiatu Jaworskiego nr I/5/24 z dnia 7 maja 2024 r. w sprawie wyboru członków Zarządu Powiatu Jaworskiego, członkami Zarządu kadencji 2024 – 2029 zostali:
1. Michał Bander – Przewodniczący Zarządu Powiatu, Starosta Jaworski,
2. Stanisław Laskowski – Wicestarosta Jaworski,
3. Piotr Pieniążek – Członek Zarządu,
4. Jan Grygorcewicz – Członek Zarządu,
5. Jarosław Wroński – Członek Zarządu.

W 2024 r. Zarząd Powiatu Jaworskiego odbył 45 posiedzeń. Podjął **57** uchwał, zaopiniował **49** uchwał, udzielił 7 pełnomocnictw i 1 upoważnienie.

III.2. Wykonanie uchwał Rady Powiatu Jaworskiego

W 2024 r. Rada Powiatu Jaworskiego podjęła **73** uchwały. Wszystkie, których zakres działań dotyczył prac Zarządu Powiatu w roku 2024 zostały zrealizowane. Uchwały, których zakres działań dotyczył roku przyszłego, nadal były realizowane w 2024 r.

Tab. III.2.1.: Uchwały Rady Powiatu Jaworskiego wykonane przez Zarząd Powiatu Jaworskiego w 2024 r.

Lp.	Numer uchwały/ data	Treść uchwały
1	LXXIV/378/24 31 stycznia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2024-2026
2	LXXIV/379/24 31 stycznia 2024 r.	w sprawie przyznania dotacji celowej z budżetu Powiatu Jaworskiego na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytku wpisanym do rejestru zabytków
3	LXXIV/380/24 31 stycznia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 rok
4	LXXIV/381/24 31 stycznia 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
5	LXXV/382/24 29 lutego 2024 r.	w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób

		Niepełnosprawnych w 2024 roku
6	LXXVI/383/24 28 marca 2024 r.	w sprawie uznania petycji za zasługującą na uwzględnienie
7	LXXVI/384/24 28 marca 2024 r.	w sprawie uznania petycji za zasługującą na uwzględnienie
8	LXXVI/385/24 28 marca 2024 r.	w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 rok
9	LXXVI/386/24 28 marca 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
10	LXXVII/387/24 4 kwietnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 rok
11	LXXVIII/388/24 25 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku
12	LXXVIII/389/24 25 kwietnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Osób Stosujących Przemoc Domową Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2028
13	LXXVIII/390/24 25 kwietnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Powiatowego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Ofiar Przemocy Domowej na lata 2024-2028
14	LXXVIII/391/24 25 kwietnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 rok
15	LXXVIII/392/24 25 kwietnia 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
16	I/4/24 7 maja 2024 r.	w sprawie wyboru Starosty
17	I/5/24 7 maja 2024 r.	w sprawie wyboru członków Zarządu Powiatu Jaworskiego
18	II/11/24 21 maja 2024 r.	w sprawie ustalenia wynagrodzenia dla Starosty Jaworskiego
19	II/12/24 21 maja 2024 r.	w sprawie delegowania radnych do składu Komisji Bezpieczeństwa i Porządku
20	II/13/24 21 maja 2024 r.	w sprawie zasad reprezentacji Powiatu Jaworskiego w Związku Powiatów Województwa Dolnośląskiego
21	II/14/24 21 maja 2024 r.	w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Powiatu Jaworskiego na 2024 r.
22	III/16/24 28 maja 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr LXVII/331/23 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 29 maja 2023 r. w sprawie podniesienia wysokości minimalnych świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka
23	III/17/24 28 maja 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 rok
24	IV/18/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia wotum zaufania dla Zarządu Powiatu Jaworskiego za 2023 rok
25	IV/19/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia rocznego sprawozdania finansowego za 2023 rok wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 rok
26	IV/20/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie udzielenia absolutorium Zarządowi Powiatu Jaworskiego za 2023 rok
27	IV/21/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie określenia trybu prac nad projektem uchwały budżetowej
28	IV/22/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie zatwierdzenia planu pracy Rady Powiatu Jaworskiego na 2024 r.
29	IV/23/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie zatwierdzenia planów pracy komisji stałych Rady Powiatu Jaworskiego na 2024 r.
30	IV/24/24 19 czerwca 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 rok

31	IV/25/24 19 czerwca 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
32	V/26/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze
33	V/27/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie uznania petycji za zasługującą na uwzględnienie
34	V/28/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie uznania petycji za niezasługującą na uwzględnienie
35	V/29/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia Programu osłonowego Powiatu Jaworskiego w zakresie przewozu osób niepełnosprawnych z ograniczoną mobilnością
36	V/30/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym prowadzonym na terenie powiatu jaworskiego
37	V/31/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 rok
38	V/32/24 29 sierpnia 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
39	VI/33/24 24 września 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku
40	VI/34/24 24 września 2024 r.	w sprawie przyjęcia Raportu z wykonania „Programu Ochrony Środowiska Powiatu Jaworskiego na lata 2018- 2021 z perspektywą do 2025 r.” za okres: 01.01.2018 r.- 31.12.2020 r. oraz 01.01.2021 r.- 31. 12.2023 r.
41	VI/35/24 24 września 2024 r.	w sprawie udzielenia pomocy finansowej Gminie Stronie Śląskie
42	VI/36/24 24 września 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały budżetowej na 2024 rok
43	VI/37/24 24 września 2024 r.	w sprawie zmian Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
44	VII/38/24 29 października 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Domu Pomocy Społecznej w Jaworze
45	VII/39/24 29 października 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia zadań z zakresu rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych, na które przeznacza się środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w 2024 roku
46	VII/40/24 29 października 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały nr V/30/24 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 29 sierpnia 2024 r. w sprawie określenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniu treningowym prowadzonym na terenie powiatu jaworskiego
47	VII/41/24 29 października 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na przyjęcie od Powiatu Świdnickiego zadania publicznego z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego
48	VII/42/24 29 października 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na rok 2024
49	VII/43/24 29 października 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
50	VIII/44/24 27 listopada 2024 r.	w sprawie uchwalenia planu pracy Rady Powiatu Jaworskiego na 2025 r.
51	VIII/45/24 27 listopada 2024 r.	w sprawie przyjęcia „Rocznego programu współpracy Powiatu Jaworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2025”
52	VIII/46/24 27 listopada 2024 r.	w sprawie zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na rok 2024
53	VIII/47/24	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej

	27 listopada 2024 r.	Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
54	VIII/48/24 27 listopada 2024 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu na 2025 rok
55	VIII/49/24 27 listopada 2024 r.	w sprawie zmiany uchwały w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Jaworski, udostępnianych dla operatorów i przewoźników oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków i ustalenia stawki kwotowej opłaty za korzystanie z nich
56	IX/50/24 23 grudnia 2024 r.	w sprawie rozpatrzenia skargi na Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze
57	IX/54/24 23 grudnia 2024 r.	w sprawie wyrażenia zgody na wydzierżawienie nieruchomości zabudowanej stanowiącej własność Powiatu Jaworskiego na okres powyżej 3 lat oraz wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy
58	IX/55/24 23 grudnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie przyjęcia budżetu na rok 2024
59	IX/56/24 23 grudnia 2024 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034
60	IX/57/24 23 grudnia 2024 r.	w sprawie przyjęcia budżetu na 2025 rok
61	IX/58/24 23 grudnia 2024 r.	w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2025-2034

Tab. III.2.2.: Uchwały Rady Powiatu Jaworskiego podjęte w 2023 r. obejmujące swoim zakresem 2024 r.

Lp.	Numer uchwały/ data	Treść uchwały
1	LXXI/355/23 26 października 2023 r.	wyrażenia zgody na przyjęcie od Powiatu Średzkiego zadania publicznego z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego
2	LXXI/358/23 26 października 2023 r.	wyrażenia zgody na przyjęcie od Powiatu Świdnickiego zadania publicznego z zakresu organizacji publicznego transportu zbiorowego
3	LXXI/359/23 26 października 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie wyrażenia zgody na zawarcie przez Organizatora - Powiat Jaworski umowy o świadczenie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego
4	LXXII/360/23 30 listopada 2023 r.	uchwalenia planu pracy Rady Powiatu Jaworskiego na 2024 r.
5	LXXII/361/23 30 listopada 2023 r.	określenia rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych działających na terenie powiatu jaworskiego na rok 2024
6	LXXII/362/23 30 listopada 2023 r.	ustalenia wysokości opłat za usunięcie i przechowywanie pojazdu usuniętego z drogi oraz wysokości kosztów powstałych w razie odstąpienia od usunięcia pojazdu na 2024 rok
7	LXXII/363/23 30 listopada 2023 r.	przyjęcia „Rocznego programu współpracy Powiatu Jaworskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na rok 2024”
8	LXXIII/372/23 21 grudnia 2023 r.	zmiany uchwały w sprawie określenia przystanków komunikacyjnych, których właścicielem lub zarządzającym jest Powiat Jaworski, udostępnianych dla operatorów i przewoźników, oraz warunków i zasad korzystania z tych przystanków i ustalenia stawki kwotowej opłaty za korzystanie z nich
9	LXXIII/376/23 21 grudnia 2023 r.	przyjęcia budżetu na 2024 rok
10	LXXIII/377/23 21 grudnia 2023 r.	Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034

IV. Informacje finansowe za 2024 rok

IV.1. Dochody Powiatu Jaworskiego

Dochody wykonane Powiatu w 2024 r. wyniosły **129 265 012,71 zł,** przy planowanych **126 906 997,64 zł,** natomiast wydatki wykonane zamknęły się kwotą **124 057 997,80 zł,** przy planowanych **143 426 479,80 zł.** W związku z tym rok obrachunkowy zamknięto nadwyżką w kwocie **5 207 014,91 zł.**

Dochody wykonane na działalność bieżącą w 2024 r. wyniosły **101 763 595,52 zł**, natomiast wydatki wykonane bieżące stanowiły kwotę **92 550 077,91 zł**, w związku z czym 2024 r. zakończono nadwyżką operacyjną w wysokości **9 213 517,61 zł.**

Tab. IV.1.1.: Zasady wyliczenia nadwyżki operacyjnej za 2024 r.

A	**Dochody wykonane**	**129 265 012,71**
1	dochody inwestycyjne wykonane, w tym:	**27 501 417,19**
1a	dochody ze zbycia majątku wykonane	**57 672,39**
1b	dochody ze zbycia praw majątkowych wykonane	**0,00**
B /A-1/	**Dochody bieżące wykonane razem**	**101 763 595,52**
C	**Wydatki bieżące wykonane razem**	**92 550 077,91**
D /B - C/	**Nadwyżka/deficyt operacyjny**	**9 213 517,61**

Stan zadłużenia Powiatu na początek 2024 r. wynosił **7 400 000,00 zł** z tytułu zaciągniętych obligacji, na koniec roku wynosił **6 000 000,00 zł.**

Kwota planu przychodów na koniec 2024 r. wyniosła **17 919 482,16 zł,** z tego:

- ✓ **2 538 531,79 zł** – to niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych,
- ✓ **7 400 000,00 zł** - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych,
- ✓ **7 980 950,37 zł** - nadwyżka z lat ubiegłych, pomniejszona o niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych.

W 2024 r. pozyskiwano dodatkowe środki ze źródeł zewnętrznych.

Tab. IV.1.2.: Zewnętrzne źródła finansowania w 2024 r.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota wykonana (zł)
1	**Dotacje z budżetu państwa:**	
2	**Środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej w tym:**	**5 916 940,85**
	Szansa dla wszystkich - program podniesienia wyników maturalnych uczniów dolnośląskich szkół	39 773,73
	Scalanie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski - Poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	1 762 949,55
	Scalanie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski –	2 788 165,10

	poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	
	Sprawny uczeń	32 822,85
	Cyberbezpieczny samorząd w Powiecie Jaworskim – poprawa bezpieczeństwa informatycznego w urzędzie	2 303,15
	ERASMUS+ - mobilność edukacyjna osób	62 583,49
	Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w powiecie jaworskim	780 785,52
	Kształcenie i szkolenie zawodowe – ERASMUS+ Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej – Międzynarodowy rozwój kadry ZSiP w Bolkowie	211 036,39
	Zagraniczna mobilność edukacyjna uczniów i kadry edukacji szkolnej – Międzynarodowy rozwój kadr ZSiP w Bolkowie	47 750,45
	ERASMUS+ - Kształcenie i szkolenie zawodowe	188 770,62
3	**Dotacje od samorządu wojewódzkiego:**	**384 692,53**
	Prowadzenie biblioteki pedagogicznej	153 033,00
	Dofinansowanie przewozów autobusowych	156 228,12
	Realizacja zadania rekultywacyjnego pn. „Zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania”	75 432,41
4	**Dotacje od samorządów powiatowych:**	**373 557,99**
	Opłaty za umieszczenie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych Powiatu Jaworskiego oraz wypłata świadczeń dla rodzin zastępczych	373 557,99
5	**Dotacje i środki od samorządów gminnych:**	**2 118 427,16**
	Na dofinansowanie zadań z zakresu polityki społecznej i edukacyjnej opieki wychowawczej (placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze)	1 986 543,49
	Na dofinansowanie przewozów autobusowych od Gmin: Bolków, Mściwojów, Paszowice, Męcinka i Wądroże Wlk.	131 883,67

IV.2. Wydatki Powiatu Jaworskiego

Wydatki Powiatu w 2024 r. osiągnęły ogółem kwotę **124 057 997,80 zł,** z czego zrealizowano wydatki majątkowe w kwocie **31 507 919,89 zł.**

Tab. IV.1.3.: Wydatki majątkowe w 2024 r.

Wyszczególnienie	Kwota wykonana (zł)
Scalanie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski. Poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	2 611 071,92
Scalanie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski - Poprawa warunków gospodarowania na obszarze scalania poprzez racjonalne ukształtowanie rozłogu gruntów i stworzenie funkcjonalnej sieci dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych oraz poprawa walorów krajobrazowych	1 602 803,55
Zakup sprzętu pomiarowego i informatycznego oraz oprogramowania niezbędnego do zakładania i aktualizacji operatów ewidencji gruntów oraz prowadzenia spraw ochrony gruntów rolnych	20 000,00
Budowa drogi dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości Paszowice - etap 2	714 139,18
Modernizacja drogi powiatowej nr 2823D w miejscowości Bolkowice	1 408 603,18
Opracowanie dokumentacji na przebudowę drogi nr 2794 D Jawor - Zębowice (ul.	11 008,50

Szpitalna) wraz z chodnikami i kanalizacją burzową na wysokości szpitala JCM Sp. z o.o.	
Przebudowa drogi powiatowej nr 2176D relacji Jawor-Godziszowa o dł. ok.1,3 km	2 268,12
Przebudowa drogi powiatowej nr 2177D w miejscowości Budziszów Mały o dł. ok 1,2 km	1 998 997,32
Przebudowa drogi powiatowej nr 2184 D polegająca na budowie chodnika w km 20+619-20+827 w m. Mierczyce	489 735,23
Przebudowa drogi powiatowej nr 2184D w miejscowości Snowidza polegająca na budowie drogi dla pieszych	441 164,00
Przebudowa drogi powiatowej nr 2805D relacji Niedaszów -Zimnik	2 373 900,00
Przebudowa drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa-Jastrowiec-Pogwizdów- etap II	2 007 548,35
Remont dróg powiatowych nr 2610D i 2602D w miejscowości Pomocne i Kondratów - poprawa infrastruktury drogowej	11 389 984,50
Leasing na zakup nowego samochodu dostawczego na potrzeby referatu ZDP	66 435,84
Opracowanie dokumentacji projektowej na przebudowę drogi powiatowej nr 2797D relacji Budziszów Wielki - Budziszów Mały- dotacja	50 000,00
Likwidacja osuwiska lewej skarpy rzeki Nysa Szalona w m. Wierzchosławice wraz z rekonstrukcją odcinka drogi powiatowej nr 2833D - dokumentacja projektowa	69 825,78
Modernizacja ciągów komunikacyjnych i parkingu przy Starostwie Powiatowym w Jaworze w celu likwidacji barier dla osób niepełnosprawnych	555 083,66
Cyberbezpieczny samorząd	2 952,00
Zakup telefonów w systemie 3CX	20 932,14
Zakup sprzętu komputerowego	77 629,84
Zakup szafy metalowej do przechowywania broni dla Komendy Powiatowej Policji w Jaworze	11 219,55
Dofinansowanie zakupu samochodu pożarniczego do działań z zakresu zwalczania zagrożeń dla środowiska - lekkiego samochodu kwatermistrzowskiego z napędem 4*4 dla Komendy Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej we Wrocławiu (dla KPPSP Jawor)	50 000,00
Budowa windy zewnętrznej osobowej przy budynku I Liceum Ogólnokształcącym im. Księcia Bolka I w Jaworze	449 900,00
Modernizacja instalacji elektrycznej w Pałacu w Muchowie	598 100,00
Naprawa pokrycia dachowego w Kościele pw. Św. Marcina w Jaworze	3 500 000,00
Razem Starostwo Powiatowe	**30 523 302,66**
Zakup samochodu służbowego dla PINB w Jaworze	100 000,00
Razem Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego	**100 000,00**
Zakup auta osobowego typu van z platformą dla niepełnosprawnych na potrzeby niepełnosprawnych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Jaworze	221 930,00
Wykonanie robót ogólnobudowlanych w Domu Pomocy Społecznej w Bolkowie przy ul. Kamiennogórskiej 2	12 300,00
Zakup traktora-kosiarki	17 000,00
Zakup zbiornika ciśnieniowego do paneli grzewczych	24 999,00
Razem Dom Pomocy Społecznej	**276 229,00**
Modernizacja trzeciej kondygnacji budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia Bolka I w Jaworze	140 754,99
Modernizacja sanitariatów w I Liceum Ogólnokształcącym im. Księcia Bolka I w Jaworze	57 859,20
Razem I Liceum Ogólnokształcące	**198 614,19**
Przebudowa i zmiana sposobu użytkowania budynku w Jaworze przy ul. Szpitalna 12 na potrzeby placówki opiekuńczo – wychowawczej	388 000,00
Razem Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	**388 000,00**
Docieplenie stropodachu w budynku Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji	14 514,04
Razem Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji	**14 514,04**
Zakup pompy zanurzeniowej NAUTILIUS	12 500,00
Razem Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	**12 500,00**
Wydatki majątkowe ogółem	**31 507 919,89**

Na zakup usług remontowych wykorzystano **2 584 549,59 zł**.

Tab. IV.1.4.: Zakup usług remontowych

Wyszczególnienie	Kwota (zł)
Starostwo Powiatowe	
Remont drogi 2610D remont dachu, naprawa kominów, konserwacja systemu alarmowego, naprawa ciągnika, naprawy sprzętu (płyty, zagęszczarki, piły) i środków transportu, naprawa kotła gazowego, solarki oraz naprawa i konserwacja instalacji elektrycznej	1 671 548,07
Dom Pomocy Społecznej	
Konserwacja i remont wind, remont instalacji elektrycznej, systemu oddymiania, kanalizacji oraz instalacji wodnej, naprawa i konserwacja sprzętu, kotła olejowego oraz samochodów, remont korytarza i klatki schodowej w Bolkowie oraz remont dachu, kominów i orynnowania w Mierczycach	200 000,00
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	
Naprawa samochodu, naprawa urządzeń dźwigowych, remont instalacji wodnej oraz naprawa drukarki	15 579,24
I Liceum Ogólnokształcące	
Opinia wilgotności oraz usunięcie wilgoci z piwnicy, czyszczenie i konserwacja rynien, naprawa monitoringu, wymiana pompy wodnej w kotłowni, badanie techniczne windy	49 004,65
Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej	
Konserwacja pomieszczeń, budynków i budowli oraz uzbrojenia, sprzętu i wyposażenia, przegląd urządzeń oraz budynku, naprawa kotła CO, kalibracja mierników, legalizacja butli, przegląd kompresora narzędzi hydraulicznych, sprzętu wysokościowego, klimatyzacji, remont dachu, konserwacja i naprawa sprzętu łączności masztów i pól antenowych, sprzętu transportowego oraz administracyjno-biurowego	191 124,99
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego	
Konserwacja i remont boiska ORLIK, remont pokrycia dachowego nad kotłownią wraz z przebudową komina w budynku przy ul. Wrocławskiej 30A oraz konserwacja systemu detekcji gazu	54 979,60
Zespół Szkół i Placówek	
Remont klatki schodowej oraz częściowa wymiana grzejników i lamp w budynku przy ul. Mickiewicza 2	34 657,00
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	
Remont pomieszczeń (wymiana podłóg), naprawa systemu detekcji gazów w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej ,,Jaworowy Start", remont schodów i terenu rekreacyjnego w Bolkowie, remont piwnic przy budynku przy ul. Starojaworskiej 7, naprawa samochodów, gaśnic oraz drukarek	325 170,08
Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji	
Remont łazienek	42 485,96

V. Edukacja publiczna

Samorząd powiatowy realizuje zadania oświatowe w zakresie szkół podstawowych specjalnych, ponadpodstawowych, placówek kształcenia zawodowego oraz instytucji wspierających rozwój młodzieży i edukację osób dorosłych. Kluczowymi celami polityki oświatowej prowadzonej przez Powiat Jaworski jest wspieranie wysokiej jakości kształcenia, dostosowanie oferty edukacyjnej do potrzeb lokalnego rynku pracy oraz zapewnienie równego dostępu do nauki dla wszystkich uczniów.

V.1. Sieć szkół w powiecie jaworskim

Rada Powiatu ustaliła plan sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem placówek prowadzonych przez inne organy prowadzące, tak aby umożliwić dzieciom i młodzieży realizację obowiązku szkolnego oraz obowiązku nauki.

a) Stan organizacyjny szkół ponadpodstawowych i specjalnych

Na terenie powiatu sieć publicznych szkół tworzą szkoły prowadzone przez Powiat Jaworski oraz Samorząd Województwa Dolnośląskiego.

Tab. V.1.1.: Publiczne szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Powiat Jaworski

czteroletnie licea ogólnokształcące	
1	I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze, ul. Kościuszki 8, 59-400 Jawor
2	Liceum Ogólnokształcące w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59-420 Bolków
pięcioletnie technika	
1	Technikum w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Jaworze, ul. Wrocławska 30 a, 59-400 Jawor
2	Technikum w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie, ul. Niepodległości 17, 59-420 Bolków
branżowe szkoły I stopnia	
1	Branżowa Szkoła I Stopnia w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Jaworze, ul. Wrocławska 30 a, 59-400 Jawor
2	Branżowa Szkoła I Stopnia w Zespole Szkół i Placówek im. Wincentego Witosa w Bolkowie ul. Niepodległości 17, 59-420 Bolków

Tab. V.1.2.: Publiczne szkoły specjalne prowadzone przez Powiat Jaworski

szkoły podstawowe specjalne	
1	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 2 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Konopnickiej w Jaworze, ul. Paderewskiego 6, 59-400 Jawor
2	Szkoła Podstawowa Specjalna Nr 3 w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Konopnickiej w Jaworze, ul. Paderewskiego 6, 59-400 Jawor
branżowe szkoły specjalne I stopnia	
1	Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Konopnickiej w Jaworze, ul. Paderewskiego 6, 59-400 Jawor
szkoły specjalne przyspasabiające do pracy	
1	Szkoła Specjalna Przysposabiająca do Pracy w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym im. Marii Konopnickiej w Jaworze, ul. Paderewskiego 6, 59-400 Jawor

Tab. V.1.3.: Publiczne szkoły specjalne mające siedzibę na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego

szkoły podstawowe specjalne	
1	Specjalna Szkoła Podstawowa Nr 6 w Dolnośląskim Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Jaworze przy ul. Legnickiej 16, 59-400 Jawor
branżowe szkoły specjalne I stopnia	
1	Branżowa Szkoła Specjalna I Stopnia w Dolnośląskim Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Jaworze przy ul. Legnickiej 16, 59-400 Jawor

Tab. V.1.4.: Publiczne szkoły ponadpodstawowe na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego

szkoły policealne	
1	Dolnośląski Zespół Szkół w Jaworze, ul. Wyszyńskiego 1, 59-400 Jawor

Tab. V.1.5.: Stan organizacji szkół ponadpodstawowych i specjalnych w roku 2023/2024

Lp.	**Wyszczególnienie**	**Liczba oddziałów**	**Liczba uczniów**	**w tym**							
				I	**II**	**III**	**IV**	**V**	**VI**	**VII**	**VIII**
I	**Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze**										
1	**Technikum**	**21**	**542**	**147**	**102**	**95**	**101**	**97**	**-**	**-**	**-**
	technik logistyk			61	31	39	29	41	**-**	**-**	**-**
	technik informatyk			**-**	21	9	24	24	**-**	**-**	**-**
	technik mechanik			24	16	12	16	14	**-**	**-**	**-**
	technik ekonomista			28	13	19	9	18	-	-	-
	technik rachunkowości			-	-	-	7	-	-	-	-
	technik programista			34	21	16	16	-	-	-	-
2	**Branżowa szkoła I stopnia**	**13**	**329**	**131**	**122**	**76**	-	-	-	-	-
	monter sieci, instalacji i urządzeń sanitarnych			2	-	1	-	-	-	-	-
	cukiernik			10	11	3	-	-	-	-	-
	stolarz			5	2	3	-	-	-	-	-
	fryzjer			17	14	8	-	-	-	-	-
	elektryk			1	7	-	-	-	-	-	-
	elektromechanik			2	3	3	-	-	-	-	-

	operator obrabiarek skrawających			2	3	3	-	-	-	-	-
	kucharz			4	4	4	-	-	-	-	-
	mechanik pojazdów samochodowych			37	43	9	-	-	-	-	-
	sprzedawca			12	14	12	-	-	-	-	-
	mechatronik			14	18	18	-	-	-	-	-
	fotograf			1	1	-	-	-	-	-	-
	magazynier logistyk			4	1	1	-	-	-	-	-
	monter zabudowy i robót wykończ. w budownictwie			1	2	-	-	-	-	-	-
	rolnik			1	-	-	-	-	-	-	-
	piekarz			2	1	1	-	-	-	-	-
	murarz - tynkarz			-	-	1	-	-	-	-	-
	krawiec			2	-	-	-	-	-	-	-
	lakiernik samochodowy			1	-	-	-	-	-	-	-
	Razem	**34**	**871**	**278**	**224**	**171**	**101**	**97**			
II	**I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze**										
1	**Liceum Ogólnokształcące**	**19**	**503**	**202**	**139**	**87**	**75**	-	-	-	-
	Razem	**19**	**503**	**202**	**139**	**87**	**75**	**-**	**-**	**-**	**-**
III	**Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie**										
1	**Technikum**	**9**	**214**	**81**	**40**	**22**	**50**	**21**	-	-	-
	technik hotelarstwa			28	-	-	15	6	-	-	-
	technik żywienia i usług gastronom.			23	18	11	12	5	-	-	-
	technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej			-	-	-	12	10	-	-	-
	technik poligrafii cyfrowej			30	22	11	11	-	-	-	-
	Razem	**9**	**214**	**81**	**40**	**22**	**50**	**21**	-	-	-
IV	**Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze**										
1	**Szkoła Podstawowa**	**23**	**55**	**3**	**2**	**0**	**10**	**10**	**6**	**10**	**14**
	niepełnosprawność umiarkowana i znaczna	12	18	2	1	0	5	5	3	5	7
	niepełnosprawność lekka	11	27	1	1	0	5	5	3	5	7
2	**Branżowa szkoła I stopnia**	**3**	**11**	**3**	**2**	**6**	-	-	-	-	-
	kucharz	**3**	11	3	2	6	-	-	-	-	-
3	**Szkoła Przysposabiająca do Pracy**	**2**	**7**	-	4	3	-	-	-	-	-
4	**Przedszkole specjalne**	**4**	**15**	-	-	-	-	-	-	-	-
	Razem	**32**	**88**	**6**	**8**	**9**	**10**	**10**	**6**	**10**	**14**
Zajęcia rewalidacyjno-wychowawcze – 6 uczestników											

Zarząd Powiatu Jaworskiego na posiedzeniu w styczniu 2023 r. zaakceptował propozycję dyrektorów szkół w zakresie naboru uczniów do klas pierwszych na rok szkolny 2023/2024 do szkół ponadpodstawowych i specjalnych. Uwzględniając przewidywaną liczbę absolwentów szkół podstawowych – 669 osób (wyższą o 128 osób niż rok wcześniej), zabezpieczono większą niż w poprzednim roku szkolnym liczbę oddziałów klas pierwszych. Poszczególne szkoły i placówka prowadziły rekrutację do następujących oddziałów klas pierwszych:

- **Zespół Szkół i Placówek im. W. Witosa w Bolkowie:**
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik hotelarstwa,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik żywienia i usług gastronomicznych,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej,
  - 1 oddział branżowej szkoły I stopnia o kierunku wielozawodowym.

- **I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze:**
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego o profilu matematyczno-fizycznym lub matematyczno-informatycznym,
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego o profilu biologiczno-chemicznym,
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego o profilu humanistycznym,
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego o profilu lingwistycznym lub lingwistyczno-biznesowym,
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego o profilu ogólnym,
  - 1 oddział liceum ogólnokształcącego dla dorosłych.

- **Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. KEN w Jaworze:**
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik informatyk,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik mechanik,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik ekonomista,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik logistyk,
  - 1 oddział technikum w zawodzie technik programista,
  - ½ oddziału branżowej szkoły I stopnia w zawodzie mechatronik,
  - ½ oddziału branżowej szkoły I stopnia w zawodzie sprzedawca,
  - ½ oddziału branżowej szkoły I stopnia w zawodzie mechanik pojazdów samochodowych,
  - ½ oddziału branżowej szkoły I stopnia w zawodzie operator obrabiarek skrawających,
  - 3 oddziały branżowej szkoły I stopnia o kierunku wielozawodowym.

- **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Konopnickiej w Jaworze:**
  - 1 oddział szkoły podstawowej dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim,
  - 1 oddział szkoły podstawowej dla dzieci z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym,

- 1 oddział specjalnej branżowej szkoły I stopnia w zawodzie pracownik pomocniczy w gastronomii,
- 1 oddział szkoły przysposabiającej do pracy dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym i znacznym oraz dla uczniów z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Łącznie zaplanowano dla uczniów klas pierwszych 6 oddziałów liceum ogólnokształcącego, 9 oddziałów technikum oraz 6 oddziałów branżowej szkoły I stopnia. Ogółem zabezpieczono 21 oddziałów klas pierwszych szkół ogólnodostępnych, czyli o 4 oddziały więcej niż w poprzednim roku szkolnym. Oferta edukacyjna zapewniała wszystkim uczniom miejsca w szkołach ponadpodstawowych prowadzonych przez Powiat Jaworski.

Od 2020 r. w szkołach ogólnodostępnych odbywa się kształcenie w trzech nowych zawodach: technik grafiki i poligrafii cyfrowej (Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie), technik rachunkowości oraz technik programista (Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze).

b) Szkoły i placówki niepubliczne na terenie powiatu jaworskiego

Przepisy prawa przewidują funkcjonowanie w strukturach oświatowych szkół i placówek niepublicznych oraz publicznych powadzonych przez podmioty niepubliczne. W roku szkolnym 2023/2024 w rejestrze szkół i placówek niepublicznych Powiatu Jaworskiego funkcjonowała jedna placówka niepubliczna pn. BHP – Kasperkiewicz prowadzona przez Ewę Kasperkiewicz w Bolkowie przy ul. Słowackiego 18/2.

c) Uczniowie z Ukrainy

Na podstawie art. 50 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, Powiat Jaworski otrzymał wsparcie w realizacji dodatkowych zadań oświatowych związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi i uczniami będącymi obywatelami Ukrainy, których pobyt na terytorium Polski uznawany jest za legalny. W roku szkolnym 2023/2024 wartość przekazanych środków finansowych na uczniów z Ukrainy wyniosła **538 502,00 zł.**

W okresie od 01.09.2023 r. do 31.08.2024 r. dofinansowaniem dodatkowych zadań oświatowych objęte zostały:

- Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego im. KEN w Jaworze (17 uczniów),
- I Liceum Ogólnokształcące im. Księcia Bolka I w Jaworze (13 uczniów),
- Zespół Szkół i Placówek in. W. Witosa w Bolkowie (2 uczniów),
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. M. Konopnickiej w Jaworze (2 uczniów),
- Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze – realizacja zadań pozaszkolnych na terenie powiatu.

V.2. Zadania Powiatowego Ośrodka Rozwoju Edukacji w Jaworze

a) Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Jaworze

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Jaworze udziela dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu, a także udziela rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej związanej z wychowaniem i kształceniem dzieci i młodzieży. Poradnia wspomaga przedszkola, szkoły i placówki powiatu jaworskiego w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

W roku szkolnym 2023/2024 poradnia przeprowadziła szereg badań diagnostycznych i zajęć warsztatowych dla uczniów.

Tab. V.2.1.: Badania diagnostyczne przeprowadzone przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworze w roku szkolnym 2023/2024

Rodzaj badań	I okres 2023/2024	II okres 2023/2024	Razem
Badania psychologiczne	326	372	698
Badania pedagogiczne	163	248	411
Badania logopedyczne	114	123	237
Razem	**603**	**743**	**1346**

Tab. V.2.2.: Orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworze w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Orzeczenia w sprawie	Rok szkolny 2023/2024
1	Nauczanie indywidualne	23
2	O potrzebie rocznego indywidualnego obowiązkowego przygotowania przedszkolnego	1
3	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu lekkim	16
4	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu umiarkowanym i znacznym	4
5	Niepełnosprawność intelektualna w stopniu głębokim	1
6	Niepełnosprawność ruchowa, w tym z afazją	18
7	Zagrożenie niedostosowaniem społecznym	2
8	Niedostosowanie społeczne	21
9	Niepełnosprawności sprzężone	17
10	Niesłyszące	1
11	Słabosłyszące	2
12	Autyzm w tym z zespołem Aspergera	29
13	O braku potrzeby kształcenia specjalnego	1
Razem		**136**
WWR		**53**

Tab. V.2.3.: Zajęcia warsztatowe dla uczniów

Szkoła/placówka	Temat	Liczba osób
Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim	Zabawy integracyjne i relaksacyjne - Jestem częścią grupy	23 19
Gminne Przedszkole w Wądrożu Wielkim	Bajkoterapia i relaksacja	19
Przedszkole „Mój Mały Świat”	Bajkoterapia i relaksacja	17
SP Wądroże Wielkie	Ja i moje emocje Jestem asertywny – cykl zajęć	21 23 19
SP Paszowice SP Pogwizdów	Relaksacja w ruchu	40 33
SP 1 Jawor	Nie zamykaj oczu. Rzecz o agresji	21
SP 5 Jawor	Kultura i szacunek nie tylko od święta	15
SP 1 Jawor	Kultura i szacunek nie tylko od święta	23
SP 1 Jawor	Warsztaty Kultura i szacunek nie tylko od święta	27
SP Wądroże Wielkie	Mój wybór szkoły	16
SP Bolków	Czy współczesny mężczyzna może być średniowiecznym rycerzem?	10
Razem		**326**

Tab. V.2.4.: Prelekcje, wykłady, szkolenia, warsztaty dla nauczycieli

Temat	Szkoła/placówka	Ilość
Rada szkoleniowa nt. „Trauma wczesnodziecięca”	Przedszkole integracyjne „Mój Mały Świat”	7
Rada szkoleniowa w ramach WDN – Trauma…	PORE w Jaworze	8
Konferencja szkoleniowa „Nie zaczęło się od Ciebie – jak dziedziczona trauma może wpłynąć na nasze życie…”	różne placówki	28
Diagnoza Neuroflow – analiza przypadku	nauczyciele powiatu jaworskiego	16
Warsztat: wstęp do choreoterapii	nauczyciele powiatu jaworskiego	8

b) Realizacja zadań w Bibliotece Pedagogicznej w Jaworze w 2024 r.

Działalność Biblioteki Pedagogicznej w Jaworze związana jest ściśle z potrzebami szkół i placówek powiatu jaworskiego. Zapewnia wsparcie w obszarze edukacji czytelniczej, medialnej i informacyjnej oraz kształtuje i promuje kulturę czytelniczą dzieci i młodzieży.

Tab. V.2.5.: Realizacja zadań w Bibliotece Pedagogicznej w Jaworze w 2024 r.

Liczba użytkowników korzystających z usług biblioteki		
Użytkownicy	**Liczba osób**	
Korzystających ze zbiorów	92	wypożyczalnia
	25	czytelnia
	96	e-booki
Liczba osób korzystających z usług edukacyjnych biblioteki	30	zespół samokształceniowy
	25	konkurs plastyczny
	70	gra czytelnicza
	95	spotkania autorskie
Liczba osób korzystających z innych usług biblioteki	12	ksero
	2	wypożyczenia międzybiblioteczne
Razem	**447**	
Liczba udostępnionych zbiorów		
	Liczba woluminów	
	68	wypożyczalnia
	75	czytelnia
	14	czasopisma
	85	e-booki
Razem	**242**	

V.3. Kadra pedagogiczna, administracyjna i obsługa oraz system doskonalenia zawodowego

a) Stan zatrudnienia w szkołach i placówkach oświatowych

W roku szkolnym 2023/2024 w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Jaworski pracowało **172 nauczycieli** – łącznie **157,75 etatów przeliczeniowych**. Zatrudnionych było również **69 pracowników administracji i obsługi oraz pomocy nauczyciela (64 etaty)**.

Tab. V.3.1.: Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2023/2024

Szkoła/ placówka	**Administracja i obsługa (stan na III kw. 2023 r.)**		**Nauczyciele**	
	etaty	**osoby**	**etaty**	**osoby**
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	13	14	55,77	60
I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	8	8	39,54	43
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	9	11	14,75	18
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	31	31	36,39	39
Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	3	5	11,30	12
Razem	**64**	**69**	**157,75**	**172**

Struktura zatrudnienia nauczycieli jest zbliżona do poprzedniego roku szkolnego. Według stopnia awansu zawodowego 88,95% stanowili nauczyciele dyplomowani i mianowani.

Tab. V.3.2.: Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2023/2024 według stopni awansu zawodowego w osobach i etatach

Szkoła / placówka	Nauczyciele		
	Początkujący	Mianowani	Dyplomowani
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	5 (4,66)	11 (10,60)	44 (40,51)
I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	8 (7,75)	7 (6,4)	28 (25,39)
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	2 (2)	2 (1,94)	14 (10,81)
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	3 (3)	8 (8)	28 (25,39)
Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	1(1)	2 (2)	9 (8,30)
Razem	**19 (18,41)**	**30 (28,94)**	**123 (110,40)**

b) Doskonalenie zawodowe nauczycieli

W 2023 r. w budżetach szkół i placówek oświatowych Powiatu Jaworskiego zaplanowano środki na dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w wysokości **111 970,00 zł.** W 2024 r. zaplanowano środki w wysokości **130 705,00 zł.**

Zgodnie z Uchwałą nr 4/2023 Zarządu Powiatu Jaworskiego z dnia 31 stycznia 2023 r. w sprawie planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, ustalenia maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie oraz ustalenia form i specjalności kształcenia, na które dofinansowanie jest przyznawane w roku 2023, dofinansowaniu podlegały zakresy kształcenia wskazane przez dyrektorów szkół i placówek w planach doskonalenia jako niezbędne do realizacji procesu dydaktyczno-wychowawczego, w tym:

1. edukacja włączająca,
2. diagnoza, rewalidacja i terapia pedagogiczna,
3. etyka w szkole
4. filozofia w szkole
5. nauczanie przedmiotów zawodowych w ramach kształcenia w zawodach technik mechanik oraz monter maszyn i urządzeń,
6. interwencja kryzysowa,
7. pedagogika opiekuńczo-wychowawcza,
8. terapia – praca z uczniem z Aspergerem,
9. choreoterapia.

V.4. Średnie wynagrodzenie nauczycieli w 2024 r.

Stosownie do ustawy budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. z 2024, poz. 122) wysokość kwoty bazowej zmieniła się w stosunku do obowiązującej w 2023 r. i wynosiła **5 176,02 zł.**

Tab. V.4.1.: Kwoty średniego wynagrodzenia nauczycieli w 2024 r. w poszczególnych grupach awansu zawodowego

	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 I do 31 XII 2024 r.	6 354,58 zł	7 453,47 zł	9 523,88 zł

Nauczyciele w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Jaworski we wszystkich grupach awansu zawodowego osiągnęli stawki obowiązkowego średniego wynagrodzenia za rok 2024. Zróżnicowanie wysokości wynagrodzeń nauczycieli uzależnione jest od specyfiki szkoły czy placówki oświatowej.

Tab. V.4.2.: Wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli szkół i placówek oświatowych Powiatu Jaworskiego w 2024 r. według grup awansu zawodowego

	Nauczyciel początkujący	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel dyplomowany
Średnie wynagrodzenie za okres od 1 I do 31 XII 2024 r.	7 498,39 zł	9 013,27 zł	10 811,72 zł

W 2024 r. Powiat Jaworski wydał ogółem kwotę **20 317 195,86 zł** na wynagrodzenia dla nauczycieli (więcej w stosunku do 2023 r. o 5 176 691,39 zł). Nadwyżka w stosunku do średnich wynagrodzeń we wszystkich grupach awansu zawodowego nauczycieli wynosi **2 689 423,92 zł.**

W poszczególnych grupach awansu zawodowego nadwyżka wynosiła odpowiednio:

- nauczyciele początkujący – 326 810,25 zł,
- nauczyciele mianowani – 621 402,64 zł,
- nauczyciele dyplomowani – 1 741 211,03 zł.

V.5. Realizacja projektów edukacyjnych, profilaktycznych i sportowych

Szkoły i placówki powiatu jaworskiego realizują programy i przedsięwzięcia wzbogacające ofertę zajęć edukacyjnych.

Tab. V.5.1.: Projekty realizowane przez szkoły i placówki w roku szkolnym 2023/2024

Rok	Nazwa zadania	Kwota (zł)	Środki krajowe/ europejskie	Przeznaczenie
2021 - 2023	Nowe oblicze szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim IV	1 775 114,40	RPO WD na lata 2014-2020 Poddziałanie 10.4.1	- organizacja praktycznych form nauczania, staży, praktyk zawodowych płatnych dla uczniów technikum, Branżowej Szkoły I stopnia w wysokości 2070 zł miesięcznie; - zdobywanie przez uczniów dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy (4 rodzaje kursów: kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym z uprawnieniami na bezpieczną wymianę butli gazowej, spawanie blach rur spoinami pachwinowymi metodą MAG, kurs baristy, kurs barmana; - doradztwo edukacyjno-zawodowe; - wyposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie i materiały (wyposażenie w sprzęt komputerowy 2 pracowni kształcenia zawodowego oraz 2 pracowni w pomoce dydaktyczne)
2023 - 2025	Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim	1 875 900,34	Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska na lata 2021-2027	- organizacja praktycznych form nauczania, staży, praktyk zawodowych płatnych dla uczniów technikum; - zdobywanie przez uczniów dodatkowych uprawnień zwiększających ich szanse na rynku pracy (4 rodzaje kursów: kierowca wózka jezdniowego z napędem silnikowym z uprawnieniami na bezpieczną wymianę butli gazowej, spawanie blach rur spoinami pachwinowymi metodą MAG, kurs dietetyka, kurs oprogramowania Photoshop; - doradztwo edukacyjno-zawodowe; - zajęcia przygotowujące do egzaminów zawodowych oraz rozwijające zielone kompetencje; - wyposażenie szkół prowadzących kształcenie zawodowe w nowe technologie i materiały (wyposażenie w sprzęt komputerowy 2 pracowni kształcenia zawodowego oraz 2 pracowni w pomoce dydaktyczne)
2023	Narodowy Program Rozwoju Czytelnictwa na lata 2021 – 2025	6 750,00	Ministerstwo Edukacji Narodowej	zakup książek do biblioteki SOSW oraz w PORE
2023	Poznaj Polskę	15 000,00	Ministerstwo Edukacji Narodowej	wycieczka edukacyjna dla uczniów ZSiP w Bolkowie
2023	Zapewnienie realizacji	94 652,98	Ministerstwo Edukacji	kompleksowe wsparcie dla rodzin w zakresie wieloaspektowej

	zadań wiodącego ośrodka koordyn.-reh.-opiek. na terenie powiatu w ramach Programu Za życiem		Narodowej	i kompleksowej pomocy niepełnosprawnemu dziecku w okresie od 0. roku życia do rozpoczęcia nauki w szkole oraz jego rodzinie
2023 - 2024	Zajęcia warsztatowe z zakresu profilaktyki uzależnień i zdrowego stylu życia w PCKZiU		Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Zajęcia dla uczniów Branżowej Szkoły I Stopnia i Technikum

V.6. Informacja o wynikach egzaminów maturalnych oraz egzaminów zawodowych

a) Wyniki egzaminów maturalnych

Absolwenci przystąpili w 2024 r. do egzaminu maturalnego w części pisemnej (język polski, matematyka i język obcy nowożytny na poziomach podstawowych) oraz w części ustnej (język polski, język obcy nowożytny) w Formule 2023 oraz w Formule 2015.

Absolwenci mieli obowiązek przystąpienia do egzaminu maturalnego z jednego przedmiotu dodatkowego na poziomie rozszerzonym, a w przypadku języka obcego nowożytnego – na poziomie rozszerzonym albo dwujęzycznym.

Tab. V.6.1.: Zdawalność egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2023/2024

Typ szkoły	Liczba zdających	Liczba wydanych świadectw	Zdawalność %
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Technikum Mechaniczne	13	7	53,85
Technikum Ekonomiczne	18	13	72,22
Technikum Logistyczne	41	31	75,61
Technikum Informatyczne	24	21	87,50
I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze			
Liceum Ogólnokształcące	70	66	94,29
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie			
Technikum Hotelarskie i Architektury Krajobrazu	6	4	66,67
Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych	4	2	50
Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej	5	4	80

Analiza wyników egzaminu maturalnego za rok szkolny 2023/2024 wskazuje, że zdawalność wzrosła do roku poprzedniego. Kształtuje się ona na poziomie **77,32%** czyli o 0,65% wyżej niż rok wcześniej.

Wysokie wyniki egzaminu maturalnego osiągnęli abiturienci **I Liceum Ogólnokształcącego w Jaworze** - **94,29%** (wzrost o 3,55% do roku poprzedniego). W kraju zdawalność egzaminu maturalnego wynosiła 89,30%.

Wyniki egzaminu maturalnego w **Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze:**

- ✓ Technikum Ekonomiczne - **72,22%** (wynik lepszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 2,66%),
- ✓ Technikum Informatyczne - **87,50%** (wynik słabszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 6,94%),
- ✓ Technikum Logistyczne - **75,61%** (wynik lepszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 5,24%),
- ✓ Technikum Mechaniczne - **53,86%** (wynik słabszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 8,65%).

Wyniki egzaminu maturalnego w **Zespole Szkół i Placówek w Bolkowie:**

- ✓ Technikum Hotelarskie i Architektury Krajobrazu - **66,67%** (wynik słabszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 16,66%),
- ✓ Technikum Żywienia i Usług Gastronomicznych - **50%** (wynik lepszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 37,50%),
- ✓ Technikum Urządzeń i Systemów Energii Odnawialnej - **80%** (wynik lepszy w stosunku do poprzedniego roku szkolnego o 37,50%).

b) Wyniki egzaminów zawodowych

Egzamin zawodowy w roku szkolnym 2023/2024 składał się z dwóch etapów: egzaminu pisemnego obejmującego dwie części oraz praktycznego. Przystępujący do egzaminu zdawał go, jeżeli uzyskał z etapu pisemnego z części pierwszej co najmniej 50% punktów, z części drugiej co najmniej 30% punktów oraz z etapu praktycznego co najmniej 75% punktów.

W powiecie jaworskim egzamin zawodowy na tytuł technika zdawano w dziewięciu zawodach. Do egzaminu zawodowego przystąpiło **151 uczniów,** z czego **118** otrzymało tytuł potwierdzający kwalifikacje zawodowe – **59%** (zdawalność na niższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego o 11,83%).

O tytuł robotnika wykwalifikowanego ubiegało się **49 absolwentów** branżowej szkoły I stopnia w siedmiu zawodach, z czego **25 osób**, czyli **51,02%** zdobyło świadectwo potwierdzające kwalifikacje zawodowe (zdawalność na niższym poziomie w stosunku do roku poprzedniego o 6,12%).

Tab. V.6.2.: Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe według typu szkół w roku szkolnym 2023/2024

Wyszczególnienie	Egzamin potwierdzający kwalifikacje zawodowe uczniów	
	przystąpiło	zdało
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze		
technikum	97	75
branżowa szkoła I stopnia	49	25
Razem	**146**	**100**
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie		
technikum	54	43
Razem	**54**	**43**

Tab. V.6.3.: Zdawalność egzaminów potwierdzająca kwalifikacje zawodowe według szkół i zawodów w roku szkolnym 2023/2024

Zawód	Liczba zdających	Liczba wydanych dyplomów	Zdawalność %
Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze			
Technik mechanik	16	14	87
Technik informatyk	7	4	57
Technik ekonomista	19	15	78
Technik logistyk	39	32	82
Technik programista	16	10	62
Kucharz	3	3	100
Mechatronik	17	2	11
Sprzedawca	11	11	100
Mechanik pojazdów samochodowych	3	2	66
Operator obrabiarek skrawających	11	5	45
Elektromechanik	3	1	33
Magazynier logistyk	1	1	100
Razem	**146**	**100**	**68,42**
Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie			
Technik żywienia i usług gastronomicznych	16	13	81
Technik hotelarstwa	6	6	100
Technik urządzeń i systemów energetyki odnawialnej	21	16	76
Technik grafiki i poligrafii cyfrowej	11	11	100
Razem	**54**	**46**	**85,19**
Ogółem	**200**	**118**	**59**

W porównaniu do poprzedniego roku szkolnego średnia zdawalność egzaminów zawodowych w powiecie jaworskim (59%) zmniejszyła się o 8,74%, przy czym w PCKZiU zmniejszyła się o 5,75%, natomiast w ZSiP o 8,55%. W wielu zawodach, zarówno technicznych jak i robotniczych, osiągnięcia w zakresie kwalifikacji zawodowych są porównywalne do wskaźników średniej zdawalności w województwie dolnośląskim.

V.7. Inwestycje i remonty oraz budżet szkół i placówek oświatowych

a) Remonty, naprawy oraz konserwacje przeprowadzone od 1 września 2023 r. do 31 sierpnia 2024 r.

Konieczne remonty i prace renowacyjne dyrektorzy szkół i placówek przeprowadzili w ramach posiadanych środków finansowych.

✓ **Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze**

Tab. V.7.1.: Prace przeprowadzone w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze

Lp.	Zakres prac remontowych i modernizacyjnych	Wartość (zł)
1	Wymiana nawierzchni placu z płyt betonowych na kostkę brukową betonową oraz schodów zewnętrznych na okładzinę granitową	157 848,41
2	Wykonanie remontu boiska „ORLIK 2012” w celu poprawienia bezpieczeństwa obiektu	28 000,00

✓ **I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze**

Tab. V.7.2.: Prace przeprowadzone w I Liceum Ogólnokształcącym w Jaworze

Lp.	Zakres prac remontowych i modernizacyjnych	Wartość (zł)
1	Modernizacja II kondygnacji budynku szkoły (wymiana drzwi i futryn, malowanie korytarza, wymiana posadzki)	140 754,99
2	Opracowanie dokumentacji na remont sanitariatów	57 859,20
3	Opracowanie dokumentacji – analiza diagnostyczna występowania wilgoci w budynku szkoły	7 847,40
4	Malowanie klas	1 000,00

✓ **Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie**

Tab. V.7.3.: Prace przeprowadzone w Zespole Szkół i Placówek w Bolkowie

Lp.	Zakres prac remontowych i modernizacyjnych	Wartość (zł)
1	Odgrzybianie, uzupełnienie tynków, malowanie pomieszczeń piwnicznych (szatnie) - zakup materiałów	2 000,00
2	Demontaż starych wykładzin oraz zakup i montaż wykładzin w salach lekcyjnej (energetyka odnawialna, język niemiecki, historia)	22 140,00
3	Uzupełnienie tynków, malowanie oraz wymiana punktów elektrycznych w salach lekcyjnych (historia, energia odnawialna) – zakup materiałów	2 000,00
4	Zagospodarowanie pomieszczenie piwniczego na siłownię szkolną (uzupełnienie tynków, malowanie ścian okien i inne prace naprawcze) – zakup materiałów	1 000,00
5	Uzupełnienie tynków oraz malowanie pokoju w Szkolnym Schronisku Młodzieżowym – zakup materiałów	500,00
6	Usunięcie awarii wodociągowej w kuchni – zakup materiałów	200,00

✓ **Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze**

Tab. V.7.4.: Prace przeprowadzone w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Jaworze

Lp.	Zakres prac remontowych i modernizacyjnych	Wartość (zł)
1	Wymiana i naprawa baterii umywalkowych zlewozmywakowych, spłuczek w klasach i łazienkach internatu	2 365,77
2	Wymiana częściowa pionów wodnych w budynku	46 199,89
3	Malowania części klas oraz korytarzy szkolnych	1 639,43
4	Wymiana listew podłogowych w pokojach internatu	912,50
5	Wymiana i czyszczenie kratek wentylacyjnych	421,95
6	Naprawa wind	3 468,60
7	Wymiana drzwi w magazynie żywności	418,93
8	Naprawa i wymiana zamków w szafach w klasach szkolnych	109,94
9	Impregnowanie ławek umieszczonych na zewnątrz	137,00
10	Wymiana drzwi do piwnicy	17 345,72
11	Wymiana materiału w maglu	430,50
12	Naprawa busa szkolnego	7 616,00

W ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Dolnośląskiego w I Liceum Ogólnokształcącym zrealizowano inwestycje:

- **Modernizacja bazy sportowej** (2023 r.). Inwestycja polegała na modernizacji istniejącej bazy sportowej. W jej ramach zaplanowano budowę boiska wielofunkcyjnego z bieżnią okólną, bieżnią do sprintu i skocznią w dal, montaż ogrodzenia, zakup oraz montaż urządzeń sportowych i trybun. Całkowita kwota inwestycji wyniosła **1 916 110,14 zł**, z czego dofinansowanie Polski Ład **1 080 000,00 zł,** wkład własny powiatu **836 110,14 zł.**
- **Budowa windy zewnętrznej** (2024 r.). Celem inwestycji była poprawa dostępności architektonicznej budynku szkoły umożliwiająca osobom ze szczególnymi potrzebami dostęp do pomieszczeń na każdej kondygnacji. Łączna wartość inwestycji wyniosła **449 900,00 zł**, z czego **372 400,00 zł** sfinansowane zostało z Rządowego Funduszu Polski Ład – Program Odbudowy Zabytków, pozostała kwota **77 500,00 zł** stanowiła wkład własny powiatu.

b) Finansowanie szkół i placówek oświatowych

Podstawowym budżetem na prowadzenie szkół i placówek oświatowych jest subwencja oświatowa przekazywana jednostce samorządu terytorialnego na realizację określonych zadań. W 2023 r. subwencja oświatowa ogólna dla powiatu jaworskiego wyniosła **21 417 109,00 zł**, natomiast w 2024 r. **29 461 656,00 zł**. Budżety szkół i placówek zostały wykonane prawie w 100%.

Tab. V.7.5.: Plan oraz wykonanie wydatków w 2023 r. oraz plan budżetu na 2024 r. z wykonaniem do 31 sierpnia 2024 r.

Lp.	Szkoła	2023 r.			Plan na 2024 r. (zł)	Wykonanie na 31.08.2024
		Plan wydatków (zł)	Wykonanie (zł)	% Wykonania		
1	Powiatowe Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze	8 534 329,10	8 523 942,16	99,88	10 171 095,00	7 015 173,30
2	I Liceum Ogólnokształcące w Jaworze	5 348 755,20	5 298 054,59	99,05	6 442 400,00	4 742 351,29
3	Zespół Szkół i Placówek w Bolkowie	2 865 976,73	2 862 293,92	99,87	3 532 123 ,86	2 514 422,21
4	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Jaworze	7 880 309,75	7 858 295,94	99,72	9 234 584,00	6 642 067,74
5	Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze	1 385 229,91	1 384 883,91	99,98	1 749 700,00	1 024 740,44

VI. Promocja i ochrona zdrowia

VI.1. Organizacja opieki zdrowotnej na terenie powiatu jaworskiego

W powiecie jaworskim w 2024 r. w ramach świadczeń zdrowotnych finansowanych ze środków publicznych, można było uzyskać pomoc w podmiotach medycznych w ramach usług:

✓ Jednostek samorządowych:
- Przychodnia Rejonowa w Jaworze,
- Centrum Medyczne w Bolkowie,
- Ośrodek Zdrowia w Wądrożu Wielkim,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Piotrowicach,
- Gminny Ośrodek Zdrowia w Mściwojowie,
- Gminny Zespół Zakładów Opieki Podstawowej w Paszowicach.

✓ Innych jednostek (NZOZ, praktyki lekarskie):
- Jaworskie Centrum Medyczne,
- Centrum Diagnostyczno-Terapeutyczne Medicus w Jaworze,
- NZOZ Kormed sp. z o.o. w Jaworze,
- Poradnia Specjalistyczna „SALUS” Przemysław Maruszczak w Jaworze,

- ISPL Mirosława Cieślak w Jaworze,
- ISPL Małgorzata Kijewska – Hołub w Jaworze,
- ISPL Barbara Malinowska w Jaworze,
- Centrum Fizjoterapii Arkada w Jaworze,
- NZOZ Opti – Med w Bolkowie,
- ISPL Joanna Kabelis – Szostakowska w Bolkowie
- NZOZ ARM – MED. w Bolkowie.

Podmiotem świadczącym usługi w zakresie lecznictwa szpitalnego jest Jaworskie Centrum Medyczne.

VI.2. Działalność ratownictwa medycznego

Teren powiatu jaworskiego w zakresie ratownictwa medycznego zabezpiecza Pogotowie Ratunkowe w Legnicy. Obsługiwany jest przez zespoły:

- S - składający się z lekarza, pielęgniarki lub ratownika medycznego oraz kierowcy - ratownika medycznego,
- P - stacjonujący w Jaworze, składający się z pielęgniarki lub ratownika medycznego, kierowcy–ratownika medycznego,
- P - stacjonujący w Bolkowie.

Zespoły ratownictwa medycznego wyposażone są w sprzęt oraz środki transportu spełniające cechy techniczne i jakościowe określone w polskich normach wprowadzających europejskie normy zharmonizowane.

VI.3. Apteki na terenie powiatu jaworskiego

W roku 2024 na terenie powiatu funkcjonowało 14 aptek, w tym 11 w Jaworze, 3 w Bolkowie:

- Szpitalna w Jaworze,
- Gemini w Jaworze,
- Apteka Moniuszki 10 w Jaworze,
- Pod Miłorzębem w Jaworze,
- Grunwaldzka w Jaworze,
- Pod Arkadami w Jaworze,
- Galen w Jaworze,
- Vademecum w Jaworze,
- Dbam o Zdrowie w Jaworze,
- Apteka Witosa w Jaworze,
- ExpressPharm XX w Jaworze,
- Arnika w Bolkowie,
- Apteka Zamkowa w Bolkowie – 2 punkty.

Zarząd Powiatu Jaworskiego uchwałą nr 18/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w porze nocnej

w roku 2024 r.[1] wyznaczył 2 apteki do pełnienia dyżurów w porze nocnej w godzinach od 20.00 do 22.00, tj. aptekę Szpitalną oraz aptekę Gemini.

VI.4. Realizacja zadań w ramach Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 - 2025

Realizatorami zadań z zakresu ochrony i promocji zdrowia w ramach zadań Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021 – 2025[2] były organizacje pozarządowe:

- Charytatywne Stowarzyszenie Niesienia Pomocy Osobom Uzależnionym, Osobom Współuzależnionym oraz Ofiarom Przemocy Azyl w Jaworze wykonujące zadanie pn.: „Podejmowanie działań na rzecz promowania abstynencji i trzeźwego życia" w zakresie profilaktyki uzależnień,
- Fundacja Mimoza wykonująca zadanie pn.: „Zajęcia edukacyjne STRESS LESS" w zakresie promocji zdrowia psychicznego,
- Towarzystwo Przyjaciół Dzieci koło RAZEM NAJ wykonujące zadanie pn.: „Dowóz osób na Turnus Rehabilitacyjny w Sarbinowie" w zakresie zdrowia środowiskowego i chorób zakaźnych,
- Jaworskie Stowarzyszenie Seniorów „Złota jesień" wykonujące zadanie pn.: „Zdrowie w rodzinie-zdrowi dziadkowie, rodzice i dzieci" w zakresie zdrowia środowiskowego i chorób zakaźnych,
- Stowarzyszenie Wsi Snowidza wykonujące zadanie pt. „Mamy moc" w zakresie zdrowia środowiskowego i chorób zakaźnych.

VII. Polityka społeczna oraz wspieranie osób niepełnosprawnych

W celu poprawy bezpieczeństwa oraz warunków mieszkalnych dla wychowanków placówek, jak również warunków pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w ramach swoich zadań wykonało szereg remontów, napraw oraz wymiany wyposażenia:

- ✓ **Jawor, ul. Piastowska 12:**
  - realizacja części zaleceń pokontrolnych wydanych przez Powiatową Straż Pożarną w Jaworze: wymiana wewnętrznej sieci hydrantowej, drzwi w pomieszczeniach gospodarczych na przeciwpożarowe, wykładziny podłogowej na trudnozapalną, wykonanie nowego oświetlenia ewakuacyjnego,
  - adaptacja 2 pomieszczeń gospodarczych na pokoje dla wychowanków,
  - wymiana wyposażenia w pokojach wychowanków oraz pomieszczeniach biurowych,
  - pomalowanie ścian i sufitów.

1 Uchwała nr 18/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w porze nocnej w roku 2024 r., https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=239004;

2 Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, https://www.gov.pl/web/mswia/narodowy-program-zdrowia-na-lata-2021--2025;

✓ **Dom Dziecka w Bolkowie:**

– poprawa wyglądu terenu rekreacyjnego przylegającego do Domu Dziecka poprzez naprawę zewnętrznych schodów granitowych z wymianą barierki, wykonanie chodnika z kostki betonowej, wykonanie trzech miejsc parkingowych, wyrównanie terenu pod trawnik.

✓ **Jawor, ul. Starojaworska 7:**

– adaptacja pomieszczeń piwnicy na biura dla Polskiego Związku Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział Rejonowy *w* Jaworze.

✓ **Jawor, ul. Szpitalna 12a**:

– adaptacja budynku na potrzeby nowej placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego: położenie nowego dachu, orynnowania i instalacji odgromowej, wykonanie dwóch łazienek, nowego wejścia do budynku, zewnętrznego przyłącza hydrantowego i hydrantu wewnętrznego, instalacja nowego oświetlenia, przeciwpożarowego wyłącznika prądu, montaż wykładzin trudnozapalnych. W wyniku tych prac budynek został dostosowany do wymogów przeciwpożarowych i sanitarnych.

VII.1. Rodzinna piecza zastępcza

Rodzina zastępcza to jedna z form pomocy dzieciom, które z pewnych przyczyn nie mogą przebywać pod opieką rodziców biologicznych. Osoby, które nie są rodzicami dziecka, opiekują się nim, dając mu szansę na wzrastanie w warunkach zbliżonych do naturalnej rodziny. Wyróżnia się rodzaje rodzin zastępczych:

- rodzina zastępcza spokrewniona - jej funkcję pełnią najbliżsi krewni dziecka, np. dziadkowie lub pełnoletnie rodzeństwo,
- rodzina zastępcza niezawodowa - stanowią ją osoby niespokrewnione z dzieckiem lub jest to pokrewieństwo dalsze, np. wujostwo, kuzynostwo,
- rodzina zastępcza zawodowa - rodzina, która z tytułu wykonywanej pracy otrzymuje wynagrodzenie, opiekuje się niespokrewnionymi dziećmi. Wśród rodzin zawodowych wyróżnia się rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego oraz zawodowe specjalistyczne,
- rodzinny dom dziecka - prowadzący rodzinny dom dziecka otrzymuje wynagrodzenie oraz środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego, w którym prowadzony jest rodzinny dom dziecka.

W 2024 r. w powiecie jaworskim rodzinna piecza zastępcza sprawowana była w **100 rodzinach zastępczych** w których przebywało **156 podopiecznych.** W tym czasie do rodzinnej pieczy zastępczej dołączyło 23 dzieci.

Tab. VII.1.1.: Rodzaje rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie jaworskim w 2024 r.

Lp.	Rodzaj rodzinnej pieczy zastępczej	Liczba rodzin/ rdd	Liczba dzieci w rodzinach/ rdd
1	Rodzina zastępcza spokrewniona	69	90
2	Rodzina zastępcza niezawodowa	27	35
3	Rodzina zastępcza zawodowa	3	24
4	Rodzinny dom dziecka – do 31.05.2024 r.	1	7

Tab. VII.1.2.: Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu jaworskiego w 2024 r.

Lp.	Gmina	Liczba rodzin/ rdd	Liczba dzieci w rodzinach/ rdd	Liczba dzieci przyjętych w 2024 r.
1	Jawor	45	68	10
2	Bolków	21	30	2
3	Mściwojów	4	4	1
4	Wądroże Wielkie	12	18	1
5	Paszowice	8	9	0
6	Męcinka	10	27	9

W okresie sprawozdawczym 39 dzieci opuściło rodzinną pieczę zastępczą. Zgodnie z postanowieniami sądów 12 dzieci powróciło pod opiekę rodziców biologicznych. W związku z pozbawieniem rodziców władzy rodzicielskiej 9 dzieci zostało przysposobionych. Wobec 7 dzieci zmieniono formę rodzinnej pieczy zastępczej. 11 wychowanków rodzin zastępczych rozpoczęło proces usamodzielnienia.

a) Formy wspierania rodzin zastępczych

Rodziny zastępcze mogły korzystać z pomocy oferowanych przez PCPR w Jaworze w formie niefinansowej oraz w postaci świadczeń pieniężnych. Pomoc pozafinansowa obejmowała poradnictwo specjalistyczne prawne i psychologiczne, grupę wsparcia dla rodzin zastępczych, zespół ds. oceny sytuacji dziecka w rodzinie zastępczej, szkolenia i opiekę koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Poradnictwo specjalistyczne udzielane jest w postaci porad prawnych udzielanych przez konsultanta prawnika oraz różnego rodzaju spotkań i konsultacji prowadzonych przez psychologa. Poradnictwo udzielane jest nieodpłatnie.

Rodziny zastępcze brały udział w spotkaniach **grupy wsparcia,** podczas których mogły podzielić się swoimi problemami, wspólnie szukać ich rozwiązania i wspierać siebie nawzajem.

Zespół ds. oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej ocenia funkcjonowanie tej rodziny oraz dziecka przebywającego w niej. W posiedzeniach zespołu uczestniczą pracownicy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej, kuratorzy rodzinni Sądu Rejonowego w Jaworze i Sądu Rejonowego w Kamiennej Górze, asystenci rodzin i inni pracownicy ośrodków pomocy społecznej, przedstawiciele ośrodka adopcyjnego, rodziny zastępcze, rodzice dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych, jeśli nie są pozbawieni władzy rodzicielskiej.

Szkolenia dla rodzin zastępczych oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej przeprowadzone zostały przez Fundację Rodzina plus w Krakowie. W ramach działań mających na celu podnoszenie umiejętności rodzin zastępczych zorganizowano szkolenia:

- Zagrożenia młodzieży: spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków/ dopalaczy, nikotynizm, zaburzenia,
- Zrozumieć nastolatka: jak słuchać i rozmawiać z dorastającym człowiekiem,
- Zasady wychowywania dziecka: Prośba dziecka – Janusz Korczak,
- Rozwój psychoseksualny dzieci,

- Przemoc domowa, przemoc rówieśnicza.

Koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej wspierają rodziny zastępcze w pełnieniu przez nich funkcji opiekuńczych. W 2024 r. w Centrum zatrudnionych było 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Spotykają się oni z rodzinami w miejscu ich zamieszkania, ustalają sytuację osobistą i materialną rodziny, sprawdzają czy rodziny prawidłowo funkcjonują w środowisku oraz czy w rodzinie istnieją poważne problemy.

b) Działania promujące rodzinną pieczę zastępczą

Promowanie rodzinnej pieczy zastępczej realizuje Zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej. Celem działań jest uświadamianie jak ważna jest rola rodziców zastępczych oraz zachęcenie nowych osób do podjęcia roli rodziców zastępczych. W ramach promocji przeprowadzono kampanię informacyjną za pomocą portali społecznościowych i lokalnych mediów, systematycznie rozwieszano plakaty informacyjne, kolportowano ulotki o tematyce rodzicielstwa zastępczego, rozesłano informacje i ogłoszenia do instytucji oraz parafii z prośbą o pomoc w promocji rodzicielstwa zastępczego. W kilku miejscach na terenie powiatu rozwieszone zostały banery dotyczące poszukiwania chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Rodziny zastępcze mogły również uczestniczyć w wielu spotkaniach i przedsięwzięciach skierowanych do osób i instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny.

W marcu 2024 r. zorganizowane zostało szkolenie „Siła Kobiet. Porozumienie i współpraca”. Zaproszono na nie przedstawicielki wielu instytucji zajmujących się pomocą dzieciom i rodzinie. Poruszano kwestię problemów pieczy zastępczej oraz współpracy na rzecz pozyskiwania rodzin zastępczych.

W maju 2024 r. pracownicy Zespołu ds. rodzinnej pieczy zastępczej uczestniczyli w Targach Pracy organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze w celu pozyskania kandydatów na rodziny zastępcze.

W czerwcu 2024 r. zorganizowane zostały obchody Dnia Rodzicielstwa Zastępczego na Polanie Siedmickiej. Pracownicy PCPR przygotowali festyn dla rodzin zastępczych i ich podopiecznych, w którym udział wzięli również przedstawiciele organizacji pozarządowych wspierających pieczę zastępczą i współpracujących z Centrum. Festyn był okazją do okazania uznania rodzicom zastępczym, którzy na co dzień opiekują się dziećmi.

c) Świadczenia pieniężne dla rodzin zastępczych i rodzinnych domów dziecka

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej dzieli świadczenia na obligatoryjne i fakultatywne.

Świadczenia obligatoryjne przysługują rodzinie na pokrycie kosztów utrzymania każdego umieszczonego w niej dziecka od czerwca 2024 r. w kwocie nie niższej niż:

- **1002,00 zł** miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej,
- **1517,00 zł** miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej zawodowej i rodzinie zastępczej niezawodowej,

- **1517,00 zł** miesięcznie w przypadku dziecka umieszczonego w rodzinnym domu dziecka.

Rodzinie zastępczej przysługuje dodatek nie niższy niż kwota 306,00 zł miesięcznie na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka legitymującego się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz na dziecko umieszczone na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich. W/w świadczenia i dodatki przysługują również po osiągnięciu przez dziecko pełnoletności, jeżeli nadal przebywa w rodzinie zastępczej.

Świadczenia fakultatywne (nieobowiązkowe) mogą zostać wypłacone rodzinom zastępczym po ocenie ich potrzeb oraz możliwości finansowych powiatu. Należą do nich:

- dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w wieku od 6 do 18 roku życia — raz w roku,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka — jednorazowo,
- wydatków związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych lub innych zdarzeń mających wpływ na jakość sprawowanej opieki — jednorazowo lub okresowo,
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego,
- środki finansowe na remont.

W 2024 r. rodzinom zastępczym i rodzinnym domom dziecka przyznano następujące rodzaje świadczeń pieniężnych:

- świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej,
- świadczenie na pokrycie niezbędnych wydatków związanych z potrzebami przyjmowanego do rodziny dziecka,
- jednorazowe świadczenie na pokrycie kosztów związanych z wystąpieniem zdarzeń losowych mających wpływ na jakość sprawowanej opieki,
- wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej i prowadzenie rodzinnego domu dziecka,
- środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego.

Tab. VII.1.3.: Wydatki dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota w zł
1	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej w tym dodatek na pokrycie zwiększonych kosztów utrzymania dziecka niepełnosprawnego	1 580 892,13
2	Świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinnym domu dziecka	45 629,16
3	Dofinansowanie do wypoczynku	2 000,00
4	Koszty utrzymania mieszkania – rodzinny dom dziecka	24 491,64
Razem		**1 653 012,93**

d) Wynagrodzenia dla rodzin zastępczych zawodowych

Rodzinie zastępczej zawodowej oraz prowadzącemu rodzinny dom dziecka przysługuje wynagrodzenie zgodnie z Uchwałą nr III/16/24 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie podniesienia wysokości minimalnych świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.[3]

W przypadku, gdy w rodzinie zastępczej zawodowej lub rodzinie zastępczej niezawodowej przebywa więcej niż 3 dzieci, na wniosek rodziny zastępczej zatrudnia się osobę do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich.

Tab. VII.1.4.: Koszty z tytułu wynagrodzenia w rodzinach zastępczych zawodowych

Rodzaje kosztów	Kwota w zł
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji zawodowej rodziny zastępczej	213 220,74
Koszty zatrudnienia osoby do pomocy rodzinie zawodowej	86 125,22
Razem	**299 345,96**

Tab. VII.1.5.: Koszty z tytułu wynagrodzenia w rodzinnym domu dziecka

Rodzaje kosztów	Kwota w zł
Wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodzinnego domu dziecka	34 535,47
Koszty zatrudnienia osoby do pomocy rdd	30 894,10
Razem	**65 429,57**

VII.2. Instytucjonalna piecza zastępcza

Instytucjonalna piecza zastępcza to forma pomocy rodzinie, która umożliwia dziecku całodobową opiekę i wychowanie. Ma na celu zapewnienie dzieciom odpowiednich warunków rozwoju i opieki w sytuacjach, gdy nie mogą one pozostać w swoich rodzinach lub gdy brak jest dla nich miejsca w rodzinach zastępczych.

W 2024 r. na terenie powiatu jaworskiego funkcjonowały 3 placówki opiekuńczo – wychowawcze, w tym 2 prowadzone przez Powiat Jaworski, które funkcjonują w strukturze organizacyjnej PCPR jako odrębne działy oraz jedna prowadzona na zlecenie Powiatu:

- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaworowy Start“ w Jaworze, ul. Piastowska 12/1 - placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków,
- ✓ Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze Dom Dziecka im. dr. Henryka Jordana w Bolkowie, ul. Mickiewicza 2 - placówka typu socjalizacyjnego przeznaczona dla 14 wychowanków,
- ✓ Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze, ul. Piastowska 12/2, prowadzona przez Stowarzyszenie Centrum Wsparcia

3 Uchwała nr III/16/24 Rady Powiatu w Jaworze z dnia 28 maja 2024 r. w sprawie podniesienia wysokości minimalnych świadczeń pieniężnych dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=239967;

w Jaworze. W związku z wygaśnięciem umowy z dniem 31 grudnia 2024 r., przeprowadzony został otwarty konkurs ofert na realizację zadania prowadzenia placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego. Zarząd Powiatu wybrał ofertę Fundacji „Promyk Szczęścia" z siedzibą w Żmigrodzie.

W 2023 r. podpisana została umowa z Fundacją „Promyk Szczęścia" na prowadzenie placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego w okresie od 2 października 2023 r. do 31 grudnia 2024 r. Placówka funkcjonuje w Obornikach Śląskich na terenie powiatu trzebnickiego pod nazwą Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego „Inka". Przeznaczona jest dla 8 wychowanków. 27 grudnia 2024 r. została zawarta kolejna umowa pomiędzy Powiatem Jaworskim a Fundacją „Promyk Szczęścia" na prowadzenie tej placówki w okresie od 01 stycznia 2025 r. do 31 grudnia 2025 r.

a) Skierowania dzieci do placówek opiekuńczo-wychowawczych

W 2024 r. wydanych zostało **51 skierowań** do placówek opiekuńczo-wychowawczych, z czego dla kilkorga dzieci skierowania wydawano kilkukrotnie z uwagi na przeniesienia z jednej placówki do drugiej.

Tab. VII.2.1.: Skierowania wydane w 2024 r. z podziałem na placówki opiekuńczo-wychowawcze

Lp.	Placówka	Liczba skierowań	Ponowne skierowania
1	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaworowy Start" w Jaworze	19	dla 3 dzieci zostały wydane skierowania dwukrotnie (w trakcie roku powróciły do domu rodzinnego, a następnie ponownie zostały umieszczone w placówce); 3 dzieci zostało przeniesionych z DDz w Bolkowie do POW „Jaworowy Start" w Jaworze
2	Dom Dziecka im. dr. Henryka Jordana w Bolkowie	10	1 dziecko zostało przeniesione z POW „Jaworowy Start" w Jaworze do DDz w Bolkowie; 1 dziecko zostało przeniesione z POW typu rodzinnego w Obornikach Śląskich do DDz w Bolkowie
3	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze	7	3 dzieci zostało przeniesionych z POW „Jaworowy Start" w Jaworze do POW typu rodzinnego w Jaworze
4	Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu rodzinnego w Obornikach Śląskich	15	10 dzieci z dniem 31.12.2024 r. zostało przeniesionych z POW typu rodzinnego w Jaworze do POW typu rodzinnego w Obornikach Śląskich
Razem		**51**	

W okresie od 01 stycznia 2024 r. do 31 grudnia 2024 r. w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie powiatu jaworskiego oraz w Placówce w Obornikach Śląskich przebywało łącznie **71 dzieci,** w tym 69 dzieci z powiatu jaworskiego i 2 dzieci z powiatu żywieckiego (dzieci zostały umieszczone w Placówce ,,Jaworowy Start" we wcześniejszych latach).

Tab. VII.2.2.: Liczba dzieci przebywających w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2024

Lp.	Placówka	Liczba dzieci	Ilość dzieci z innych powiatów
1	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Jaworowy Start” w Jaworze	24	2
2	Dom Dziecka im. dr. Henryka Jordana w Bolkowie	22	0
3	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze	13	0
4	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Obornikach Śląskich	12	0

W związku z brakiem miejsc w pieczy zastępczej na terenie powiatu jaworskiego, 1 dziecko zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej ,,Wiosna” typu socjalizacyjnego nr 4 w Krzydlinie Małej w powiecie wołowskim.

b) Funkcjonowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych

Powiat Jaworski jest organem prowadzącym 2 placówki opiekuńczo-wychowawcze typu socjalizacyjnego: Placówkę Opiekuńczo-Wychowawczą „Jaworowy Start“ w Jaworze oraz Dom Dziecka im. dr. Henryka Jordana w Bolkowie.

Obie placówki zaspokajają niezbędne potrzeby dzieci: emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne. Umożliwiają kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi. Pracownicy podejmują działania w celu powrotu dziecka do rodziny, zapewniają dzieciom dostęp do kształcenia dostosowanego do wieku i możliwości rozwojowych.

Wychowankowie realizują obowiązek szkolny w szkołach na terenie powiatu jaworskiego oraz powiatu jeleniogórskiego. Młodsze dzieci uczęszczają do przedszkola. Wychowankowie mogą również rozwijać swoje zainteresowania. Podopieczni obu placówek trenują w klubach piłkarskich w Bolkowie i w Jaworze, uczęszczają na siłownię czy uczą się tańczyć.

Wobec podopiecznych placówek podejmowane są działania związane z ich zdrowiem fizycznym i psychicznym. Dzieciom bardzo często wykonuje się badania specjalistyczne, np. u endokrynologa, neurologa, okulisty czy nawet onkologa, po których podejmowane jest odpowiednie leczenie. Prawie wszystkie dzieci wymagają leczenia stomatologicznego. Duża część podopiecznych objęta została pomocą lekarza psychiatry i uczęszcza na terapię do ośrodków w Złotoryi, Jeleniej Górze, Legnicy czy Bolesławcu.

W placówkach dba się również o rozwój duchowy podopiecznych poprzez wyjazdy do teatru i kina. Organizowane są również różnego rodzaju wycieczki oraz zajęcia rekreacyjne na terenie placówek.

c) Finansowanie pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej

Koszty ponoszone w zakresie pieczy instytucjonalnej ustalane są na podstawie kwoty średnich miesięcznych wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej w poprzednim roku. Są one ogłaszane w wojewódzkim dzienniku urzędowym. Ogłoszenie to stanowi podstawę do ustalenia opłaty za pobyt dziecka w placówce na podstawie porozumień zawartych pomiędzy powiatami oraz stanowi podstawę do obciążania kosztami gminę, z której pochodzi dziecko.

Tab. VII.2.3.: Średni miesięczny wydatek na utrzymanie dzieci w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych

Lp.	Placówka	Wysokość średniego miesięcznego wydatku w 2004 r. (w zł)
1	Placówka ,,Jaworowy Start" w Jaworze	7 658,07
2	Dom Dziecka w Bolkowie	6 351,90
3	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Jaworze	4 814,20
4	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza typu rodzinnego w Obornikach Śląskich	7 036,98

d) Porozumienia między powiatami

W 2024 r. zawarte zostało jedno porozumienie w sprawie przyjęcia dziecka oraz warunków jego pobytu i wysokości wydatków. Porozumienie zawarte zostało z Powiatem Wołowskim. Dotyczyło ponoszenia wydatków przez Powiat Jaworski, ponieważ dziecko pochodziło z gminy Mściwojów.

W tym okresie **5 dzieci** pochodzących z terenu powiatu jaworskiego przebywało w placówkach na terenie innych powiatów: 3 dzieci przebywało w Domu dla Dzieci „Nadzieja” nr 2 w Jeleniej Górze, 1 dziecko w „Domu Szóstka” w Wałbrzych nr 4 w Krzydlinie Małej. W związku z tym Powiat Jaworski, na podstawie zawartych porozumień z miastem Jelenia Góra, Gminą Wałbrzych oraz Powiatem Wołowskim, poniósł koszt utrzymania dzieci w wysokości **273 441,15 zł**.

W Placówce ,,Jaworowy Start” przebywało 2 dzieci z powiatu żywieckiego. Z tego tytułu Powiat Jaworski otrzymał zwrot kosztów utrzymania dzieci w wysokości **143 983,11 zł.**

W przypadku rodzin zastępczych zawarte porozumienia dotyczyły zarówno zwrotu wydatków na utrzymanie dzieci pochodzących z innych powiatów i umieszczonych na terenie powiatu jaworskiego, jak i na utrzymanie dzieci z naszego powiatu umieszczonych na terenie innych powiatów.

Tab. VII.2.4.: Wydatki i dochody z tytułu ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w pieczy zastępczej

	Rodzinna piecza zastępcza (w zł)	Instytucjonalna piecza zastępcza (w zł)
Wydatki	423 799,28	273 441,15
Dochody	229 574,88	143 983,11

e) Udział gmin w finansowaniu pobytu dziecka w pieczy zastępczej

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej bądź placówce, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka, przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej, ponosi wydatki na jego utrzymanie. W pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy wysokość ponoszonych wydatków wynosi 10% kwoty wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka odpowiednio w rodzinie lub placówce, w drugim roku 30%, a w trzecim i następnych latach 50%.

Łączna kwota otrzymana z tytułu zwrotu przez gminy wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówkach opiekuńczo-wychowawczych w 2024 r. wynosi **1 223 854,93 zł,** w tym:

- Gmina Jawor - 664 283,70 zł,
- Gmina Bolków - 408 239,74 zł,
- Gmina Mściwojów - 68 664,05 zł,
- Gmina Paszowice - 44 020,98 zł,
- Gmina Męcinka - 37 399,46 zł,
- Gmina Wądroże Wielkie - 1 247,00 zł.

Gminy partycypują również w kosztach utrzymania dzieci w rodzinach zastępczych. Kwota otrzymana z tytułu zwrotu przez gminy wydatków przeznaczonych na utrzymanie dziecka w rodzinach w 2024 r. wynosi **762 688,56 zł,** w tym:

- Gmina Jawor - 433 260,11 zł,
- Gmina Bolków - 131 662,86 zł,
- Gmina Mściwojów - 5 754,50 zł,
- Gmina Paszowice - 54 495,64 zł,
- Gmina Męcinka - 49 654,28 zł,
- Gmina Wądroże Wielkie - 87 861,17 zł.

VII.3. Usamodzielnienie wychowanków pieczy zastępczej

Zapewnienie pomocy i wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczającym pieczę zastępczą stanowi zadanie własne powiatu. W świetle prawa pełnoletni wychowanek pieczy zastępczej może pozostać w dotychczasowej rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka albo placówce opiekuńczo-wychowawczej do 25 roku życia pod warunkiem, że pobiera naukę lub legitymuje się orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności. Może też opuścić dotychczasową formę pieczy zastępczej i uzyskać pomoc w usamodzielnieniu.

Pomoc dla osób usamodzielnianych wychowanków obejmuje:

- pomoc pieniężną na:
  - kontynuowanie nauki,
  - usamodzielnienie,
  - zagospodarowanie,
- pomoc w uzyskaniu:

- odpowiednich warunków mieszkaniowych,
- zatrudnienia,
- pomoc prawną i psychologiczną.

W 2024 r. **25 usamodzielnianych wychowanków** rodzin zastępczych otrzymało świadczenia pieniężne na łączną kwotę **162 183,29 zł**, w tym:

Tab. VII.3.1.: Świadczenia pieniężne dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
1	na usamodzielnienie	29 920,00
2	na kontynuowanie nauki	130 224,29
3	na zagospodarowanie	2 039,00
Razem		**162 183,29**

Pięcioro usamodzielnianych wychowanków placówek opiekuńczo-wychowawczych otrzymało świadczenia pieniężne na łączną kwotę **26 985,38 zł, w** tym:

Tab. VII.3.2.: Świadczenia pieniężne dla usamodzielnianych wychowanków placówek w 2024 r.

Lp.	Rodzaj świadczenia	Kwota świadczeń (w zł)
1	na usamodzielnienie	4 339,00
2	na kontynuowanie nauki	22 646,38
3	na zagospodarowanie	-
Razem		**26 985,38**

W zakresie pomocy pozafinansowej usamodzielniani wychowankowie korzystali przede wszystkim z pomocy w sprawach mieszkaniowych. **3 podopiecznych** PCPR otrzymało własne mieszkania.

Usamodzielniani wychowankowie mogą korzystać również z pomocy prawnej, psychologicznej i doradczej.

VII.4. Dom Pomocy Społecznej w Jaworze

Poprzez prowadzenie Domu Pomocy Społecznej w Jaworze, Powiat Jaworski realizuje zadania w zakresie usług bytowych, opiekuńczych, wspomagających i edukacyjnych przeznaczonych dla osób niemogących samodzielnie funkcjonować i wymagających całodobowej opieki w codziennym życiu z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności.

Dom Pomocy Społecznej w Jaworze posiada siedziby w Jaworze, Bolkowie i Mierczycach. Przeznaczony jest dla przewlekle somatycznie chorych kobiet i mężczyzn. Sprawuje opiekę nad **165 mieszkańcami.**

W 2024 r. średni miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w DPS wynosił **6 300,33 zł.**

Mieszkańcy przyjmowani są na podstawie decyzji kierującej oraz decyzji o odpłatności wydawanej przez organ gminy właściwej dla osoby w dniu jej kierowania. W 2024 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze wydało **44 decyzje** o umieszczeniu w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze.

Dom zapewnia całodobową opiekę oraz świadczy usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i w formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców. Umożliwia i organizuje pomoc w korzystaniu z należnych świadczeń zdrowotnych oraz finansuje mieszkańcom leki ryczałtowe i częściową odpłatność do wysokości limitu ceny leku i środków chłonnych.

Dla każdego mieszkańca Domu opracowywane są indywidualne plany wsparcia. Koordynacją działań wynikających z tych planów zajmują się pracownicy pierwszego kontaktu wybrani przez mieszkańca, o ile ten wybór jest możliwy ze względu na stan jego zdrowia. Pracownicy pierwszego kontaktu mają pod swoją opieką do 4 mieszkańców.

VII.5. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej

W strukturze organizacyjnej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze działa Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej. W jego ramach realizowany jest Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2020-2025.[4] Program stanowi fundament systemu pomocy i profilaktyki w obszarze przeciwdziałania i ograniczania zjawiska przemocy w rodzinie w powiecie jaworskim.

W zakresie działania Ośrodka prowadzone jest mieszkanie treningowe w Paszowicach dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej. Z mieszkania korzystają pełnoletni wychowankowie opuszczający placówki opiekuńczo-wychowawcze i rodziny zastępcze znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej nie posiadające własnego mieszkania. W 2024 r. z tego typu wsparcia skorzystało **4 wychowanków.**

W ramach interwencji kryzysowej udzielano pomocy w formie doradczej, informacyjnej, prawnej i psychologicznej. Każda z form pomocy służyła osobom, które wykazywały potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu problemów życiowych oraz umożliwiała lepsze funkcjonowanie w środowisku i społeczności. Zgłaszane problemy dotyczyły w szczególności przemocy w rodzinie, uzależnień, opieki nad dzieckiem oraz trudnej sytuacji materialnej. Mieszkańcy powiatu mogli skorzystać z bezpłatnych porad prawnych świadczonych w siedzibie Centrum.

W 2024 r. udzielono porad prawnych dotyczących prawa rodzinnego (m.in. uzyskania alimentów, opieki nad dziećmi, regulowania kontaktów z dziećmi), prawa cywilnego, prawa administracyjnego, interpretacji przepisów, zrozumienia decyzji i postanowień, korzystania z prawa do odwołania, wskazania właściwych procedur i organów do załatwienia spraw związanych z zatrudnieniem, ubezpieczeniami społecznymi i zdrowotnymi.

4 Powiatowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w rodzinie na lata 2020-2025, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/get_file.php?id=206615;

Bezpłatnych konsultacji psychologicznych dla osób znajdujących się w kryzysie udzielał psycholog zatrudniony w Centrum. W 2024 r. odbyło się **80 konsultacji** psychologicznych, z których skorzystały 24 osoby.

VII.6. Rehabilitacja zawodowa i zatrudnienie

a) Zadania realizowane przez Starostwo Powiatowe w Jaworze

W zakresie tworzenia nowych stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych w 2024 r., Starostwo Powiatowe w Jaworze w ramach środków PFRON przyznało dofinansowanie w wysokości **80 000,00 zł** na podjęcie działalności gospodarczej. Wniosek dotyczył działalności w zakresie sprzedaży, montażu, serwisowania i konserwacji systemów klimatyzacji oraz wykonywania instalacji i napraw systemów elektrycznych w budynkach.

b) Zadania realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy

- ✓ **Rozbudzanie potrzeby aktywności zawodowej, niezależności ekonomicznej i pogłębianie wiedzy prawnej osób niepełnosprawnych z wykorzystaniem poradnictwa indywidualnego, grupowego i doradztwa zawodowego**

W 2024 r. ze wsparcia doradców zawodowych w formie indywidualnej skorzystało 8 osób niepełnosprawnych. Doradcy zawodowi udzielili wsparcia 3 osobom z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności oraz 5 osobom z lekkim stopniem niepełnosprawności.

- ✓ **Diagnozowanie możliwości i potrzeb osób niepełnosprawnych oraz organizacja szkoleń/ kursów dostosowanych do wymogów rynku pracy, które umożliwią osobom niepełnosprawnym zdobycie nowych umiejętności i kwalifikacji zawodowych**

W 2024 r. Urząd Pracy udzielił wparcia 4 osobom niepełnosprawnym, w tym 2 osobom bezrobotnym z orzeczonym lekkim stopniem niepełnosprawności i 2 osobom bezrobotnym z orzeczonym umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Wsparcie współfinansowano w ramach projektu „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w powiecie jaworskim”[5] ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus.

Na pokrycie kosztów udziału w szkoleniach Urząd Pracy wydatkował **16 830,00 zł**, w tym koszt stypendium szkoleniowego wypłaconego uczestnikom **4 486,59 zł**.

- ✓ **Pomoc w zatrudnieniu osób niepełnosprawnych poprzez pośrednictwo pracy**

5 Projekt „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w powiecie jaworskim”, https://psz-old.praca.gov.pl/web/powiatowy-urzad-pracy-w-jaworze/-/21531440-projekt-aktywizacja-osob-pozostajacych-bez-pracy-w-powiecie-jaworskim-;

Powiatowy Urząd Pracy odnotował w 2024 r. wzrost liczby ofert pracy skierowanych do osób niepełnosprawnych w stosunku do roku 2023, kiedy to 9 pracodawców oferowało zatrudnienie w swojej firmie. W 2024 r. oferty pracy dla 63 osób z orzeczoną niepełnosprawnością zgłosiło 19 pracodawców.

Tab. VII.6.1.: Wykaz pracodawców kierujących oferty zatrudnienia do osób niepełnosprawnych w 2024 r.

Lp.	Nazwa pracodawcy	Oferowane stanowisko pracy	Liczba poszukiwanych kandydatów do zatrudnienia
1	Action Poland Sp. z o.o.	asystent kierownika sklepu	1
2	BSK Finance K. Brzeziński	doradca klienta	1
3	Dino Polska SA	kasjer – sprzedawca	14
4	Centrum Edukacji Ekologicznej i Krajoznawstwa "Salamandra"	specjalista do spraw ochrony środowiska	2
5	Centrum Specjalistyczne Biomed Borowscy sp. jawna	fizjoterapeuta	1
6	Dolnośląski Ośrodek Doradztwa Rolniczego we Wrocławiu	doradca rolniczy/ stażysta doradca	2
7	FHU Rainbow Halina Malec	pracownik socjalny	1
8	Granit-Tar Robert Zelik	pilarz polernik	1 1
9	HR For Business Sp. z o.o.	pracownik porządkowy pracownik utrzymania czystości	1 1
10	Jarexs Plus Sp. z o.o.	młodszy wartownik	3
11	Impel Cleaning Sp. z o.o	pracownik porządkowy	1
12	Interconfex Grzegorz Załoziński	palacz pieców zwykłych	2
13	iPRACUJZDALNIE.pl Sp. z o.o.	asystent kas samoobsługowych	2
14	IS Polska Sp. z o.o.	pracownik magazynu młodsza księgowa	1 1
15	Ogólnopolska Baza Pracodawców Osób Niepełnosprawnych sp. z o.o.	pracownik sklepu	2
16	Opakowania Legeń Sp. a o.o.	ślusarz mechanik kierowca wózka widłowego/ operator maszyn papierniczych	4 2
17	Piekarstwo S.C. S. Żołnierczyk, J. Żołnierczyk, M. Michalska	pomocnik piekarza	1
18	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze	psycholog w placówce opiekuńczo- wychowawczej pedagog w placówce opiekuńczo-wychowawczej pracownik socjalny w placówce opiekuńczo-wychowawczej	4 2 2
19	Zakład Aktywności Zawodowej w Legnickim Polu	pracownik utrzymania czystości (sprzątaczka), praczka, pielęgnacja terenów zielonych, pomoc kuchenna	10
Razem			**63 miejsca pracy**

Na stanowiska pracy pozyskane w 2024 r. skierowano 13 osób z orzeczonym stopniem niepełnosprawności.

- ✓ **Działania służące tworzeniu miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych i możliwości ich zatrudniania z zastosowaniem dostępnych form wsparcia przy wykorzystaniu środków FP, EFS i PFRON**

W 2024 r. na aktywizację zawodową w ramach stypendium za staż ze środków FP oraz EFS PLUS Urząd wydatkował kwotę **53 281,40 zł.** Urząd sfinansował badania lekarskie w wysokości 215,00 zł (FP – 55,00 zł, EFS PLUS – 160,00 zł).

c) Zadania realizowane przez Starostwo Powiatowe w Jaworze w zakresie przyjmowania wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopniu niepełnosprawności, legitymizacji osoby niepełnosprawnej oraz karty parkingowej

We współpracy z Powiatowym Zespołem do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Legnicy w roku 2024 dla osób niepełnosprawnych z terenu Powiatu Jaworskiego wydano:

- **1 386** orzeczeń o niepełnosprawności;
- **299** kart parkingowych;
- **257** legitymacji osoby niepełnosprawnej.

VII.7. Rehabilitacja społeczna

Zadania w zakresie rehabilitacji społecznej realizowane są przez Starostwo Powiatowe w Jaworze, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze, Dom Pomocy Społecznej w Jaworze, Specjalny Ośrodek Szkolno–Wychowawczy w Jaworze, Powiatowy Ośrodek Rozwoju Edukacji w Jaworze oraz Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Działania profilaktyczne zapobiegające niepełnosprawności i jej skutkom realizuje **Ośrodek Wsparcia „Pod Zielonym Dębem”** w Jaworze. Stanowi on placówkę dziennego pobytu dla osób z zaburzeniami psychicznymi typu A i B. W 2024 r. wydanych zostało **45 decyzji** kierujących do Ośrodka, w tym 36 decyzji dla osób kontynuujących pobyt, 9 dla nowych osób i 4 decyzje uchylające pobyt.

W **Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Jaworze** prowadzone jest wczesne wspomaganie rozwoju dziecka. W 2024 r. zajęciami objętych było **46 dzieci** z różnymi trudnościami rozwojowymi wynikającymi z niepełnosprawności. W 2024 r. zajęcia wczesnego wspomagania rozwoju prowadziło **19 specjalistów.** Wychowankowie korzystają z różnych zajęć, np. zajęć SI, gimnastyki korekcyjnej, muzykoterapii, terapii EEG Biofeedback, terapii ręki, treningu umiejętności społecznych, zajęć rozwijających zainteresowania. Starsi uczniowie uczestniczą w spotkaniach z doradcą zawodowym.

Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Powiatowym Ośrodku Rozwoju Edukacji w Jaworze m.in. diagnozuje dzieci i młodzież w celu określenia indywidualnych

potrzeb rozwojowych i edukacyjnych, indywidualnych możliwości psychofizycznych, a także udziela dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Tab. VII.7.1.: Działania zapobiegające niepełnosprawności i jej skutkom prowadzone przez PORE w Jaworze

Zadanie	Formy i metody realizacji	Liczba (2024 r.)
Propagowanie wśród mieszkańców Powiatu Jaworskiego wiedzy o przyczynach powstawania niepełnosprawności oraz upowszechnianie zdrowego stylu życia	- spotkania z rodzicami (indywidualne konsultacje i porady) - zajęcia grupowe, prelekcje, zajęcia warsztatowe	407 konsultacji i porad indywidualnych, w tym dłuższych rozmów wspierających i psychoedukacyjnych – 108 os.
	- spotkania z nauczycielami (indywidualne konsultacje i porady oraz grupowe prelekcje, zajęcia warsztatowe)	67 nauczycieli
Wydawanie opinii w sprawie wczesnego wspomagania rozwoju dziecka	- badania dzieci, - rozmowy wspierająco-informujące z rodzicami, - porady dla rodziców	53 opinie (wszystkie dzieci z wykrytą niepełnosprawnością)
Wydawanie orzeczeń o potrzebie nauczania i kształcenia specjalnego dla dzieci i młodzieży	- orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania oraz kształcenia specjalnego	114 orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego i 22 orzeczenia o potrzebie nauczania indywidualnego
Pomoc psychologiczno-pedagogiczna dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	- badania psychologiczne, pedagogiczne i logopedyczne	1346 badań
	- spotkania terapeutyczne dla dzieci i młodzieży	1357 spotkań
	- koordynowanie działaniami w ramach Stowarzyszenia „Budujemy mosty” na rzecz osób z autyzmem, Zespołem Aspergera i mutyzmem wybiórczym	19 rodziców 6 spotkań
	terapia EEG-BIOfeedback	53 uczniów
	badania przesiewowe	365 badań
	Zajęcia grupowe dla dzieci/ uczniów z każdego etatu edukacyjnego (profilaktyczne, psychoedukacyjne i ogólnorozwojowe)	326 dzieci/uczniów

Warsztat Terapii Zajęciowej to wyodrębniona organizacyjnie i finansowo placówka stwarzająca osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia mają na celu ogólne usprawnianie, rozwijanie umiejętności życia codziennego, przygotowanie do życia w środowisku społecznym, rozwijanie psychofizycznych sprawności niezbędnych w pracy, rozwijanie umiejętności zawodowych, rozwijanie innych umiejętności przy zastosowaniu różnych technik terapii. W 2024 r. w zajęciach WTZ wzięło udział **45 osób** niepełnosprawnych.

Dom Pomocy Społecznej w Jaworze dysponuje trzema placówkami: w Jaworze, Bolkowie i Mierczycach. Jest przeznaczony dla osób przewlekle somatycznie chorych. Zapewnia całodobową opiekę oraz świadczy usługi bytowe, medyczne, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb mieszkańców.

Przy Staroście Jaworskim działa **Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych**, która jest organem opiniodawczo-doradczym. Do zadań Rady należy inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych oraz realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez Radę Powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych.

W ramach działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Jaworze funkcjonuje **Wypożyczalnia Sprzętu Rehabilitacyjnego i Przedmiotów Ortopedycznych.** Celem działalności wypożyczalni jest ograniczanie skutków niepełnosprawności i przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu i procesom marginalizacji osób niepełnosprawnych poprzez umożliwienie im szybkiego powrotu do aktywności fizycznej, społecznej i zawodowej oraz korzystanie z różnorodnych form rehabilitacji i terapii.

Mieszkańcy powiatu mają możliwość skorzystania z usługi indywidualnego transportu **door-to-door.** Do usługi używa się samochodu osobowego typu bus, dostosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych. Usługa wspomaga aktywizację społeczną, umożliwia aktywny udział osób niepełnosprawnych w życiu społeczności lokalnej, służy nabyciu, przywróceniu lub wzmocnieniu kompetencji społecznych, samodzielności i aktywności społecznej. W 2024 r. w ramach usługi zrealizowano **84 wyjazdy**.

Od 1 maja 2024 r. Powiat Jaworski realizuje projekt Dolnośląski Program Pomocy Uczniom Niepełnosprawnym **„Sprawny uczeń”.**[6] Jego celem jest zmiana postrzegania uczniów z niepełnosprawnością przez umożliwienie im realizacji obowiązku nauki w sposób jak najbardziej zbliżony do uczniów w pełni sprawnych oraz umożliwienie autonomicznego i odpowiedzialnego uczestniczenia w życiu zawodowym i społecznym. W 2024 r. wypłacono stypendium **8 uczniom** na kwotę **28 000,00 zł.**

W ramach programu **„Opieka wytchnieniowa”**[7] wspierani są członkowie rodzin lub opiekuni sprawujący bezpośrednią opiekę nad dziećmi od 2 do 16 roku życia posiadającymi orzeczenie o niepełnosprawności lub osobami niepełnosprawnymi posiadającymi orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności. Wsparcie umożliwia uzyskanie doraźnej, czasowej pomocy odciążającej od codziennych obowiązków łączących się ze sprawowaniem opieki poprzez zapewnienie czasowego zastępstwa w tym zakresie. Usługi świadczone są w Domu Pomocy Społecznej w Jaworze (domach

6 Uchwała nr VII/128/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń” w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet * Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działania 8.1 Dostęp do edukacji, https://edzienniki.duw.pl/WDU_D/2024/4942/akt.pdf;

7 Nabór wniosków w ramach Programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa” dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, https://www.gov.pl/web/rodzina/nabor-wnioskow-w-ramach-programu-resortowego-ministra-rodziny-i-polityki-spolecznej-opieka-wytchnieniowa-dla-jednostek-samorzadu-terytorialnego--edycja-2024;

w Jaworze, Mierczycach i Bolkowie). Na realizację zadania Powiat otrzymał w 2024 r. kwotę **85 942,75 zł.**

VII.8. Dofinansowanie zadań ze środków PFRON na rzecz osób z niepełnosprawnościami

Na podstawie ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, PCPR w Jaworze udzieliło dofinansowania do zadań:

- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie kosztów działania warsztatów terapii zajęciowej.

W 2024 r. w ramach **dofinansowania zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze** wydatkowano ze środków PFRON **768 454,79 zł** (99,99% środków zaplanowanych).

Sprzęt rehabilitacyjny to urządzenia i sprzęty zalecone przez lekarza, niezbędne do rehabilitacji w warunkach domowych, nieobjęte ubezpieczeniem zdrowotnym Narodowego Funduszu Zdrowia. Mają za zadanie osiągnięcie możliwie najwyższego poziomu funkcjonowania osoby niepełnosprawnej, jakości jej życia i integracji społecznej.

W 2024 r. zawarto 9 umów dotyczących sprzętu rehabilitacyjnego, z czego jedną z poradnią rehabilitacyjną działającą na rzecz rehabilitacji osób niepełnosprawnych na dofinansowanie w wysokości **30 000,00 zł**, a pozostałe z osobami niepełnosprawnymi na kwotę **19 100,00 zł.** Łącznie wypłacono dofinansowanie na sprzęt rehabilitacyjny w wysokości **48 852,00 zł.**

Przedmioty ortopedyczne są to przyrządy niezbędne osobie niepełnosprawnej w przypadku trwałego inwalidztwa, w okresie choroby lub usprawnienia leczniczego. Przysługują w zależności od rodzaju przedmiotu raz na 2, 3, 4 lub 5 lat, a w uzasadnionych medycznie przypadkach przyznawane są przedterminowo.

Środki pomocnicze to środki, które ułatwiają w znacznym stopniu bądź umożliwiają funkcjonowanie osoby niepełnosprawnej w środowisku społecznym.

W 2024 r. wpłynęły **583 wnioski** na zaopatrzenie w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Pozytywnie rozpatrzono 549 wniosków. Wypłacono dofinansowanie w wysokości **719 602,79 zł.**

W ramach **dofinansowania likwidacji barier architektonicznych, technicznych oraz w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych** wydatkowano ze środków PFRON **228 380,05 zł** (99,30 % środków zaplanowanych).

Realizacja zadań w tym zakresie ma na celu umożliwienie lub w znacznym stopniu ułatwienie osobie niepełnosprawnej wykonywanie podstawowych, codziennych czynności lub kontaktów z otoczeniem. O dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, które mają trudności w poruszaniu się. O dofinansowanie likwidacji barier technicznych i w komunikowaniu się mogą ubiegać się osoby niepełnosprawne, jeżeli jest to uzasadnione potrzebami wynikającymi z niepełnosprawności. W ramach zadania dofinansowana może być usługa tłumacza migowego lub tłumacza-przewodnika.

W roku 2024 r. dofinansowania do likwidacji barier wypłacono **46 osobom,** w tym:

- w ramach likwidacji barier architektonicznych **9 osobom** w kwocie **90 000,00 zł,**
- w ramach likwidacji barier technicznych **23 osobom** w kwocie **107 547,00 zł,**
- w ramach likwidacji barier w komunikowaniu się **14 osobom** w kwocie **30 833,05 zł.**

W zakresie **dofinansowania uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych** wydatkowano ze środków PFRON **295 095,00 zł** (98,36 % środków zaplanowanych).

Turnusy rehabilitacyjne są zorganizowaną formą aktywnej rehabilitacji połączonej z elementami wypoczynku. Ich celem jest ogólna poprawa psychofizycznej sprawności oraz rozwijanie umiejętności społecznych uczestników poprzez nawiązywanie i rozwijanie kontaktów społecznych. W 2024 r. z dofinansowania skorzystało **165 osób** (liczba osób wraz z opiekunami), w tym 16 dzieci i osoby uczące się do 24 roku życia.

W ramach **dofinansowania kosztów działania Warsztatu Terapii Zajęciowej** wydatkowano ze środków PFRON **1 516 320,00 zł** (100% środków zaplanowanych).

Działalność Warsztatu stwarza osobom niepełnosprawnym, niezdolnym do podjęcia pracy, możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskania lub przywracania umiejętności niezbędnych do podjęcia zatrudnienia. Zajęcia odbywają się w pracowniach: artystycznej, ogrodniczej, gospodarstwa domowego, technicznej, ceramicznej, informatyczno-technicznej, umiejętności społecznych. W 2024 r. w zajęciach WTZ uczestniczyło 45 osób niepełnosprawnych.

Dodatkowe działania na rzecz integracji społecznej osób z niepełnosprawnościami obejmują realizację pilotażowego programu „Aktywny samorząd”.[8]

Na zadanie eliminowania i zmniejszania barier ograniczających uczestnictwo osób niepełnosprawnych w życiu społecznym, zawodowym i w dostępie do edukacji pozyskano środki PFRON w wysokości **174 776, 63 zł.** PCPR w ramach programu „Aktywny samorząd” przyjął **31 wniosków.** Z tych środków od maja 2024 r. do lutego 2025 r. wypłacono **105 996,40 zł.** Dofinansowanie przyznano **29 osobom** na:

- zakup wózków inwalidzkich o napędzie elektrycznym dla 4 osób w wysokości 52 300,00 zł,
- uzyskanie wykształcenia na poziomie wyższym dla 6 osób w kwocie 24 396,40 zł,

8 „Aktywny Samorząd” w 2024 r., https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/aktywny-samorzad-w-2024-roku/;

- pomoc w uzyskaniu prawa jazdy dla 2 osób (przyznane dofinansowanie oczekuje na realizację),
- pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego dla 3 osób w wysokości 23 700,00 zł,
- dodatek na opłaty za energię elektryczną dla 14 osób w wysokości 5 600,00 zł.

W 2024 r. Powiat Jaworski podpisał umowę z PFRON na realizację przez samorząd powiatowy „Programu wyrównywania różnic między regionami III”[9] w obszarze D – **likwidacja barier transportowych.** W ramach przedmiotowej umowy powiat otrzymał dofinansowanie w wysokości **144 000,00 zł** na zakup samochodu osobowego typu mikrobus przystosowanego do przewozu osób niepełnosprawnych dla Domu Pomocy Społecznej w Jaworze.

VIII. Przeciwdziałanie bezrobociu oraz aktywacja lokalnego rynku pracy

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze realizuje zadania w zakresie przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy na podstawie:

- ✓ Powiatowego Programu Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021 – 2025;[10]
- ✓ Powiatowego Programu Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021-2025;
- ✓ Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021- 2025.[11]

Działania realizowane przez PUP w Jaworze w 2024 r. miały na celu dążenie do ograniczenia poziomu bezrobocia, stworzenie podstaw do efektywnej polityki społeczno-gospodarczej oraz dążenie do zwiększenia poziomu aktywności i mobilności zawodowej ludności zamieszkałej na terenie powiatu jaworskiego, w szczególności osób bezrobotnych zagrożonych marginalizacją społeczną.

Zadania na rzecz promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy realizowane były przy udziale środków:

- Funduszu Pracy w wysokości **2 909 181,11 zł,**
- Regionalnego Programu Europejskiego Funduszu Społecznego PLUS w wysokości **3 206 150,64 zł,**
- Krajowego Funduszu Szkoleniowego w wysokości **520 000,00 zł,** w tym:

9 Treść „Programu wyrównywania różnic między regionami III, https://www.pfron.org.pl/o-funduszu/programy-i-zadania-pfron/programy-i-zadania-real/program-wyrownywania-ro/dokumenty-programowe/program/tresc-programu-wyrownywania-roznic-miedzy-regionami-iii/;

10 Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2025, ;

11 Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Pophttps://psz-old.praca.gov.pl/web/powiatowy-urzad-pracy-w-jaworze/-/19577142-powiatowy-program-promocji-zatrudnienia-oraz-aktywizacji-lokalnego-rynku-pracy-na-lata-2021-2025rawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021-2025, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=242644;

- z limitu podstawowego – 420 000,00 zł,
- z rezerwy – 100 000,00 zł,

• Rezerwy Ministra na realizację programów:

- „Aktywizacja bezrobotnych w regionach wysokiego bezrobocia" w wysokości **680 000,00 zł,**
- „Aktywizacja zawodowa bezrobotnych zamieszkujących na wsi" w wysokości **155 000,00 zł.**

Powiatowy Urząd Pracy w Jaworze zawnioskował o środki publiczne na finansowanie zadań związanych z usuwaniem skutków powodzi z września 2024 roku. Otrzymano na ten cel **533 000,00 zł.** Przygotowane zostały odpowiednie wnioski o udzielenie wsparcia, kadrę urzędu do obsługi osób dotkniętych powodzią oraz przeprowadzono akcję informacyjną, jednak żaden uprawniony podmiot nie zgłosił się z wnioskiem o udzielenie wsparcia.

W roku 2024, poprzez działania PUP w Jaworze, wsparciem finansowym objęto **689 osób** bezrobotnych wykorzystując środki Europejskiego Funduszu Społecznego oraz środki Funduszu Pracy. Na aktywizację zawodową wydatkowano **5 732 343,36 zł.** Wsparcie osób bezrobotnych realizowane było przy pomocy instrumentów i usług rynku pracy: staże, prace interwencyjne, roboty publiczne, prace społecznie użyteczne, szkolenia, bony szkoleniowe, refundacje wyposażenia lub doposażenia miejsc pracy, refundacje kosztów wynagrodzenia dla DPS lub jednostki organizacyjnej WRiPZ, dotacje na działalność gospodarczą, bony na zasiedlenie, zwrot kosztów przejazdu do pracy, zwrot kosztów opieki nad dzieckiem.

Na kształcenie ustawiczne **169 osób** w ramach środków Krajowego Funduszu Szkoleniowego wydatkowano **507 880,24 zł.**

Stopa rejestrowanego bezrobocia na koniec 2024 r. wynosiła w powiecie **9,8 %** i była o 0,1 punktu procentowego niższa niż w grudniu 2023 r. (9,9 %). Liczba osób bezrobotnych będących w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy, pozostających bez pracy wynosiła **1564 osoby,** w tym 776 kobiet. Największy przyrost osób bezrobotnych odnotowano w styczniu (239 osób), we wrześniu (227 osób) i w październiku (213 osób). Najmniejsza liczba osób bezrobotnych dokonała rejestracji w czerwcu (151 osób) i w kwietniu (158 osób).

IX. Inwestycje i pozyskiwanie funduszy zewnętrznych

Powiat Jaworski poprzez Wydział Inwestycji i Funduszy, realizował w 2024 r. zadania w zakresie inwestycji i pozyskiwania środków finansowych na podstawie planów finansowych Powiatu Jaworskiego, tj. Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024-2034[12] oraz budżetu Powiatu Jaworskiego na 2024 r.[13]

12 Uchwała nr LXXIII/377/23 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024 – 2034, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=236785;

13 Uchwała nr LXXIII/377/23 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 r., https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=236784;

IX.1. Inwestycje

W 2024 r. Powiat Jaworski wykonał działania inwestycyjne w obszarze infrastruktury drogowej, usprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami oraz w obszarze modernizacji obiektów zabytkowych. Całkowita wartość zrealizowanych zadań wyniosła **23 445 175,36 zł.**

a) Inwestycje w obszarze infrastruktury drogowej

W 2024 r. w ramach inwestycji w obszarze infrastruktury drogowej uzyskano:

- **11,8 km** długości przebudowanych dróg,
- **1,2 km** długości przebudowanych/nowo wybudowanych chodników.

Łączna kwota inwestycji w tym obszarze wynosi **17 829 672,28 zł.**

➢ Przebudowa/ remont/ modernizacja 4 dróg powiatowych:

✓ Remont drogi powiatowej nr 2610D w miejscowości **Pomocne** o dł. ok. 1,5 km. Wartość zadania: **1 576 058,47 zł**.

Fot. IX.1.1. Droga powiatowa nr 2610D w Pomocnem

Fot. IX.1.2. Droga powiatowa nr 2610D w Pomocnem

- ✓ Przebudowa drogi powiatowej nr 2815D relacji **Lipa - Jastrowiec - Pogwizdów** - etap II. Wartość zadania: **1 977 548,65 zł.**

Fot. IX.1.3. Droga powiatowa nr 2815D w Pogwizdowie

Fot. IX.1.4. Droga powiatowa nr 2815D w Pogwizdowie

Fot. IX.1.5. Droga powiatowa nr 2815D relacji Lipa - Jastrowiec - Pogwizdów

- ✓ Remont dróg powiatowych nr 2610D i 2602D w miejscowościach **Pomocne** i **Kondratów**. Wartość zadania: **11 349 984,90 zł.**

Fot. IX.1.6-7. Droga powiatowa nr 2610D relacji Pomocne - Kondratów

- ✓ Modernizacja drogi powiatowej nr 2823D w miejscowości **Bolkowice**. Wartość zadania: **1 388 677,18 zł.**

Fot. IX.1.8-9.: Droga powiatowa nr 2823D w Bolkowicach

Łączna kwota inwestycji to **<u>16 292 269,20 zł.</u>**

➢ Przebudowa/ budowa nowych chodników

✓ Przebudowa drogi powiatowej nr 2184D w miejscowości **Snowidza** polegająca na budowie drogi dla pieszych. Wartość zadania: **423 167,56 zł.**

Fot. IX.1.10-11.: Droga dla pieszych w Snowidzy

- ✓ Budowa drogi dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w miejscowości **Paszowice** – etap 3. Wartość zadania: **624 500,29 zł.**

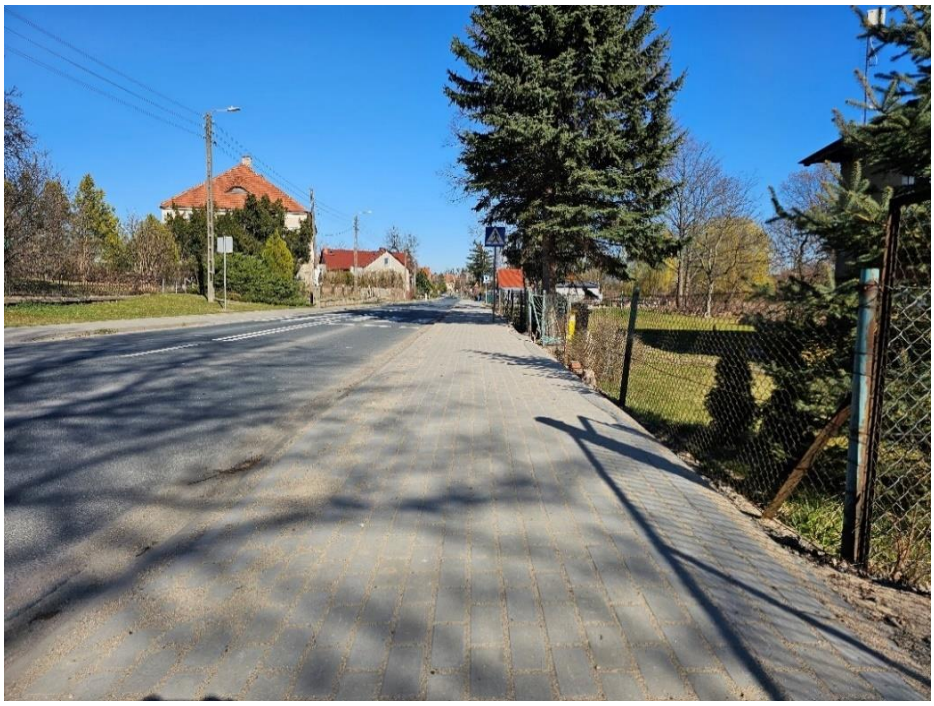
Fot. IX.1.12-13.: Droga dla pieszych w Paszowicach

- ✓ Przebudowa drogi powiatowej nr 2184D polegająca na budowie chodnika w miejscowości **Mierczyce.** Wartość zadania: **489 735,23 zł.**

Fot. IX.1.14-15.: Droga dla pieszych w Mierczycach

Łączna kwota inwestycji to **1 537 403,08 zł.**

b) Inwestycje w obszarze uprawnień dla osób ze szczególnymi potrzebami

- ✓ Budowa windy zewnętrznej osobowej przy budynku **I Liceum Ogólnokształcącego** im. Księcia Bolka I w Jaworze. Wartość zadania: **449 900,00 zł.**

Fot. IX.1.16.: Winda zewnętrzna osobowa w I Liceum Ogólnokształcącym

- ✓ Modernizacja ciągów komunikacyjnych i parkingu przy **Starostwie Powiatowym w Jaworze.** Wartość zadania: **555 083,66 zł.**

Fot. IX.1.17-18.: Parking przy Starostwie Powiatowym w Jaworze

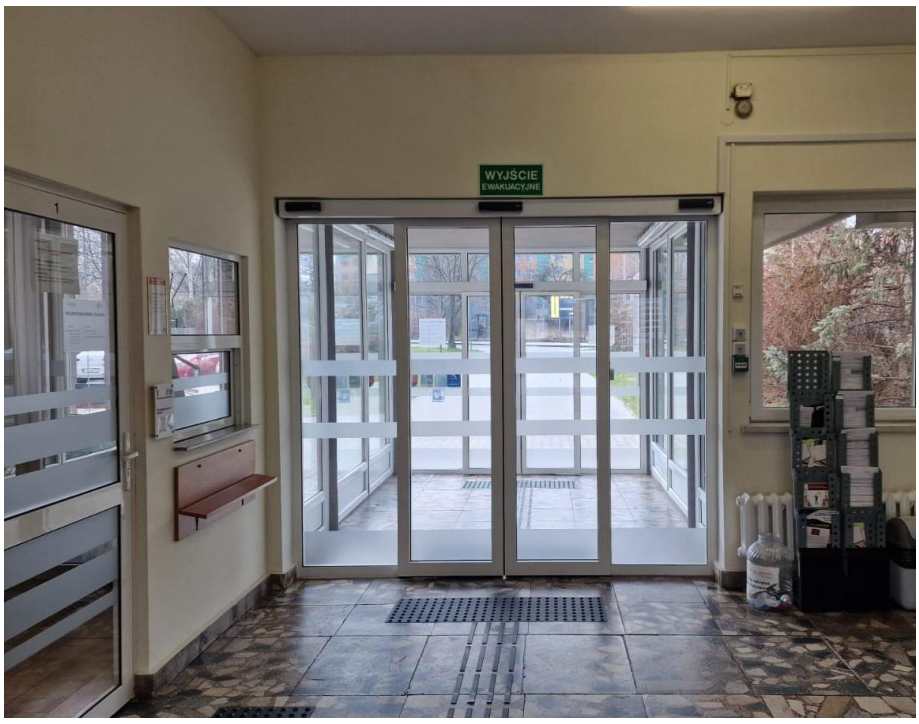

- ✓ Montaż drzwi automatycznych w **Starostwie Powiatowym w Jaworze.** Wartość zadania: **110 540,10 zł.**

Fot. IX.1.19-20.: Drzwi automatyczne w Starostwie Powiatowym w Jaworze

Łączna kwota zadań: **1 115 523.76 zł.**

➢ Inwestycje w obszarze modernizacji obiektów zabytkowych

✓ Modernizacja instalacji elektrycznej w pałacu w Muchowie. Wartość zadania: **578 100,00 zł.**

Fot. IX.1.21-22.: Instalacja elektryczna w pałacu w Muchowie

- ✓ Naprawa pokrycia dachowego w Kościele pw. św. Marcina w Jaworze. Wartość zadania: **3 500 000,00 zł.**
  Realizatorem zadania była Parafia Rzymskokatolicka pw. św. Marcina w Jaworze, której Powiat Jaworski udzielił dotacji w wysokości 3 500 000,00 zł, z czego kwota 3 430 000,00 zł pozyskana została z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a kwota 70 000,00 zł stanowiła wkład Powiatu Jaworskiego.

Fot. IX.1.23.: Pokrycie dachowe w Kościele św. Marcina w Jaworze

Łączna wartość zadań: **4 078 100,00 zł**

IX.2. Pozyskiwanie środków zewnętrznych

W 2024 r. Wydział Inwestycji i Funduszy przygotował i złożył 5 wniosków w celu pozyskania środków zewnętrznych na realizację zadań inwestycyjnych:

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2188D w miejscowości Snowidza o dł. ok. 1,5 km - etap II, wnioskowana kwota: 2 911 736,00 zł,
- Remont drogi powiatowej nr 2789D relacji Wierzchosławice - Kaczorów o dł. ok. 1,7 km - etap I, wnioskowana kwota: 4 474 158,00 zł,
- Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych relacji Wierzchosławice - Kaczorów - etap I, wnioskowana kwota: 4 100 028,37 zł,
- Przebudowie drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Snowidza - etap II, wnioskowana kwota: 2 873 735,68 zł,
- Zwiększenie efektywności energetycznej budynków na terenie Powiatu Jaworskiego, wnioskowana kwota: 3 246 251,60 zł.

Z powyższych wniosków 2 otrzymały wsparcie na realizację zaplanowanych zadań, 2 wnioski są w trakcie oceny merytorycznej, a 1 wniosek nie otrzymał dofinansowania. Całkowita wartość zadań, na które wnioskowano o dofinansowanie wynosi 17 605 909,65 zł. Łączna kwota uzyskanego dofinansowania na ich realizację to **4 020 540,31 zł,** co stanowi ok. 22,84% wartości wniosków.

IX.3. Zamówienia publiczne

W 2024 r. przeprowadzono 20 postępowań o udzielenie zamówień publicznych na podstawie ustawy Prawo zamówień publicznych.

Tab. IX.3.1.: Postępowania o udzielenie zamówień publicznych realizowane w 2024 r.

Lp.	Postępowanie	Wynik
1	Opracowanie dokumentacji projektowo- kosztorysowej dla prac z zakresu zagospodarowania poscaleniowego w ramach projektu „ Scalenie gruntów wsi Snowidza gmina Mściwojów powiat jaworski”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 266 910,00 zł brutto
2	Organizacja i przeprowadzenie kursów dla uczniów PCKZiU w Jaworze oraz ZSiP w Bolkowie w ramach projektu „ Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 95 770,00 zł brutto
3	Budowa windy zewnętrznej osobowej przy budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. Księcia Bolka I w Jaworze	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 449 900,00 zł brutto
4	Przebudowa drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa - Jastrowiec	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 1 977 548,65 zł brutto
5	Zakup i dostawa sprzętu TIK i pomocy dydaktycznych do pracowni w PCKZiU w Jaworze oraz ZSiP w Bolkowie w ramach projektu „Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim”	Zawarto 2 umowy z wykonawcami na kwotę 15 707,61 zł brutto i 114 195,00 zł brutto
6	Modernizacja instalacji elektrycznej w Pałacu w Muchowie	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 578 100,00 zł brutto
7	Organizacja i przeprowadzenie szkolenia Rady Pedagogicznej w PCKZiU w Jaworze oraz ZSiP w Bolkowie w ramach projektu „ Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim”	Unieważniono postępowanie na podst. art. 255 pkt 1 ustawy Pzp
8	Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych i leśnych wraz z zadrzewieniami przydrożnymi oraz likwidacja zbędnych dróg wraz z rekultywacją umożliwiająca uprawę mechaniczną gruntów w związku z realizacją projektu „Scalanie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów pow. jaworski” w ramach poddziałania: „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa objętego programem Rozwoju obszarów Wiejskich 2014 – 2020	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 2 364 091,37 zł brutto
9	Przebudowa drogi powiatowej nr 2176D relacji Jawor- Godziszowa o dł. ok 1,3 km	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 2 968 380,83 zł brutto
10	Przebudowa drogi powiatowej nr 2830D relacji Stare Rachowice-Płonina o dł. ok 1,6 km	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 2 362 734,92 zł brutto
11	Organizacja i przeprowadzenie szkolenia Rady Pedagogicznej	Unieważniono

	w PCKZiU w Jaworze oraz ZSiP w Bolkowie w ramach projektu „Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim”	postępowanie na podstawie art. 255 pkt 1 ustawy Pzp
12	Modernizacja dróg powiatowych nr 2622D w Sichowie oraz 2190D relacji Sichówek- Sichów	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 5 664 493,79 zł brutto
13	Modernizacja dróg powiatowych nr 2823D w miejscowości Bolkowice	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 1 388 677,18 zł brutto
14	Usługa kompleksowej obsługi bankowej budżetu powiatu jaworskiego na lata 2024- 2028 w tym podległych jednostek organizacyjnych	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 0 zł brutto
15	Przebudowa drogi powiatowej nr 2797D relacji Budziszów Mały- Budziszów Wielki	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 5 050 243,47 zł brutto
16	Przebudowa drogi powiatowej polegająca na: Budowie chodnika w ciągu drogi powiatowej nr 2184D w km 20 + 619- 20+ 827 w miejscowości Mierczyce	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 489 735,23 zł brutto
17	Zakup i dostawa sprzętu TIK i pomocy dydaktycznych do pracowni w PCKZiU w Jaworze oraz ZSiP w Bolkowie w ramach projektu „Lepsze jutro dla szkolnictwa zawodowego w Powiecie Jaworskim”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 209 859,00 zł brutto
18	Świadczenie usługi Inżyniera kontraktu dla projektu „Zwiększenie efektywności energetycznej budynków na terenie Powiatu Jaworskiego”	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 243 540,00 zł brutto
19	Zakup i dostawa samochodu osobowego	Zawarto umowę z wykonawcą na kwotę 187 999,00 zł brutto
20	Poprawa efektywności energetycznej budynków na terenie Powiatu Jaworskiego	Unieważniono postępowanie na podstawie art. 255 pkt 3 ustawy Pzp

W 2024 r. zarejestrowano i zaakceptowano 408 wniosków o wyrażenie zgody na dokonanie zamówienia publicznego o wartości mniejszej niż kwota 130 000,00 zł, pochodzących z różnych komórek organizacyjnych Starostwa Powiatowego w Jaworze.

X. Komunikacja i drogownictwo

X.1. Transport drogowy

W zakresie realizacji zadań związanych z transportem drogowym wydano:

- **6 zezwoleń** na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego,
- **5 zaświadczeń** wraz z wypisami na przewozy drogowe na potrzeby własne,
- **18 postanowień** dla Marszałka Województwa Dolnośląskiego dotyczących zmian w rozkładach jazdy lub uzgadniających wydanie nowych zezwoleń na liniach komunikacyjnych przebiegających przez obszar wykraczający poza powiat jaworski.

X.2. Zarządzanie ruchem drogowym i funkcjonowanie układu komunikacyjnego

Do procedowanych w 2024 r. spraw związanych z zarządzaniem ruchem drogowym i funkcjonowaniem układu komunikacyjnego, w zakresie dróg, dla których Starosta Jaworski jest organem zarządzającym ruchem, należało:

- przeprowadzenie kontroli prawidłowości zastosowania, wykonania i utrzymania znaków drogowych oraz urządzeń bezpieczeństwa ruchu drogowego umieszczonych na drogach gminnych i powiatowych,
- zatwierdzenie **46 projektów** zmiany stałej organizacji ruchu drogowego,
- wydanie **8 opinii** do projektów zmiany stałej i czasowej organizacji ruchu drogowego,
- zatwierdzenie **96 projektów** tymczasowej organizacji ruchu drogowego,
- załatwienie **119 spraw** związanych z działaniami w zakresie organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- **17 posiedzeń** Komisji ds. Bezpieczeństwa i Organizacji Ruchu Drogowego,
- wykonanie **7 wiosennych i 7 jesiennych kontroli** oznakowania pionowego i poziomego na drogach gminnych i powiatowych, dla których Starosta Jaworski jest organem zarządzającym ruchem.

X.3. Stacje kontroli pojazdów

W ramach realizacji zadań związanych ze sprawowaniem nadzoru nad działalnością stacji kontroli pojazdów, przeprowadzono kontrolę we wszystkich stacjach kontroli pojazdów. Na obszarze powiatu na dzień 31.12.2024 r. działało **9 stacji** kontroli pojazdów. Przedmiotem kontroli było sprawdzenie, czy stacje posiadają wymagane warunki lokalowe, wyposażenie kontrolno-pomiarowe, czy zatrudniają uprawnionych diagnostów, a także sprawdzono prawidłowość przeprowadzanych badań technicznych pojazdów.

X.4. Szkolenie kierowców

Na obszarze powiatu jaworskiego funkcjonowało w 2024 r. **8 ośrodków** szkolenia kierowców. Na dzień 31 grudnia 2024 r. w prowadzonej przez Starostę ewidencji zarejestrowanych było **31 instruktorów** nauki jazdy. W 2024 r. przeprowadzono kontrole w 8 ośrodkach szkolenia kierowców. W omawianym okresie w ośrodkach tych przeszkolono **567 kursantów.**

X.5. Wykorzystanie dróg w sposób szczególny

W 2024 r. wydano **6 uzgodnień** zakresu ograniczeń w ruchu drogowym oraz **8 zezwoleń** na wykorzystanie dróg w sposób szczególny. Wiązały się one z organizowanymi wydarzeniami: Rajd KJ Vulcan Cup, „Bike Maraton Złotoryja 2024”, impreza sportowa „3. Runda Tarmac Masters”, uzgodnienie trasy III Bieg Cysterski, Jaworska Pajda Chleba, uzgodnienie trasy XXXII Pieszej Pielgrzymki Diecezji Legnickiej

na Jasną Górę, uzgodnienie trasy Pieszej Pielgrzymki Diecezji Legnickiej z Legnicy do Krzeszowa, wyścig kolarski „Górskie Mistrzostwa Polski Tandemów Służb Mundurowych oraz Amatorów w Kolarstwie Szosowym”, wyścig kolarski „XII Czasówka Gorzanowicka – jazda indywidualna na czas” oraz imprezy pn. „XXIX Półmaraton Jaworski o Puchar Burmistrza Jawora”.

X.6. Publiczny transport zbiorowy

Na obszarze powiatu jaworskiego w 2024 r. funkcjonowało **5 linii** komunikacyjnych na podstawie wydanych zezwoleń na wykonywanie regularnych przewozów w krajowym transporcie drogowym.

Oprócz prywatnych przewozów funkcjonowało **6 linii**, których organizatorem był Powiat Jaworski i na które zostały wydane zaświadczenia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego. Ogólna sytuacja połączeń komunikacyjnych w powiecie jaworskim jest na dobrym poziomie. Transport publiczny to powszechnie dostępny regularny przewóz osób wykonywany w określonych odstępach czasu i po określonej linii.

Do zadań realizowanych w 2024 r. w zakresie publicznego transportu zbiorowego należy:

- ✓ kontynuacja umowy z PKS TOUR Jelenia Góra na okres od 01.09.2023 r. do 31.08.2028 r. na 6 liniach komunikacyjnych:
  - **nr 501** relacji Jawor – Postolice - Jawor,
  - **nr 502** relacji Jawor – Budziszów Mały - Jawor,
  - **nr 503** relacji Jawor – Bolków – Kaczorów,
  - **nr 504** relacji Jawor – Lipa – Kaczorów,
  - **nr 505** relacji Jawor – Piotrowice – Kondratów,
  - **nr 506** relacji Jawor – Męcinka – Stanisławów;
- ✓ opracowanie i złożenie wniosku do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego o dopłatę w formie dofinansowania zadań własnych organizatorów w zakresie przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej. Podpisane zostały 2 umowy, na podstawie których uzyskano dofinansowanie w wysokości **1 122 401,00 zł** (na okres 01.01.2024 - 31.12.2024 r.);
- ✓ złożenie wniosku do Urzędu Marszałkowskiego o dofinansowanie biletów ustawowo ulgowych;
- ✓ przeprowadzenie kontroli na dwóch liniach: Jawor – Męcinka – Stanisławów i Jawor – Mściwojów – Budziszów Wielki;
- ✓ miesięczne rozliczanie wniosków o rekompensatę, wysyłanie wniosków i rozliczeń do Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu oraz prowadzenie rozliczeń z Urzędem Marszałkowskim za bilety ustawowo ulgowe.

X.7. Realizacja zadań wynikających z art. 130 a ustawy Prawo o ruchu drogowym

W 2024 r. przyjęto na parking strzeżony prowadzony przez Referat Zarząd Dróg Powiatowych 33 pojazdy oraz wydano w ustawowym terminie 29 pojazdów. Zutylizowanych zostało 7 pojazdów.

W przypadku 7 pojazdów Sąd orzekł przepadek na rzecz Powiatu Jaworskiego, w pozostałych przypadkach wnioski są nadal rozpoznawane przez Sąd. W 2024 r. wydane zostały 2 decyzje dotyczące opłat za holowanie i przechowywanie pojazdów na parkingu strzeżonym (po przepadku na rzecz Powiatu).

X.8. Zarządzanie drogami publicznymi, utrzymanie ich i bieżące remonty

Zadania realizowane są na podstawie Planu rozwoju sieci drogowej oraz finasowania budowy, przebudowy, remontu, utrzymania i ochrony dróg oraz drogowych obiektów inżynierskich na terenie powiatu jaworskiego na lata 2023 – 2027, który przyjętego Uchwałą Zarządu Powiatu Jaworskiego nr 35/2023 z dnia 23 sierpnia 2023 r.[14]

Sieć drogowa na terenie powiatu jaworskiego obejmuje **313,717 km** dróg powiatowych (nawierzchnia twarda 303,749 km, nawierzchnia gruntowa 9,968 km), Przy nich znajduje się:

- **47,620 km** chodników,
- **8,7 km** ścieżek rowerowych i ciągów rowerowo-pieszych,
- **72 mosty** o łącznej długości 611 m.b.,
- **356 przepustów** drogowych,
- **3** czynne **przejazdy** kolejowe.

Stan niektórych dróg, mostów i przepustów wymaga natychmiastowej interwencji. Pilnej przebudowy wymaga m.in. most pod drogą nr 2790D w m. Gądków, most pod drogą 2796D w Sadach Górnych.

Dla 2 obiektów w Sadach Górnych pod drogą powiatową nr 2787D przygotowane zostały zlecenia do przetargu na wykonanie projektów przebudowy.

W 2024 r. cyklicznie przeprowadzane były przeglądy dróg. W ich wyniku stwierdzono, że za zasadne uznaje się przeprowadzenie remontów dróg:

- nr 2789D na odcinku Wierzchosławice – Pastewnik (zamknięty odcinek drogi ze względu na jej stan – 1,7 km),
- nr 2830D na odcinku Stare Rochowice – Płonina – 1,6 km,
- nr 2833D Wierzchosławice – zamknięta droga (osuwający się korpus drogowy przy świetlicy),
- nr 2177D na odcinku Biernatki – Budziszów Mały.

14 Uchwała nr 35/2023 Zarządu Powiatu Jaworskiego z dnia 23 sierpnia 2023 r., https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/get_file.php?id=234665;

✓ Wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego i zjazdy z dróg oraz pobieranie opłat i kar pieniężnych

W 2024 roku wydano:

- **80 decyzji** na zajęcie pasa drogowego,
- **59 decyzji** na lokalizację urządzeń,
- **39 decyzji** na lokalizację zjazdów,
- **37 decyzji** na montaż urządzeń obcych.

✓ Bieżące utrzymanie dróg

Bieżące utrzymanie dróg polega na utrzymaniu prawidłowego funkcjonowania dróg oraz innych elementów infrastruktury pasa drogowego. W 2024 r. na utrzymanie dróg (bez nakładów osobowych) przeznaczono **2 212 055,28 zł.**

Zakresów robót obejmował:

- zimowe utrzymanie dróg, chodników, parkingów (zapobieganie i zwalczanie śliskości, odśnieżanie dróg i chodników, montaż siatek przeciwśnieżnych itd.) – 313,7 km,
- remonty cząstkowe nawierzchni bitumicznych dróg (masą na zimno) – 475,6 m^2,
- uzupełnianie poboczy – 1767 m^2,
- ścinka poboczy – 8130 m.b.,
- renowacja rowów – 1410 m.b.,
- wymiana i montaż znaków drogowych – 315 szt.,
- montaż radarowych wyświetlaczy prędkości – 2 szt.,
- montaż barier energochłonnych – 276,5 m.b.,
- montaż luster drogowych – 11 szt.,
- odnowa oznakowania poziomego – 6727,24 m^2,
- montaż barier mostowych – 18 m.b.,
- wymiana poszycia kładki na trasie pieszo-rowerowej – 35 m^2,
- montaż siatek przeciwśnieżnych – 1950 m.b.

✓ Utrzymanie zieleni przydrożnej

W ramach utrzymania zieleni przydrożnej wykonano:

- wykoszenie traw na poboczach dróg z powierzchni 626 550 m^2 x 3 (trzykrotne) = 1 881 735 m^2,
- wykoszenie traw ze skarp i przeciwskarp (jednorazowo) – 888 900 m^2,
- wycinkę drzew – 77 szt.,
- podkrzesywanie drzew – 445 szt.,
- przycinanie żywopłotów – 695 m^2,
- wycinkę ręczną krzaków – 1235 m^2.

✓ Inżynieria ruchu drogowego

Projekty organizacji ruchu wynikające z wpływających wniosków oraz z potrzeb zarządcy, wykonane zostały w ramach własnych zasobów ludzkich:

- 17 projektów stałej organizacji ruchu,
- 5 projektów czasowej organizacji ruchu,
- wydano 69 opinie do projektów stałych i czasowych organizacji ruchu.

✓ Dokumentacje techniczne na potrzeby inwestycyjne i remontowe Powiatu wykonane w ramach własnych zasobów ludzkich

W ramach własnych zasobów ludzkich przygotowano programy funkcjonalno-użytkowe dla zadań:

- Przebudowa drogi powiatowej nr 2622D relacji (Prusice) – gr. pow. – Sichów o długości ok. 0,5 km oraz drogi powiatowej nr 2190D relacji (Krajów) – gr. pow. – Sichówek – Sichów o długości ok. 3,0 km,
- Przebudowa drogi powiatowej nr 2830D relacji Stare Rochowice – Płonina o długości ok. 1,6 km,
- Remont drogi powiatowej nr 2823D relacji Wiadrów – DW320 w km 0+921 – 1+564 w Bolkowicach.

X.9. Kierujący pojazdami

W 2024 r. Powiat realizował zadania o charakterze publicznym związane z bezpośrednią obsługą interesantów, nałożone ustawą z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym oraz określone w ustawie z dnia 5 stycznia 2011 r. o kierujących pojazdami w następującym zakresie:

Tab. X.9.1.: Zadania o charakterze publicznym związane z bezpośrednią obsługą interesantów realizowane przez Referat Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Ilość spraw zrealizowanych od 01.01.2024 r. do 31.12.2024 r.
Rejestracja pojazdów		
1	Ilość wydanych decyzji o rejestracji pojazdu	7408
2	Ilość wydanych decyzji o rejestracji czasowej pojazdu:	5700
2a	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt 1 (z urzędu)	5279
2b	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt. 2a (na wniosek właściciela)	5
2c	Na podstawie art. 74 ust. 2 pkt. 2c (na wniosek właściciela)	410
2d	Na podstawie art. 74a ust. 4 pkt 1	6
2e	Rozp. MI § 13 ust.5	1
3	Ilość wydanych decyzji o wyrejestrowaniu pojazdu (operacje/wyrejestrowanie)	622
4	Ilość przyjętych zawiadomień o zbyciu pojazdu (zgłoszenie sprzedaży)	3353
5	Liczba wysłanych zawiadomień o przerejestrowaniu pojazdu (żądanie potwierdzenia)	3486

6	Liczba wygenerowanych potwierdzeń danych pojazdu i właścicieli dla innych starostw	3233
7	Ilość wydanych DR (wszystkich)	7867
8	Ilość wydanych KP dla pojazdu	0
9	Ilość pojazdów zarejestrowanych na nadany dzień – data końcowa (ogółem)	61696
10	Ilość dokonanych zmian danych w DR dot. Pojazdu i/lub właściciela:	2474
10a	Modyfikacja danych w DR-aktualizacja	78
10b	Modyfikacja danych w DR-przez zmianę	2396
11	Rejestracja warunkowa	1332
Kierowcy		
1	Ilość akt kierowcy (przekazane)	193
2	Ilość otrzymanych akt kierowcy (otrzymane z innych urzędów, odpowiedzi na żądanie danego urzędu)	120
3	Ilość przywróconych po cofnięciu uprawnień do kierowania pojazdami	84
4	Ilość wprowadzonych ważnych cofnięć uprawnień do kierowania pojazdami	123
5	Ilość wprowadzonych ważnych zakazów prowadzenia pojazdów	218
6	Ilość wprowadzonych ważnych zatrzymań PJ	56
7	Ilość wydanych MPJ (ogółem)	48
8	Ilość wydanych wyprodukowanych PJ (ogółem)	1500
9	Ilość wyprodukowanych PJ oczekujących na wydanie	17
10	Ilość wysłanych zapotrzebowani na akta kierowcy	119
11	Ilość zamówień na PJ złożonych w PWPW	1471
12	Ilość zwróconych PJ po zatrzymaniu	55
13	Ilość wydanych skierowań na badania lekarskie	20
14	Ilość wydanych zezwoleń na kierowanie poj. uprzywilejowanymi i poj. przewożącymi wartości pieniężne	26
15	Przedłużenie ważności zezwolenia na kierowanie poj. jak w pkt.14	30
16	Rozszerzenie zakresu zezwolenia na kierowanie pojazdem uprzywilejowanym jak w pkt. 14	1
17	Ilość wydanych skierowań na egzamin państwowy	20
18	Liczba pozycji dotyczących podatku od środków transportowych	1938

Uzyskane w 2024 r. przychody z tytułu opłat komunikacyjnych wyniosły **1 243 130,00 zł** (w 2023 r. - 995 789,00 zł).

XI. Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli

Porządek publiczny i bezpieczeństwo obywateli realizowano na podstawie założeń Powiatowego Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021 – 2025.[15]

Powiat Jaworski wspierał zadania realizowane przez powiatowe służby, inspekcje i straże poprzez przekazanie środków finansowych oraz zakup sprzętu. W 2024 r. wsparł finansowo Komendę Powiatową Policji w Jaworze przy zakupie szafy metalowej do przechowywania broni, zakupie ścianki tekstylnej z logo Policji i Powiatu Jaworskiego oraz nagród za osiągniecia w służbie dla Policjantów.

15 Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=242644;

Pomoc finansową z budżetu Powiatu otrzymała również Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej na dofinansowanie zakupu lekkiego samochodu kwatermistrzowskiego z napędem 4x4.

Zadania i programy prewencyjne realizowane przez służby inspekcje i straże szczebla powiatowego w ramach założeń na rok 2024 Programu Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021 – 2025:

- **Komenda Powiatowa Policji:**
- bezpieczeństwo w miejscach publicznych i miejscu zamieszkania,
- przestępstwa narkotykowe,
- przemoc w rodzinie,
- bezpieczeństwo w szkole, programy „Świadomy Junior", „Narkotyki i dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty",
- bezpieczeństwo osób starszych, program „Wzorowy Senior",
- bezpieczeństwo w ruchu drogowym,
- ochrona dziedzictwa narodowego.

W wytyczonych zadaniach odnotowano progres poprawy bezpieczeństwa. W stosunku do roku 2023 spadła liczba przestępstw, a w szczególności przestępstw uciążliwych społecznie: kradzieży z włamaniem, kradzieży samochodów, kradzieży cudzej rzeczy. Zmniejszyła się również liczba przestępstw narkotykowych. Do osiągnięcia efektów przyczyniła się m.in. zwiększona częstotliwość i aktywność służby patrolowej w rejonach szczególnie zagrożonych.

Dzielnicowi prowadzili indywidualne poradnictwo podczas spotkań z mieszkańcami, propagowali aplikację mobilną „Moja Komenda" oraz wiedzę nt. właściwego zabezpieczenia mienia przed kradzieżą i podniesienia poziomu świadomości w tym zakresie, rozpowszechniali ulotki prewencyjne. W trakcie spotkań przybliżone zostały mechanizmy działania sprawców wyłudzających pieniądze metodami na tzw. „wnuczka" czy „policjanta", a także poprawy bezpieczeństwa w ruchu drogowym, np. poprzez noszenie elementów odblaskowych.

Policjantom jaworskiej komendy udało się przeprowadzić kilkanaście spotkań z seniorami powiatu jaworskiego w celu zwiększenia ich świadomości społecznej. Kontynuowano również przedsięwzięcia prewencyjne skierowane do dzieci i młodzieży, celując w zapobieganie przestępczości nieletnich, przede wszystkim związanej z uzależnieniami. Była to kampania o charakterze edukacyjno-profilaktycznym, mająca na celu zwiększenie świadomości młodych ludzi na temat zagrożeń związanych z zażywaniem narkotyków i dopalaczy.

Funkcjonariusze KPP przeprowadzili w placówkach oświatowych kilka akcji skierowanych na zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom i młodzieży, w tym „Świadomy Junior", „Narkotyki i dopalacze zabijają – szkoda Ciebie na takie patoklimaty".

- **Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej:**
- działalność kontrolno-rozpoznawcza,
- działalność informacyjno-propagandowa,
- szkolenie ratowników Ochotniczych Straży Pożarnych,
- inspekcje gotowości operacyjnej,

- prewencja przeciwpożarowa,
- przedsięwzięcia na rzecz podniesienia jakości warunków służby oraz poprawy funkcjonowania Komendy.

Realizacja postawionych zadań przyniosła wymierne korzyści poprawy ochrony przeciwpożarowej i bezpieczeństwa mieszkańców powiatu. W 2024 r. skierowano 26 wystąpień do poszczególnych organów, takich jak: Urzędy Gmin i Miast, Zarząd Lokalami Komunalnymi, Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego. Dotyczyły one w szczególności niesprawnych hydrantów na sieciach wodociągowych, pożarów sadzy w przewodach kominowych, pożarów budynków nieużytkowych oraz występowania tlenku węgla w budynkach mieszkalnych jedno- i wielorodzinnych.

W ramach upowszechniania i propagowania zagadnień z zakresu ochrony przeciwpożarowej zorganizowano i przeprowadzono eliminacje powiatowe Ogólnopolskiego Turnieju Wiedzy Pożarniczej pod hasłem „Młodzież Zapobiega Pożarom" dla uczniów szkół podstawowych i średnich z terenu powiatu.

W celu utrzymania gotowości operacyjnej w jednostkach OSP sprawdzano poziom przygotowania jednostek do prowadzenia działań ratowniczych. Wszystkie inspekcjonowane jednostki otrzymały wysokie noty poziomu gotowości.

W sposób ciągły KP PSP w Jaworze realizuje wszelkie potrzeby wynikające z zapewnienia funkcjonariuszom wyposażenia w środki ochrony indywidualnej oraz przedmioty ekwipunku osobistego poprzez zakup m.in. rękawic specjalnych, umundurowania specjalnego, butów specjalnych czy butów gumowych.

- **Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna**

Pracownicy PSSE prowadzili szereg zadań związanych z bezpieczeństwem sanitarnym na terenie powiatu, w tym higieną: środowiska pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, bezpieczeństwa żywności oraz sanitarną w zakładach udzielania świadczeń zdrowotnych.

- **Powiatowy Inspektorat Weterynarii**

W związku z zagrożeniami chorobami zakaźnymi zwierząt, Powiatowy Inspektorat Weterynaryjny objął nadzorem podmioty produkujące żywność i utrzymujące zwierzęta oraz kontrolował higienę pasz. Monitorował zachorowalność zwierząt na choroby zakaźne, w tym pomór klasyczny, afrykański pomór u świń i dzików, jak również ptactwa HPAI. Prowadzone były też kontrole w kierunku innych chorób. Wyniki wszystkich badań były ujemne.

- **Powiatowy Inspektorat Nadzoru Budowlanego**

Realizując swoje zadania i obowiązki, Inspektorat podejmował szereg inicjatyw i działań w kierunku poprawy bezpieczeństwa obywateli. Prowadził kontrole budów i obiektów budowlanych będących w użytkowaniu. Działania inspekcyjno-kontrolne podejmowane były z urzędu, w ramach kontroli planowych, wystąpień innych organów państwowych oraz ze skarg i wniosków klientów.

Podobnie jak w latach poprzednich, szczególną uwagę zwrócono na realizację przez właścicieli lub zarządców obowiązku zapewnienia kontroli stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych o podwyższonym ryzyku w zakresie bezpiecznego użytkowania,

tj. tzw. „obiektów wielkopowierzchniowych”. Wszyscy właściciele/ zarządcy wywiązali się z obowiązku, zapewniając w ustawowo określonych terminach kontrolę stanu technicznej sprawności obiektów budowlanych.

- **Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska – Delegatura w Legnicy**

W ramach działalności kontrolnej na terenie powiatu jaworskiego przeprowadzono jedną kontrolę w podmiotach gospodarczych. Dotyczyła ona przestrzegania:

- przechowywania nawozów naturalnych lub stosowania nawozów, w zakresie przestrzegania przepisów dotyczących ochrony wód przed zanieczyszczeniem azotanami pochodzącymi ze źródeł rolniczych,
- przestrzegania przepisów ustawy o nawozach i nawożeniu w zakresie warunków stosowania i przechowywania nawozów, nawozów oznaczonych znakiem „NAWÓZ WE” oraz środków wspomagających uprawę roślin,
- bezpieczeństwa produkcji pierwotnej żywności pochodzenia roślinnego,
- kontroli gospodarstw rolnych podlegających ocenie wypełniania wymogów warunkowości.

- **Zarząd Dróg Powiatowych**

W zakresie poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego w roku 2024 zrealizowano 7 inwestycji, mających wpływ na poprawę stanu technicznego dróg i obiektów powiatowych oraz bezpieczeństwo pieszych i kierujących pojazdami:

- przebudowa drogi powiatowej nr 2184D w Snowidzy polegająca na budowie drogi dla pieszych,
- remont drogi powiatowej nr 2610D w miejscowości Pomocne o dł. ok. 1,5 km,
- budowa drogi dla pieszych w ciągu drogi powiatowej nr 2814D w Paszowicach – etap 3,
- przebudowa drogi powiatowej nr 2815D relacji Lipa - Jastrowiec - Pogwizdów – etap 2,
- remont dróg powiatowych nr 2610D i 2602D w Pomocnem i Kondratowie,
- przebudowa drogi powiatowej nr 2184D polegająca na budowie chodnika w Mierczycach,
- modernizacja drogi powiatowej nr 2823D w Bolkowicach.

Ponadto Zarząd Dróg Powiatowych wykonał zadania związane z utrzymaniem dróg: remonty cząstkowe, remont przełomów, uzupełnienie poboczy, udrożnienie rowów, wycinkę drzew, podkrzesanie drzew, wycinkę krzaków, ścinkę poboczy, remont przepustu, wymianę i ustawienie znaków, wymianę i ustawienie luster, odnowienie oznakowania poziomego, montaż barier energochłonnych, wykaszanie mechaniczne poboczy.

XII. Ochrona przeciwpowodziowa, przeciwpożarowa oraz zapobieganie innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska

Zadania z zakresu ochrony przeciwpowodziowej, w tym wyposażenia i utrzymania powiatowego magazynu przeciwpowodziowego, przeciwpożarowej i zapobiegania innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska, realizowano na podstawie ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym. Do realizacji zadania zaktualizowano Plan zarządzania kryzysowego Powiatu Jaworskiego, Plan operacyjny ochrony przed powodzią Powiatu Jaworskiego oraz Plan ochrony zabytków Powiatu Jaworskiego na wypadek konfliktu zbrojnego i sytuacji kryzysowych.

W zakresie utrzymywania stanu bezpieczeństwa powiatu jaworskiego sytuacja meteorologiczna i hydrologiczna jest stale monitorowana. Ostrzeżenia o zagrożeniach przekazywane są gminom, komórkom organizacyjnym starostwa, jednostkom organizacyjnym Powiatu Jaworskiego oraz powiatowym służbom, inspekcjom i strażom. Codziennie utrzymywana jest łączność radiowa z Wojewódzkim Centrum Zarządzania Kryzysowego we Wrocławiu oraz z gminami na obszarze powiatu. Prowadzony jest stały proces przekazywania informacji pomiędzy jednostką nadrzędną a podmiotami współpracującymi i nadzorowanymi w zakresie bezpieczeństwa mieszkańców powiatu jaworskiego. Stale utrzymywany jest w gotowości operacyjnej sprzęt informatyczny i urządzenia łączności niezbędny do szybkiego reagowania w sytuacji zagrożenia.

✓ Powódź na terenie powiatu

W wyniku przejścia przez powiat jaworski niżu genueńskiego Boris w dniach od 12 do 16 września 2024 r., Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego przesłało do jednostek samorządu terytorialnego, służb i inspekcji oraz jednostek organizacyjnych powiatu ostrzeżenie o nawalnych opadach mogących wynieść nawet 380 mm. Przechodzący niż spowodował w dniach 14 i 15 września 2024 r. powódź na terenie powiatu. W związku z występowaniem wysokich stanów wód w rzekach, Starosta Jaworski zarządzeniem nr 68/2024 wprowadził na terenie całego powiatu alarm przeciwpowodziowy.

W dniu 18 września 2024 r. wystąpiono do Wojewody Dolnośląskiego o ujęcie obszaru powiatu jaworskiego w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 16 września 2024 r. w sprawie wprowadzenia stanu klęski żywiołowej na obszarze części województwa dolnośląskiego, opolskiego oraz śląskiego. Wniosek przyjęto do realizacji. Na terenie powiatu jaworskiego rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 20 września 2024 r. wprowadzono **stan klęski żywiołowej.**

W czasie powodzi oraz w wyniku jej przejścia pracownicy Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego:

- realizowali zadanie utrzymania łączności i przekazywania informacji pomiędzy podmiotami zaangażowanymi w akcję przeciwpowodziową,
- wydawali jednostkom samorządu terytorialnego oraz podmiotom potrzebującym, materiały z powiatowego magazynu przeciwpowodziowego (m.in. 56 000 worków),

- pozyskali z wojewódzkiego magazynu przeciwpowodziowego 100 000 worków, które rozdysponowało do miejsc prowadzenia obrony obiektów oraz wzmacniania wałów przeciwpowodziowych,
- sporządzali meldunki o stratach zaistniałych w infrastrukturze samorządu powiatowego i gminnego,
- składali codzienne raporty o stratach do końca grudnia 2024 r.,
- przygotowywali protokoły szacowania strat w obiektach publicznych,
- oceniali potrzeby oraz realizowali zamówienia publiczne z wykorzystaniem dotacji celowej przekazanej przez Wojewodę Dolnośląskiego na likwidację skutków powodzi.

Ponadto Biuro realizowało **inne zadania:**

- W związku z wojną w Ukrainie występowała potrzeba kontynuacji zadań rozpoczętych w marcu 2022 r. Realizowane zadania związane były przede wszystkim ze sprawozdawczością. Kontynuowano przekazywanie list imiennych uchodźców oraz raportów w sprawie ilości osób przebywających w obiektach instytucjonalnego zakwaterowania na terenie powiatu jaworskiego;
- Sporządzano sprawozdania ze sposobu przechowywaniu tabletek jodku potasu w urzędach miast i gmin na terenie powiatu;
- W związku z wstąpieniem potencjalnego ryzyka dla bezpieczeństwa systemów teleinformatycznych oraz zwiększonego zagrożenia zdarzeniami terrorystycznymi wynikającymi z sytuacji geopolitycznej w regionie, w tym na Ukrainie, zgodnie z rozporządzeniami Prezesa Rady Ministrów, na terenie powiatu jaworskiego kontynuowano procedury stopni alarmowych:

- trzeci stopień alarmowy CHRALIE-CRP obowiązujący od 21 lutego 2022 r. do 29 lutego 2024 r.,
- BRAVO-CRP od 1 marca 2024 r. – trwa nadal,
- drugi stopień alarmowy BRAVO obowiązujący od 16 kwietnia 2022 r. – trwa nadal.

XIII. Obronność

Zadania z zakresu obronności realizowano na podstawie ustawy z 11 marca 2022 r. o obronie ojczyzny, przepisów wykonawczych i ustawy z 5 sierpnia 2010 r. o ochronie informacji niejawnych.

W 2024 r. dokończono procesy aktualizacji:

- Planu operacyjnego funkcjonowania Powiatu Jaworskiego w zakresie:
- tabeli realizacji zadań operacyjnych,
- kart realizacji zadań operacyjnych.

Dokonano corocznej aktualizacji dokumentacji obronnej w tym:

- Planu funkcjonowania głównego stanowiska kierowania Starosty Jaworskiego,
- Regulaminu organizacyjnego Starostwa Powiatowego w Jaworze na czas zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa i wojny,
- organizacji punktu kontaktowego HNS Starosty Jaworskiego,

- centralnej bazy danych HNS,
- stałego dyżuru Starosty Jaworskiego,
- Planu ochrony informacji niejawnych.

Prowadzono cykliczne treningi systemu wczesnego ostrzegania i alarmowania o uderzeniach z powietrza. Treningi prowadzone w różnych porach doby mają na celu utrwalenie systemu ostrzegania ludności o zagrożeniach. Przeprowadzane były na poziomach powiatowym i gminnym poprzez centra zarzadzania kryzysowego.

W związku z toczoną na Ukrainie wojną, utrzymywano założenia procedur stopni alarmowych i stopni alarmowych CRP. Procedury stopni BRAVO i CHRLIE CRP realizowano w jednostkach organizacyjnych powiatu jaworskiego oraz w Starostwie Powiatowym. O wprowadzeniu stopni alarmowych informowano inspekcje i służby mundurowe.

Sporządzono sprawozdanie corocznej ankiety Narodowego Kwestionariusza Pozamilitarnych Przygotowań Obronnych.

Opracowano dokumenty planistyczne:

- Plan szkolenia obronnego na rok 2024,
- Plan zasadniczych przedsięwzięć w zakresie pozamilitarnych przygotowań obronnych.

Przeprowadzony został roczny cykl szkolenia, w tym:

- wojewódzkie ćwiczenia doskonalące SUDETY 2024, realizowano zadania administracji publicznej w czasie podwyższania gotowości obronnej państwa,
- treningi stałego dyżuru Starosty Jaworskiego doskonalące przekazywanie i realizację zadań operacyjnych, wynikających z Planu operacyjnego funkcjonowania Powiatu Jaworskiego w warunkach zewnętrznego zagrożenia bezpieczeństwa państwa i w czasie wojny, obejmujące swym zasięgiem poziom powiatowy i gminny,
- trening realizacji zadań operacyjnych wynikających z Planu operacyjnego funkcjonowania.

Uczestniczono w treningu Krajowego Systemu Wykrywania Skażeń i Alarmowania organizowanym przez Ministerstwo Obrony Narodowej, Szefa Zarządu Obrony przed Bronią Masowego Rażenia.

XIV. Administracja architektoniczno-budowlana

Do zakresu administracji architektoniczno-budowlanej należy:

- **Wydawanie decyzji administracyjnych w sprawach określonych ustawą z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane**

W przypadku niezgodności zamierzenia z przepisami, a w szczególności: zgodności zagospodarowania terenu z miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego oraz wymaganiami ochrony środowiska, wyrażany zostaje sprzeciw przyjęcia zgłoszenia lub odmowa wydania pozwolenia na budowę/ rozbiórkę/ wykonanie robót budowlanych.

- **Realizowanie zadań wynikających z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym**

Zadania polegają na uzgadnianiu bądź opiniowaniu wszelkich dokumentów planistycznych, takich jak: studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego, decyzje celu publicznego, decyzje o warunkach zabudowy, inwestycje realizowane na podstawie specustaw.

- **Realizacja innych zadań**

Zgodnie z ustawą z dnia 24 czerwca 1994 r. o własności lokali wydawane są zaświadczenia o samodzielności lokali.

Poprzez portal internetowy prowadzony jest rejestr (RWD) z przekazem dla Wojewody Dolnośląskiego o wydanych decyzjach oraz rejestr wydanych pozwoleń na budowę/ rozbiórkę/ wykonywanie robót budowlanych oraz zgłoszeń z projektem budowlanym (RWDZ).

W 2024 r. procedowano wnioski w sprawach:

- **327 pozwoleń** na budowę,
- **13 pozwoleń** na rozbiórkę,
- **37 opinii** dokumentów planistycznych,
- **388 zgłoszeń** zamiaru budowy (w tym zgłoszenie z projektem budowlanym budowy budynków jednorodzinnych i wykonanie instalacji gazowej), rozbiórki i zmiany sposobu użytkowania,
- **157 zaświadczeń** o samodzielności lokali.

XV. Geodezja, kartografia i kataster

Tab. XV.1.: Zadania realizowane przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w 2024 r.

Lp.	Nazwa zadania	Ilość zrealizowanych spraw
1	Obsługa zgłoszenia pracy geodezyjnej	1595
2	Weryfikacja zbiorów danych lub innych materiałów stanowiących wyniki prac geodezyjnych i kartograficznych	1311
3	Nadanie klauzuli dla dokumentów opracowywanych przez wykonawcę prac	119
4	Ewidencjonowanie materiałów zasobu (wraz z metadanymi)	982
5	Koordynowanie usytuowania projektowanych sieci uzbrojenia terenu	61
6	Wydawanie wypisów/wypisów i wyrysów/wyrysów z operatu ewidencyjnego	3622
7	Udostępnianie materiałów państwowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego (poza zgłoszeniami prac)	1107
8	Wydawanie decyzji w sprawie gleboznawczej klasyfikacji gruntów oraz odmowie aktualizacji informacji zawartych w EGiB	41

9	Aktualizacja informacji zawartych w bazie danych ewidencji gruntów i budynków	5685
10	Zawiadomienia o dokonanych zmianach w bazie danych ewidencji gruntów i budynków	3768
11	Wprowadzanie danych do rejestru cen i wartości nieruchomości	632
12	Prowadzenie bazy danych ewidencji gruntów i budynków	Liczba działek ewidencyjnych na terenie powiatu: 44388
13	Rozpatrywanie pozostałych spraw i wniosków w zakresie PZGiK	4886
14	Wydawanie zaświadczeń w trybie kpa	74
15	Tworzenie Bazy Danych BDOT500 i GESUT	741

Internetowy portal obsługi klienta Geoportal https://peug-jawor.geoportal2.pl/ pozwala pozyskać materiały zasobu geodezyjnego i kartograficznego: mapy, zbiory danych, wypisy, wyrysy, informacje o sieciach uzbrojenia terenu. Usługi umożliwiają złożenie wniosku, opłatę i odebranie danych w postaci elektronicznej bezpośrednio ze strony internetowej, w postaci papierowej poprzez wysyłkę na wskazany adres lub odbiór osobisty w urzędzie.

Korzystając z Geoportalu wykonawcy prac geodezyjnych złożyli:

- **1595** zgłoszeń prac geodezyjnych,
- przesłano **1312** elektronicznych operatów geodezyjnych zawierających wyniki tych prac,
- **1885** razy skorzystano z modułu przeznaczonego dla komorników,
- złożono **568** innych wniosków o udostepnienie danych.

Geoportal pozwala na korzystanie usług zarówno w trybie publicznym, jak i niepublicznym. Liczba pobranych obrazów w trybie niepublicznym (czyli rejestrowanym) wyniosła w 2024 r. **1 319 137 pobrań**, w trybie publicznym **10 527 329 pobrań**.

PODGiK prowadzi projekt „Modernizacja i rozbudowa systemów dziedzinowych oraz e-usług wraz z pozyskaniem danych do bazy danych EGiB, w ramach projektu PEUG II”[16] realizowany przez Związek Powiatów Województwa Dolnośląskiego w partnerstwie z 26 Partnerami Projektu. Wartość projektu wynosi **24 984 349,59 zł,** wysokość wkładu funduszy europejskich **17 486 806,34 zł.**

W 2024 r. Powiat Jaworski zawarł umowę na realizację zadania „Przebudowa drogi dojazdowej do gruntów rolnych i leśnych wraz z zadrzewieniami przydrożnymi oraz likwidacją zbędnej drogi wraz z rekultywacją umożliwiającą uprawę mechaniczną gruntów” w związku z realizacją projektu „Scalenie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski" w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020”.[17] Koszt realizacji zadania wynosi **2 611 071,92 zł.**

Na podstawie umowy o przyznaniu pomocy z 2022 r. oraz na mocy Porozumienia zawartego w 2022 r. pomiędzy Powiatem Jaworskim a Województwem Dolnośląskim oraz Dolnośląskim Biurem Geodezji i Terenów Rolnych we Wrocławiu, w związku z realizacją

16 Modernizacja i rozbudowa systemów dziedzinowych oraz e-usług wraz z pozyskaniem danych do bazy danych EGiB, w ramach projektu PEUG II, https://www.zpwd.glogow.pl/index.php/peug-ii-egib/56-modernizacja-i-rozbudowa-systemow-dziedzinowych-oraz-e-uslug-wraz-z-pozyskaniem-danych-do-bazy-danych-egib-w-ramach-projektu-peug-ii;

17 Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020;

operacji typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 pn. „Scalenie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski” w 2024 r. dokonano odbioru prac związanych z opracowaniem projektu rozmieszczenia nowych działek dla poszczególnych uczestników scalenia oraz prac związanych z wyznaczeniem nowych granic nieruchomości. Wartość prac odebranych oraz rozliczonych w 2024 wynosi **1 602 803,55 zł.**

W 2023 r. Powiat Jaworski zawarł umowę na realizację zadania obejmującego opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zagospodarowania poscaleniowego „Scalenie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski”. Koszt realizacji zadania wyniósł **65 000,00 zł,** z czego w 2023 r. rozliczono kwotę 39 000,00 zł, a końcowego rozliczenia w kwocie **26 000,00 zł** dokonano w styczniu 2024 r.

W ramach zadania „Scalenie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat jaworski” w 2024 r. dokonano rozliczenia prac związanych ze sprawowaniem nadzoru inwestorskiego nad realizacją zagospodarowania poscaleniowego oraz usługami geodezyjnymi o łącznej wartość **151 093,18 zł.**

W 2024 r. Powiat Jaworski zawarł umowę na realizację zadania obejmującego opracowanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej dla zagospodarowania poscaleniowego - „Scalenie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat jaworski”. Koszt realizacji zadania wynosi **266 910,00 zł.**

Środki przyznane na realizację zawartych umów wyniosły **4 596 529,69 zł.** Zaplanowane zostały na pokrycie kosztów części prac wykonanych w związku z realizacją przez Powiat Jaworski operacji typu „Scalanie gruntów” w ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego PROW na lata 2014-2020. Są to 2 operacje:

- ✓ „Scalenie gruntów wsi Luboradz, gmina Mściwojów, powiat Jaworski”,
- ✓ „Scalenie gruntów wsi Snowidza, gmina Mściwojów, powiat Jaworski”.

W ramach dotacji przekazanej z budżetu Wojewody Dolnośląskiego na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej w dziale 710 rozdział 71012 Powiat otrzymał **225 735,00 zł.**

Przychody uzyskane z tytułu udostępniania powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego w 2024 r. wyniosły **508 631,10 zł.**

XVI. Gospodarka nieruchomościami, gospodarka wodna, ochrona środowiska i przyrody, rolnictwo, leśnictwo i rybactwo śródlądowe

XVI.1. Zadania z zakresu gospodarki nieruchomościami

Ogólna wartość mienia samorządu powiatowego na dzień 31 grudnia 2024 r. w wartościach księgowych wynosi **85 146 964,19 zł.** W 2024 r. nie doszło do zbycia nieruchomości będącej własnością Powiatu Jaworskiego.

Uzyskane dochody z gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa wyniosły ogółem **1 706 265,32 zł.** Od ww. dochodów Skarbu Państwa, 25% środków stanowi dochód Powiatu Jaworskiego, czyli **426 566,33 zł.** W tej kwocie mieszczą się dochody z tytułu opłat za użytkowanie wieczyste, trwały zarząd, dzierżawę i zbycie nieruchomości Skarbu Państwa.

Z tytułu dzierżawy, najmu i trwałego zarządu nieruchomości stanowiących własność Powiatu Jaworskiego, uzyskano do budżetu Powiatu dochody w wysokości **116 360,88 zł.**

W ramach gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa wydano:

- **44 zaświadczenia** na potrzeby sądów wieczysto-księgowych, Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa i postępowań prowadzonych przez Wojewodę Dolnośląskiego,
- **29 zgód** na zajęcie gruntów,
- **18 wypowiedzeń** opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego gruntów,
- **1 decyzję** wygaszającą trwały zarząd,
- **1 decyzję** przekazującą w trwały zarząd.

Podejmowano czynności, związane z regulowaniem stanu prawnego nieruchomości Skarbu Państwa: złożono do Wojewody Dolnośląskiego 27 wniosków o komunalizację, prowadzono sprawy z zakresu wywłaszczeń, ograniczenia sposobu korzystania z nieruchomości, odszkodowań, zezwolenia na czasowe zajęcie nieruchomości oraz przejmowania nieruchomości na rzecz Skarbu Państwa. W powyższym zakresie przeprowadzono **22 postępowania**, z czego 22 postępowania zakończono wydając decyzje administracyjne, w tym 2 decyzje umorzenia postępowania.

Do Wojewody Dolnośląskiego złożono 2 wnioski o wyrażenie zgody na sprzedaż nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa oraz 4 wnioski w sprawie wyrażenia zgody na zbycie w trybie bezprzetargowym na rzecz użytkowników wieczystych prawa własności nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa. Skierowano również 2 wnioski o roszczenie sprzedaży na rzecz użytkownika wieczystego 6 nieruchomości stanowiących własność Skarbu Państwa.

Dokonano sprzedaży 1 nieruchomości stanowiącej własność Skarbu Państwa w przetargu ustnym nieograniczonym.

XVI.2. Zadania z zakresu ochrony gruntów rolnych i leśnych

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, wyłączono z produkcji rolniczej grunty rolne klas II i III o pow. 114,26 ha. Wydano w tej sprawie **96 decyzji** administracyjnych.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, zaopiniowano **9 projektów** decyzji o warunkach zabudowy.

XVI.3. Zadania z zakresu gospodarki wodnej i ochrony środowiska

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087), w zakresie kontroli i nadzoru nad spółkami wodnymi prowadzono postępowania, które zakończono wydaniem **133 decyzji.**

Na podstawie przepisów Prawa ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r., ze środków budżetu Powiatu na zadania z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej udzielono dofinansowania gospodarki ściekowej i ochrony wód Polskiemu Związkowi Wędkarskiemu, Okręg Legnica, Koło PZW Jawor na dodatkowe kontrole wód przez Społeczną Straż Rybacką kół PZW na terenie powiatu jaworskiego w kwocie **3 800,00 zł.**

Na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska, w zakresie wprowadzenia gazów i pyłów do powietrza, przeprowadzono **4 postępowania** zakończone wydaniem 4 decyzji.

Na podstawie ustawy z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach, Rozporządzenia Ministra Klimatu z dnia 2 stycznia 2020 r. w sprawie katalogu odpadów, Rozporządzenia Ministra Klimatu z 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowych wymagań dla magazynowania odpadów, Rozporządzenia Ministra Środowiska z 29 sierpnia 2019 r. w sprawie wizyjnego systemu kontroli miejsca magazynowania lub składowania odpadów, przeprowadzono:

- **4 postępowania** w kwestii wytwarzania odpadów,
- **2 postępowania** w kwestii zbierania odpadów,
- **3 postępowania** w kwestii przetwarzania odpadów.

W prowadzonym rejestrze zgodnym z art. 152 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska dotyczącego zgłoszeń instalacji, których użytkowanie nie wymaga pozwolenia, zarejestrowano **16 zmian i nowych zgłoszeń.**

XVI.4. Zadania z zakresu leśnictwa, rybactwa lądowego, łowiectwa, ochrony środowiska i przyrody oraz nadzoru i kontroli nad pracami geologicznymi

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach wydano:

- **25 decyzji** w zakresie nadzoru nad lasami,
- **37 świadectw** legalności pozyskania drewna,

- **450 zaświadczeń** stwierdzających czy działki są objęte uproszczonym planem urządzenia lasu.

Sporządzanie wniosków do Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa o przekazywanie środków finansowych na wypłaty ekwiwalentów należnych właścicielom gruntów rolnych za wyłączenie tych gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych odbywa się kwartalnie.

Naliczanie ekwiwalentów indywidualnych za wyłączenia gruntów z upraw rolnych i prowadzenie upraw leśnych sporządzane jest raz w miesiącu.

Na mocy ustawy z dnia 18 kwietnia 1985 r. o rybactwie lądowym w ramach współpracy ze Społeczną Strażą Rybacką wydano:

- **101 kart wędkarskich**,
- wystawiono **2 legitymacje** dla strażników,
- odwołano **8 strażników**,
- zarejestrowano **5 jednostek** pływających w systemie REJA 24.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, wydano **94 decyzje** o usunięcie drzew i krzewów z terenów nieruchomości będących własnością gmin.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz Rozporządzenia Rady (WE) nr 338/97 z dnia 09 grudnia 1996 r. w sprawie ochrony dzikiej fauny i flory w drodze regulacji handlu, prowadzony jest rejestr zwierząt egzotycznych, gdzie zarejestrowano 29 zwierząt oraz wyrejestrowano 7.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. Prawo geologiczne i górnicze oraz ustawy z dnia 27 marca 2003 r o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym w zakresie geologii surowcowej wydano:

- **1 decyzję** zatwierdzającą aneks do projektu,
- **1 decyzję** zatwierdzającą dokumentację geologiczną;

w zakresie geologii hydrogeologicznej zatwierdzono:

- **2 projekty** robót geologicznych,
- **3 dokumentacje** geologiczne;

w zakresie geologii inżynierskiej zatwierdzono:

- **5 projektów** robót geologicznych,
- **5 dokumentacji** geologicznej,
- udzielono **12 informacji** o występowaniu złóż kopalin,
- wydano **2 postanowienia** dotyczące opinii dla miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gmin pod względem występowania terenów zagrożonych osuwaniem się mas ziemnych i terenów zagrożonych masami ziemi,
- przyjęto **3 projekty** robót geologicznych wykorzystania ciepła ziemi.

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 13 października 1995 r. prawo łowieckie naliczono czynsze dzierżawne dla 8 kół łowieckich oraz dokonano ich wyliczeń z podziałem na poszczególne gminy i nadleśnictwa.

XVII. Nieodpłatna pomoc prawna, nieodpłatne poradnictwo obywatelskie oraz edukacja prawna

Na terenie Powiatu Jaworskiego w 2024 r. działały 2 punkty nieodpłatnej pomocy prawnej. Punkt nr 1, mieszczący się w Starostwie Powiatowym w Jaworze, prowadzony był przez Powiat przy współpracy z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Wałbrzychu oraz Okręgową Radą Adwokacką we Wrocławiu. W 2024 r. z pomocy w tym punkcie skorzystało **556 osób**.

Punkt nr 2, obejmujący lokalizacje w Bolkowie (Rynek 13), Wądrożu Wielkim (Urząd Gminy), Mściwojowie (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej), Paszowicach (Ośrodek Zdrowia) oraz Męcince (Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej), prowadzony był przez Fundację Togatus Pro Bono. W 2024 r. z pomocy w tym punkcie skorzystały **193 osoby**.

Finansowanie systemu odbywa się ze środków przekazywanych z budżetu państwa na podstawie ustawy z dnia 5 sierpnia 2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej. Dzięki tym funduszom Powiat Jaworski zapewnia mieszkańcom dostęp do porad w kilku lokalizacjach, dostosowując organizację systemu do lokalnych potrzeb. Część środków przeznaczana jest również na działania z zakresu edukacji prawnej. W 2024 r. obejmowały one m.in. wykłady dla młodzieży i seniorów, kampanie informacyjne w mediach społecznościowych oraz dystrybucję materiałów edukacyjnych. W 2024 r. poruszone zostały tematy:

- Znalezienie cudzej rzeczy – obowiązki znalazcy,
- Zajęcie komornicze z umowy zlecenia,
- Prawo migracyjne i uchodźców, procedury i prawa migrantów,
- Upadłość konsumencka,
- Reklamacja niezgodnych z umową usług biura podróży,
- Dark patterns czym są i jak się przed nimi chronić?,
- Prawo rodzinne,
- Rozliczenie wygranej w loterii – czy zapłacimy podatek?,
- Child alert,
- Oświadczenie o kolizji drogowej,
- Fundacja rodzinna,
- Napoje energetyczne – aspekty prawne.

Ponadto wydany został biuletyn dla młodzieży pt.: „Twoje prawa w świecie Internetu i mediów społecznościowych”.

XVIII. Ochrona praw konsumenta

W 2024 r. Rzecznik udzielił konsumentom **491 porad, wyjaśnień i informacji** w indywidualnych sprawach, w tym 442 porady z zakresy ochrony interesów konsumentów, 48 porad niekonsumenckich oraz 1 poradę ogólną. Porady udzielane były w trakcie wizyt konsumentów w Urzędzie (286 porad), telefonicznie (183 porady) oraz za pośrednictwem poczty mailowej (22 porady).

Problematyka zgłaszanych przez konsumentów spraw dotyczyła głównie uprawnień przysługujących z tytułu odpowiedzialności za wady fizyczne towarów oraz nienależytego wykonywania umów (304 porady), rozwiązania umowy lub odstąpienia od umowy (67 porad), nieuczciwych praktyk rynkowych lub wad czynności prawnych (9 porad), warunków umów, w tym nieuczciwych postanowień umownych (34 porady).

W 2024 roku, podobnie jak w roku poprzednim, nastąpił znaczny spadek skarg i zapytań dotyczących umów zawieranych na tzw. pokazach, na których osoby starsze, często znajdujące się w trudnej sytuacji życiowej, próbowano nakłaniać do zakupu towarów niskiej jakości bądź po zawyżonej cenie, proponując przy tym kredyt na zakup towaru, pomimo zmiany przepisów w powyższym zakresie. Z informacji, jakie uzyskał Rzecznik wynika, iż pokazy były nadal organizowane na terenie powiatu jaworskiego, jednak do Rzecznika zgłosiło się zaledwie kilka osób z prośbą o informację o możliwości odstąpienia od tak zawartej umowy.

Rzecznik spotkał się ponownie z problemami konsumentów dotyczącymi zakupów na tzw. transmisjach sprzedażowych czy dokonywaniem zakupów na niezweryfikowanych stronach internetowych, gdzie w większości przypadków sprzedający posiadał siedzibę poza granicami Polski. W tych przypadkach konsumenci dokonywali zakupów nie sprawdzając regulaminów, ani podstawowych informacji o sprzedawcy.

Do Rzecznika zgłaszały się także osoby chcące uzyskać pomoc w sprawach niekonsumenckich (udzielono 48 porad), m.in. z zakresu sporów wspólnot mieszkaniowych, prawa rodzinnego, rejestracji pojazdów, decyzji podatkowych, prawa pracy czy umów zawieranych pomiędzy osobami fizycznymi. Po pomoc zwracali się także przedsiębiorcy prowadzący jednoosobową działalność gospodarczą.

W przypadkach, gdy porada prawna udzielona konsumentom nie rozwiązywała problemu, Rzecznik korzystał z możliwości wystąpienia do przedsiębiorcy. W **50 przypadkach,** po zapoznaniu się z dokumentacją i uznaniu zasadności skargi, podjęte zostały działania na rzecz konsumentów, tj. Rzecznik pisemnie wystąpił do przedsiębiorców z prośbą o udzielenie wyjaśnień i rozważenie polubownego zakończenia sprawy. 29 spraw zostało załatwionych pozytywnie lub częściowo pozytywnie, negatywnie 19.

Rzecznik Konsumentów współdziałał z Urzędem Ochrony Konkurencji i Konsumentów, organami Inspekcji Handlowej oraz organizacjami konsumenckimi i innymi instytucjami w zakresie ochrony konsumentów. W ramach współpracy w 2024 r. przesyłał sygnały o dostrzeżonych nieprawidłowościach na rynku oraz udzielał informacji na zapytania kierowane przez delegatury UOKiK.

XIX. Współpraca i działalność na rzecz organizacji pozarządowych

W 2024 r. Powiat przeznaczył środki na realizację projektów społecznych, kulturalnych, sportowych i edukacyjnych w wysokości **140 000,00 zł.** Ze wsparcia finansowego skorzystało 18 organizacji pozarządowych wygrywając otwarte konkursy ofert oraz 2 organizacje, które złożyły wnioski na realizację zadań w trybie pozakonkursowym.

W powiecie jaworskim zarejestrowanych jest 250 organizacji pozarządowych, z czego 128 aktywnie angażuje się w życie społeczne, kulturalne i edukacyjne mieszkańców. W ramach współpracy z organizacjami realizowane są szkolenia i spotkania konsultacyjne ukierunkowane na pomoc w efektywnym zarządzaniu projektami, pozyskiwanie środków i prowadzenie organizacji. Dzięki wspieraniu inicjatyw organizacji w powiecie jaworskim odbywa się szereg wydarzeń: festyny, warsztaty, akcje charytatywne oraz duże projekty o zasięgu regionalnym.

Powiat Jaworski określił obszary współpracy z organizacjami pozarządowymi. Zakresem pomocy objął:

- ✓ **nieodpłatną pomoc prawną (NPP)**, dzięki której mieszkańcy mogą korzystać z darmowych porad prawnych,
- ✓ **działania na rzecz pieczy zastępczej i opiekuńczej** zapewniające dzieciom i młodzieży stabilne warunki życia, rozwój i dostęp do specjalistycznej pomocy,
- ✓ **kulturę fizyczną i sport** poprzez wspieranie organizacji wydarzeń sportowych, turniejów i zajęć rekreacyjnych promujących aktywny styl życia wśród mieszkańców oraz współpracę z organizacjami działającymi na rzecz popularyzacji zdrowej rywalizacji i aktywności fizycznej,
- ✓ **promocję i ochronę zdrowia** wspierając organizację kampanii profilaktycznych, warsztatów i spotkań edukacyjnych podnoszących świadomość zdrowotną mieszkańców, a także wspieranie inicjatyw związanych z profilaktyką chorób, zdrowym stylem życia oraz dostępem do bezpłatnych badań i konsultacji medycznych,
- ✓ **kulturę i sztukę** wspierając organizacje współpracujące z instytucjami kultury oraz lokalnymi twórcami, organizujące koncerty, wystawy, festiwale oraz warsztaty artystyczne,
- ✓ **turystykę i krajoznawstwo** wspierając inicjatywy promujące lokalne atrakcje turystyczne, organizację rajdów, wycieczek i wydarzeń pozwalających poznawać walory przyrodnicze i historyczne naszego regionu,
- ✓ **edukację i rozwój** poprzez współpracę z organizacjami działającymi na rzecz edukacji, oferującymi wsparcie dla dzieci i młodzieży poprzez zajęcia pozalekcyjne, warsztaty oraz programy rozwijające kompetencje społeczne i zawodowe.

W ramach współpracy z NGO w 2024 r. ogłoszono i rozstrzygnięto 4 otwarte konkursy ofert na realizację zadań, w ramach których powierzono zadania i przyznano środki na ich realizację w wysokości **1 576 651,00 zł.**

Tab. XIX.1.: Zadania powierzone w ramach współpracy z NGO i wysokość dofinansowania

Lp.	Ogłoszone otwarte konkursy ofert	Kwota (zł)
1	Na zadania związane z pieczą zastępczą i opiekuńczą (powierzenie)	**1 365 600,00**
2	Na zadanie związane z nieodpłatną pomocą prawną oraz nieodpłatnym poradnictwem obywatelskim (dofinansowanie)	**71 051,00**
3	Na zadania w zakresie ochrony i promocji zdrowia (dofinansowanie)	**30 000,00**
4	Na zadania w zakresie wspierania i upowszechnienia kultury fizycznej (dofinansowanie)	**50 000,00**
5	Na zadania w zakresie kultury i sztuki oraz turystyki i edukacji (dofinansowanie)	**60 000,00**

XX. Promocja powiatu

Zadania w zakresie promocji powiatu oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami realizowane są przez Wydział Rozwoju, Promocji i Turystyki.

W ramach powierzonych zadań Wydział prowadzi media społecznościowe promujące powiat jaworski oraz informujące o sprawach urzędowych oraz o odbywających się wydarzeniach. Strona internetowa www.jaworskie pl., konto Facebook Powiat Jaworski oraz Michał Bander Starosta Jaworski, wcześniej Aneta Kucharzyk Starosta Powiatu Jaworskiego, mają charakter oficjalny i urzędowy. Publikacje spełniają misję informowania mieszkańców o podejmowanych działaniach według zasady transparentności.

Wydział cyklicznie organizuje uroczystości upamiętniające ważne dla Polski wydarzenia historyczne:

- rocznicę wybuchu II wojny światowej (1 września),
- rocznicę agresji ZSRR na Polskę (17 września),
- rocznicę zakończenia II wojny światowej (8 maja).

Wydarzenia mają charakter podniosły i otwarty. Uczestniczą w nich kombatanci, przedstawiciele urzędów, służb, instytucji, placówek szkolnych, Związku Harcerstwa Polskiego, organizacji pozarządowych oraz mieszkańcy powiatu.

W 2024 r. zorganizowane zostały 2 konkursy skierowane do mieszkańców powiatu:

- „Żołnierze wyklęci na zawsze w naszej pamięci”, którego celem było propagowanie pamięci o żołnierzach wyklętych wśród dzieci i młodzieży. Obejmował on różne formy przekazu artystycznego: fotografię, rysunek, obraz, film, opowiadanie, prezentację;
- „Powiat jaworski w obiektywie” propagujący walory przyrodnicze i krajoznawcze powiatu. Jego założeniem było zainteresowanie amatorów fotografii przyrodą i zabytkami powiatu.

W ramach zadań Wydziału organizowany jest również patronat honorowy Starosty. Jest on ściśle związany z promocją powiatu jaworskiego. Warunkowany jest zobowiązaniem organizatorów imprez do informowania uczestników o przyznanym wyróżnieniu, umieszczania odpowiednich informacji w materiałach promocyjnych oraz w widocznych miejscach podczas trwania wydarzenia.

W ramach ochrony i opieki nad zabytkami powiatu jaworskiego przyznana została dotacja na naprawę pokrycia dachowego w Kościele pw. św. Marcina w Jaworze. Powiat Jaworski udzielił dotacji w wysokości **3 500 000,00 zł,** z czego kwota 3 430 000,00 zł pozyskana została z Rządowego Programu Odbudowy Zabytków, a kwota 70 000,00 zł stanowiła wkład Powiatu Jaworskiego.

W 2024 r. trwały prace nad sporządzeniem Powiatowego Programu Opieki nad Zabytkami Powiatu Jaworskiego na lata 2025 – 2028.

Spis materiałów wykorzystanych w tekście:

Przypisy:

1. Uchwała nr 18/2024 z dnia 17 kwietnia 2024 r. w sprawie wyznaczenia apteki ogólnodostępnej do pełnienia dyżurów w porze nocnej w roku 2024 r., https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=239004;
2. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025, https://www.gov.pl/web/mswia/narodowy-program-zdrowia-na-lata-2021--2025;
3. Projekt „Aktywizacja osób pozostających bez pracy w powiecie jaworskim", https://psz-old.praca.gov.pl/web/powiatowy-urzad-pracy-w-jaworze/-/21531440-projekt-aktywizacja-osob-pozostajacych-bez-pracy-w-powiecie-jaworskim-;
4. „Aktywny Samorząd" w 2024 r., https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/aktywny-samorzad-w-2024-roku/;
5. Treść „Programu wyrównywania różnic między regionami III, https://www.pfron.org.pl/o-funduszu/programy-i-zadania-pfron/programy-i-zadania-real/program-wyrownywania-ro/dokumenty-programowe/program/tresc-programu-wyrownywania-roznic-miedzy-regionami-iii/;
6. Uchwała nr VII/128/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 26 września 2024 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu przyznawania stypendiów w ramach projektu „Dolnośląski program pomocy uczniom niepełnosprawnym „Sprawny uczeń" w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Dolnego Śląska 2021-2027, Priorytet * Fundusze Europejskie dla edukacji na Dolnym Śląsku, Działania 8.1 Dostęp do edukacji, https://edzienniki.duw.pl/WDU_D/2024/4942/akt.pdf;
7. Nabór wniosków w ramach Programu resortowego Ministra Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka wytchnieniowa" dla Jednostek Samorządu Terytorialnego – edycja 2024, https://www.gov.pl/web/rodzina/nabor-wnioskow-w-ramach-programu-resortowego-ministra-rodziny-i-polityki-spolecznej-opieka-wytchnieniowa-dla-jednostek-samorzadu-terytorialnego--edycja-2024;
8. Powiatowy Program Promocji Zatrudnienia oraz Aktywizacji Lokalnego Rynku Pracy na lata 2021-2025, https://psz-old.praca.gov.pl/web/powiatowy-urzad-pracy-w-jaworze/-/19577142-powiatowy-program-promocji-zatrudnienia-oraz-aktywizacji-lokalnego-rynku-pracy-na-lata-2021-2025;
9. Powiatowy Program Zapobiegania Przestępczości oraz Poprawy Porządku Publicznego i Bezpieczeństwa Obywateli na lata 2021-2025, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=242644;
10. Uchwała nr LXXIII/377/23 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Jaworskiego na lata 2024 – 2034, https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=236785;
11. Uchwała nr LXXIII/377/23 Rady Powiatu Jaworskiego z dnia 21 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia budżetu na 2024 r., https://www.spjawor-bip.pbox.pl/public/getFile?id=236784;
12. Modernizacja i rozbudowa systemów dziedzinowych oraz e-usług wraz z pozyskaniem danych do bazy danych EGiB, w ramach projektu PEUG II, https://www.zpwd.glogow.pl/index.php/peug-ii-egib/56-modernizacja-i-rozbudowa-systemow-dziedzinowych-oraz-e-uslug-wraz-z-pozyskaniem-danych-do-bazy-danych-egib-w-ramach-projektu-peug-ii;
13. Program Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020, https://www.gov.pl/web/rolnictwo/-program-rozwoju-obszarow-wiejskich-2014-2020-prow-2014-2020.

Tabele:

Tab. III.2.1.: Uchwały Rady Powiatu Jaworskiego wykonane przez Zarząd Powiatu Jaworskiego w 2024 r.;
Tab. III.2.2.: Uchwały Rady Powiatu Jaworskiego podjęte w 2023 r. obejmujące swoim zakresem 2024 r.;
Tab. IV.1.1.: Zasady wyliczenia nadwyżki operacyjnej za 2024 r.;
Tab. IV.1.2.: Zewnętrzne źródła finansowania w 2024 r.;
Tab. IV.1.3.: Wydatki majątkowe w 2024 r.;
Tab. IV.1.4.: Zakup usług remontowych;

Tab. V.1.1.: Publiczne szkoły ponadpodstawowe prowadzone przez Powiat Jaworski;
Tab. V.1.2.: Publiczne szkoły specjalne prowadzone przez Powiat Jaworski;
Tab. V.1.3.: Publiczne szkoły specjalne mające siedzibę na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego;
Tab. V.1.4.: Publiczne szkoły ponadpodstawowe na obszarze powiatu jaworskiego prowadzone przez Samorząd Województwa Dolnośląskiego;
Tab. V.1.5.: Stan organizacji szkół ponadpodstawowych i specjalnych w roku 2023/2024;
Tab. V.2.1.: Badania diagnostyczne przeprowadzone przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworze w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.2.2.: Orzeczenia wydane przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną w Jaworze w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.2.3.: Zajęcia warsztatowe dla uczniów;
Tab. V.2.4.: Prelekcje, wykłady, szkolenia, warsztaty dla nauczycieli;
Tab. V.2.5.: Realizacja zadań w Bibliotece Pedagogicznej w Jaworze w 2024 r.;
Tab. V.3.1.: Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.3.2.: Zatrudnienie w szkołach i placówkach w roku szkolnym 2023/2024 według stopni awansu zawodowego w osobach i etatach;
Tab. V.4.1.: Kwoty średniego wynagrodzenia nauczycieli w 2024 r. w poszczególnych grupach awansu zawodowego;
Tab. V.4.2.: Wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli szkół i placówek oświatowych Powiatu Jaworskiego w 2024 r. według grup awansu zawodowego;
Tab. V.5.1.: Projekty realizowane przez szkoły i placówki w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.6.1.: Zdawalność egzaminu maturalnego w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.6.2.: Zdawalność egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe według typu szkół w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.6.3.: Zdawalność egzaminów potwierdzająca kwalifikacje zawodowe według szkół i zawodów w roku szkolnym 2023/2024;
Tab. V.7.1.: Prace przeprowadzone w Powiatowym Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego w Jaworze;
Tab. V.7.2.: Prace przeprowadzone w I Liceum Ogólnokształcącym w Jaworze;
Tab. V.7.3.: Prace przeprowadzone w Zespole Szkół i Placówek w Bolkowie;
Tab. V.7.4.: Prace przeprowadzone w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym w Jaworze;
Tab. V.7.5.: Plan oraz wykonanie wydatków w 2023 r. oraz plan budżetu na 2024 r. z wykonaniem do 31 sierpnia 2024 r.;
Tab. VII.1.1.: Rodzaje rodzinnej pieczy zastępczej w powiecie jaworskim w 2024 r.;
Tab. VII.1.2.: Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu jaworskiego w 2024 r.;
Tab. VII.1.3.: Wydatki dotyczące rodzinnej pieczy zastępczej w 2024 r.;
Tab. VII.1.4.: Koszty z tytułu wynagrodzenia w rodzinach zastępczych zawodowych;
Tab. VII.1.5.: Koszty z tytułu wynagrodzenia w rodzinnym domu dziecka;
Tab. VII.2.1.: Skierowania wydane w 2024 r. z podziałem na placówki opiekuńczo-wychowawcze;
Tab. VII.2.2.: Liczba dzieci przebywających w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych w roku 2024;
Tab. VII.2.3.: Średni miesięczny wydatek na utrzymanie dzieci w poszczególnych placówkach opiekuńczo-wychowawczych;
Tab. VII.2.4.: Wydatki i dochody z tytułu ponoszenia kosztów utrzymania dzieci w pieczy;
Tab. VII.3.1.: Świadczenia pieniężne dla usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych w 2024 r.;
Tab. VII.3.2.: Świadczenia pieniężne dla usamodzielnianych wychowanków placówek w 2024 r.;
Tab. VII.8.1.: Wykaz pracodawców kierujących oferty zatrudnienia do osób niepełnosprawnych w 2024 r.;
Tab. VII.9.1.: Działania zapobiegające niepełnosprawności i jej skutkom prowadzone przez PORE w Jaworze;
Tab. IX.3.1.: Postępowania o udzielenie zamówień publicznych realizowane w 2024 r.;
Tab. X.9.1.: Zadania o charakterze publicznym związane z bezpośrednią obsługą interesantów realizowane przez Referat Praw Jazdy i Rejestracji Pojazdów w 2024 r.;
Tab. XV.1.: Zadania realizowane przez Powiatowy Ośrodek Dokumentacji Geodezyjnej i Kartograficznej w 2024 r.;
Tab. XIX.1.: Zadania powierzone w ramach współpracy z NGO i wysokość dofinansowania.

Fotografie:

Fot. IX.1.1. Droga powiatowa nr 2610D w Pomocnem;
Fot. IX.1.2. Droga powiatowa nr 2610D w Pomocnem;
Fot. IX.1.3. Droga powiatowa nr 2815D w Pogwizdowie;
Fot. IX.1.4. Droga powiatowa nr 2815D w Pogwizdowie;
Fot. IX.1.5. Droga powiatowa nr 2815D relacji Lipa - Jastrowiec – Pogwizdów;
Fot. IX.1.6. Droga powiatowa nr 2610D relacji Pomocne – Kondratów;
Fot. IX.1.7. Droga powiatowa nr 2610D relacji Pomocne – Kondratów;
Fot. IX.1.8.: Droga powiatowa nr 2823D w Bolkowicach;
Fot. IX.1.9.: Droga powiatowa nr 2823D w Bolkowicach;
Fot. IX.1.10.: Droga dla pieszych w Snowidzy;
Fot. IX.1.11.: Droga dla pieszych w Snowidzy;
Fot. IX.1.12.: Droga dla pieszych w Paszowicach;
Fot. IX.1.13.: Droga dla pieszych w Paszowicach;
Fot. IX.1.14.: Droga dla pieszych w Mierczycach;
Fot. IX.1.15.: Droga dla pieszych w Mierczycach;
Fot. IX.1.16.: Winda zewnętrzna osobowa w I Liceum Ogólnokształcącym;
Fot. IX.1.17.: Parking przy Starostwie Powiatowym w Jaworze;
Fot. IX.1.18.: Parking przy Starostwie Powiatowym w Jaworze;
Fot. IX.1.19.: Drzwi automatyczne w Starostwie Powiatowym w Jaworze;
Fot. IX.1.20.: Drzwi automatyczne w Starostwie Powiatowym w Jaworze;
Fot. IX.1.21.: Instalacja elektryczna w pałacu w Muchowie;
Fot. IX.1.22.: Instalacja elektryczna w pałacu w Muchowie;
Fot. IX.1.23.: Pokrycie dachowe w Kościele św. Marcina w Jaworze.

Inne:

Rys. II.1.: Mapa administracyjna powiatu jaworskiego
Wykres. II.1.: Sytuacja demograficzna w powiecie jaworskim na dzień 31 grudnia 2023 r.